

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

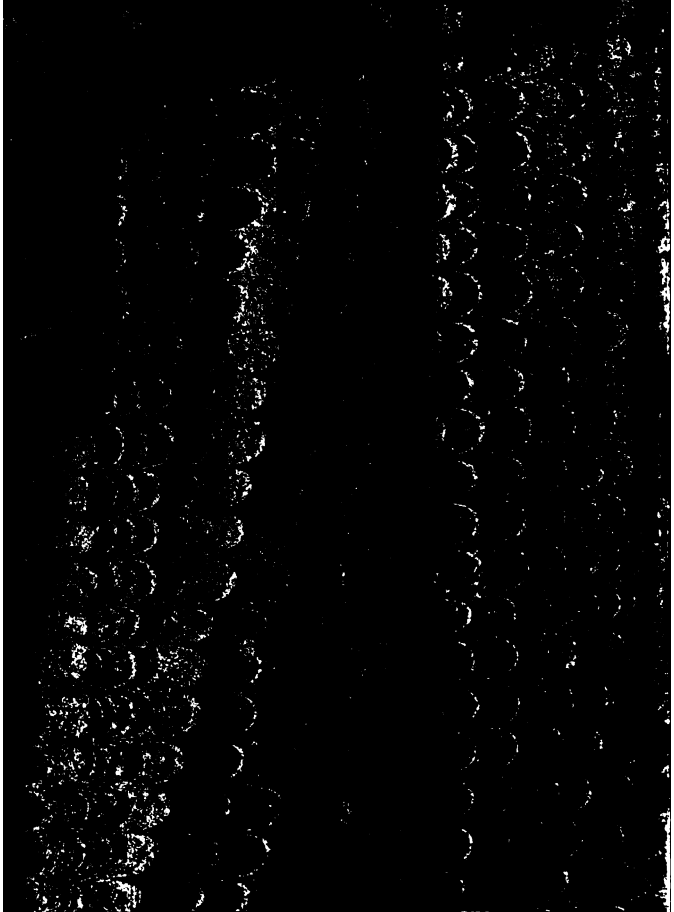
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UNIVERSITY OF GENT

Digitized by Google

Ma. 1353

Ma. 1353

DAVIDISCI.
 apud Brunonem Laurentium Tanaken
 N. Long. Sen. 1682

GEBRI, REGIS ARABUM

PHILOSOPHI PERSPI-
CACISSIMI,

**Summa perfectionis Magisterii in
sua natura ;**

Ex Bibliothecæ Vaticanæ Exemplari
undecunq; emendatissimo edita,

*Cum vera genuinaq; delineatione Vaso-
rum & Fornacum.*

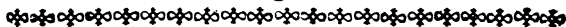
Deniq; libri Investigationis Magisterii & Testamenti ejusdem Gebri,

46

AUREI TRIUM VERBO-
RUM LIBELLI,

Avicennæ, Summi Medici & acutis-
simi Philosophi, Mineralium additio-
ne Castigatissima.

G E D A N I.

Apud BRUNONEM LAURENTIUM TANCKEN.
ANNO M DC LXXXII.

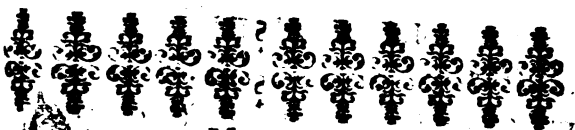

THE
OFFICE OF THE
SHERIFF
COUNTY OF
SHERBORN
MASSACHUSETTS

NOTICE
TO THE
CREDITORS
OF THE
ESTATE OF
JAMES
M. BROWN
DECEASED
BY
JAMES M. BROWN
ADMINISTRATOR

ANY AND ALL
CREDITORS
OF THE
ESTATE OF
JAMES
M. BROWN
DECEASED
SHOULD
PRESENT
THEIR
CLAIMS
TO THE
ADMINISTRATOR
OF THE
ESTATE
OF THE
DECEASED
JAMES
M. BROWN
AT THE
OFFICE OF THE
SHERIFF
COUNTY OF
SHERBORN
MASSACHUSETTS
ON OR BEFORE
THE 10TH DAY
OF MARCH
NEXT

ATTEST
JAMES M. BROWN
ADMINISTRATOR

V I R O

NOBILI AC GENEROSO,

DOMINO

CASPARO RICHTERO,

S. R. M. Poloniæ Secretario, nec
non Postarum Præfecto dignis-
simo.

*Fautori ac Patrono meo multis no-
minibus colenda.*

Quandoquidem, Generose VIR,
non sum nescius Generosita-
teni Tuam uti omnium bo-
narum & jucundarum artium, ita &
in primis artis Chymicæ egregium
cultorem & admiratorem esse, non
indignum auguror futurum etiam
præsentem librum, qui nunc sese si-
lat Generositati Tuæ, Tuumque
expetat Patrocinium. Equidem diu

DEDICATIO.

multumque perpendi mecum; quem præcipuè huic editioni Patronum eligerem, optio tandem in Tuo præsertim substitit nomine. Neque id immeritò: libri hujus, qui antea, non nisi mutilus, lucem toties vidit, codex manuscriptus quidam, nunc primum è Vaticanâ, omnibus partibus suis absolutus atque integrior, in meas devenit manus. Quantum à hujus in arte Spagyricâ desiderium semper fuerit, optimè nôrint alii. Tibi itaq; Tuæq; fidei recentioris juxta & plenioris hujus editionis primitias commendare, non dubitavi, eâ fiducia fretus, fore, ut, quia ejusmodi rerum exactâ scientiâ nec minus subactô judiciô præpolles, omnium optimè in TE Patrocinium suscipere valeas. Deinde, quoniam multa & magna Tua in me existunt merita

ingra

DEDICATIO.

ingratitude duxi, quô vitiô
plerique mortalium, in hóc perverso
seculo, nunc malè audiunt, si datam
hanc pro re natâ occasionem amitte-
rem, nec redhostimenti loco insi-
gnem hunc Autorem Tuo potissi-
mum nomini inscriberem. Acci-
piat quæso igitur sereno vultu Gene-
rositas Tua hoc quicquid est operis,
mole suâ quidem exiguum, in re ta-
men Spagyricâ maximum maximè-
que proficuum. Majora sequentur,
propitiore fortunâ. Tu interim no-
li in Tuæ gratiæ rivis, quibus tenui-
tatem meam hætenus irrigasti, ad
innumeros annos producendis defa-
tigari. Ego splendidi Nominis Tui
studiosissimus Cultor benevolentiam,
animique facilitatem Tuam plenis
deprædicare buccis nunquam sum
destitutus. Vigeat in seram posteri-
tatem

DEDICATIO.

tatem semper honos nomenque Tu-
um, cum florentissimâ familiâ Tuâ
nunquam intermoriturâ. Ita animi-
tas voveo

Vest. Generositatis

Dab. Gedani die 25. Sept.
Anno 1681.

Semper addictissimus

B. L. TANCKEN.

Civis ac Bibliopola
Gedanensis.

Custo-

Custodes Bibliothecæ Vatica-
næ Alchymix Studiosis veram
Sapientiam precantur.

Cum multi cujuscunq; classis hac
tempestate Alchymix sectatores
reperiantur, qui naturalis philo-
sophix latentes causas perscrutantur;
ut Lapidem (vulgò) Philosophorum
appellatum ex chartaceis ambagibus
eliciant, & è manibus Reynoldi, Ray-
mundi, Gebri, & Monachorum non
nullorum, ne dicam etiam summorum
Theologorum, extorqueant, ingeniosio-
res perversè interpretando, proniores
ambigua affirmando, stolidiores Chymæ-
ras credendo, promptiores experiendo;
prodigiæ suum effundendo & deper-
dendo, hoc fine concluduntur, ut tempus
conterant, vana præmittant, verba am-
pullosa effutiant, & ab omnibus deri-
sui & joco habeantur, ut demum pro La-
pide

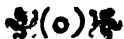
pide pecuniam dilapident: hinc arstàm
 rara, immò scientia tàm supernatura-
 lis, illusio & mera deceptio habeatur &
 credatur. Nec mirum cum hujus divi-
 na inventionis studiosi assiduè Gebrum
 lectitent, & sicut suum Aristarchum
 admirentur: ei inhereant, invigilent,
 & incumbant, ut Alexander Macedo
 pedicæ Cyri factitare solebat. Cumq̃ ille
 infinitis erroribus scatuxiat, & cæcus,
 mancus, immo alius circumferatur: &
 ut Satyrus Scyllanus, non loquatur sed
 frendat, non doceat sed dedoceat, &
 ingenium lectitantium caligine invol-
 vat & evertat. Vestris vanis labori-
 bus & dispendiis occurrere decrevi-
 mus, illius vulneribus medendo, lippi-
 entibus oculis collyrium applicando, dy-
 scrasiam eliminando, truncatisq̃ mem-
 bris (ut Pelopi) formosiora restituendo,
 ut tandem Medæ decoctus aries, effi-
 giari,

giari, & juvenescere, animari, & splendere, & totus sibimet reddi videatur, ex Bibliotheca Vaticana, veluti equo Trojano Machaonem depromendo. Qui huic curationi insudans attentissimè invigilaverit, ac conclamatum à januis Proserpinæ eruens, vitæ, luci, & candori, ac vobis restituerit: huic igitur lepido blandiamini, tam doctè & profundè differentem admiramini. Cujus verba arcanam doctrinam, sententiæ margaritas, & præcepta aurum obrizum pollicentur & elargiuntur. Quantum autem vos, qui plerique estis naturæ divitis scrutatores, nostræ diligentie debeatis (quibus per Cimmerias tenebras ambulantes, Cleantis lucernam subministravimus, & in antrum Trophony deturbatos eduximus, & in lucem protulimus) si unquam tam rari, tam latentis, tam cœlestis thesauri desudata

sudata cognitio ad vos pervenerit) judicabitis. Interim lectitate hunc imbibite & insudate; & in protervia Deos exoratos habetote, ut hac veritas arcanissima tantis mendaciis & ambagibus tecta, omnibus mundi nominibus appellitata, raris per libros habita, tamen semper adamata, rarioribus per præceptorum percepta, nihilominus non derelicta: rarissimis per revelationem infusa, non tamen desperata, vobis aperiatur. Ut exemplari Bibliothecæ Vaticanæ undecumq; emendatissimo, cujus hac fetura ornatissima prodiit, & nostro labori pro re vestra suscepto, gratias habeatis, & agatis hunc novum & integrum Gebrum auri fodinarum locupletissimum quolibet pretio comparate, ac Valete.

IN.

INDEX CAPITUM.

PRIMI LIBRI.

SUMMÆ GEBRI,

Philosophi perspicacissimi,

De perfectione Magisterii in
suâ Natura

Proœmium.

pag. 1

DE impedimentis quibus impeditur hujus op-
ris artifex generali sermone Cap. 1. 4

De impedimentis ex parte corporis. Cap. 2. *ibid.*

De impedimentis ex parte animæ. Cap. 3. 5.

De impedimentis fortuito casu supervenienti-
bus. Cap. 4. 7

De his quæ oportet artificem considerare, C. 5. *ib.*

De persuasionibus Sophistarum. Cap. 6. 10

De principiis naturalibus super quæ actiones
suas fundat natura. Cap. 7. 15

De solutionibus ad persuasiones Sophistarum.
Cap. 8. 17

De rationibus negantium artem à datis. Cap. 9. 23

De supponentibus in spiritibus artem fore.
Cap. 10. 25

De supponentibus in corporibus, Lapidibus,
Salibus, Aluminibus, Boraciis, vel crescen-
tibus artem fore. Cap. 11. 30

De

I N D E X

De naturalibus principiis Mercurij, Sulphuris, & Arsenici.	Cap. 12. 3
De Sulphure.	Cap. 13. 3
De Arsenico.	Cap. 14. 4
De Mercurio	Cap. 15. <i>ibid</i>
De corporibus Metallicis quæ sunt effectus principiorum naturæ.	Cap. 16. 4
De Sole.	Cap. 17. 4
De Luna.	Cap. 18. 4
De Saturno.	Cap. 19. 4
De Jove.	Cap. 20. 4
De Venere.	Cap. 21. 4
De Marte.	Cap. 22. 4

SECUNDI LIBRI

SUMMÆ GEBRI

Philosophi perspicacissimi,

**De principiis Magisterii, & de
perfectione ejusdem**

Proœmium.

pag.

D E sublimatione ad quid inventa sit.	Cap. 1.
De diversitate sublimationis, & qualiter debeat fieri & ordinari.	Cap. 2.
De Facibus & Fornace.	Cap. 3.
De spissitudine Furni.	Cap. 4.
De lignorum proportionem.	Cap. 5. <i>ibid</i>

CAPITULUM.

De forma Aludelis.	Cap. 6. 66
De Sublimatione Mercurii.	Cap. 7. 68
De Sublimatione Marchasitz.	Cap. 8. 71
De Sublimatione Magnesiæ & Tutia.	Cap. 9. 75.
De Sublimatione diminutorum corporum.	Cap. 10 <i>ibid.</i>
De Descensione.	Cap. 11. 76
De distillatione triplici, scilicet per Alembicum, per Descensorium, & Filtrum.	Cap. 12. 79
De Calcinatione.	Cap. 13. 84
De Calcinatione cum Salibus.	Cap. 14. 88
De Solutionibus.	Cap. 15. 90
De Coagulatione Mercurii & rerum solutarum.	Cap. 16. 93
De Coagulatione Mercurii per præcipitationem.	Cap. 17. 97
De Fixatione & modis ejus.	Cap. 18. 99
De Curatione.	Cap. 19. 101

TER

INDEX

TERTII LIBRI SUMMÆ GEBRI

Philosophi perspicacissimi,

**De consideratione rerum ex quibus
est perfectio Magisterii,**

Proœmium.

pag. 104

DE Sulphuris & Arsenici Essentia. Cap. 1. 107

De Mercurii Essentia. Cap. 2. 107

De Magnesiæ, Marchasitæ & Tutie Essentia.

Cap. 3. 110

De Solis Essentia.

Cap. 4. 111

De Lunæ Essentia.

Cap. 5. 120

De Martis Essentia.

Cap. 6. 121

De Veneris Essentia.

Cap. 7. 124

De Jovis Essentia.

Cap. 8. 127

De Saturni Essentia.

Cap. 9. 132

**De duplici medicina cujuslibet corporis im-
perfecti & Argenti vivi, scilicet alba &
rubea.**

Cap. 10. 137

**De administratione & mundificatione corpo-
rum, diversificando secundum diversitatem
essentiarum suarum.**

Cap. 11. 140

De Saturni & Jovis in communi Præparatione.

Cap. 12. 141

De Saturni in specie Præparatione, Cap. 13. 141

CAPITULUM.

De Jovis in specie Preparatione.	Cap. 14. 147
De Veneris Preparatione.	Cap. 15. 148
De Martis Preparatione.	Cap. 16. 149
De dutorum corporum mollificatione, & de mollium induratione.	Cap. 17. 150
De Mercurii Lavacro.	Cap. 18. 151

QUARTI LIBRI SUMMÆ GEBRI

Philosophi perspicacissimi, ac India Regis,

De Medicinis sermone universalibus
Et de quinque differentiis per
sectionis earum,

Præmium. pag. 152

DE Preparatione substantiæ Argenti vivi in Medicinæ projectione.	Cap. 1. 154
De Medicinarum triplici ordine.	Cap. 2. 156
De omnium Medicinarum Differentia.	Cap. 3. 157
De Veneris Medicinis in primo ordine.	Cap. 4. 158
De Martis Medicinis in primo ordine.	Cap. 5. 161
De Lunæ Medicinis in primo ordine.	Cap. 6. 163
De secundo Ordinis Medicinis.	Cap. 7. 166
De Medicinarum secundi ordinis administra- tione.	Cap. 8. 167

b

De

INDEX

- De defectuum Supplemento post-administrationem Medicinarum secundi ordinis. Cap. 9. 168
- De Medicinis Argenti vivi, & ingressu earum. Cap. 10. 170
- De tertii Ordinis Medicinis. Cap. 11. 174
- De Solaris & Lunaris Medicinæ administratione. Cap. 12. 176
- De examinationibus quibus cognoscitur, utrum Magisterium sit in perfectione. Cap. 13. 179
- De Cineritii Examine. Cap. 14. 181
- De Cementi Examine. Cap. 15. 183
- De Ignitionis Examine. Cap. 16. 185
- De Fusionis Examine. Cap. 17. 187
- De Examine expositionis corporum super vapores acutos. Cap. 18. 190
- De Extinctionis Examine. Cap. 19. 192
- De Examine in mixtione Sulphuris. Cap. 20. 194
- De Examine Calcinationis, & Reductionis corporum. Cap. 21. 196
- De Examine in facili & difficili mixtione Argenti vivi. Cap. 22. 198
- Operis totius in una Summa recapitulatio. 199

Libr

CAPITUM.

Libri Investigationis Magisterii Ge- bri, Philosophi perspicacissimi, ac Indiæ Regis,

Proœmium.

pag. 200

DE Salis communis Præparatione. *205*

De Salis Vitri Præparatione. *ibid.*

De Salis Nitri Præparatione. *206*

De Salis Gemmæ Præparatione. *ibid.*

De Salis Alkali Præparatione. *ibid.*

De Salis Armoniaci præparatione. *ibid.*

De Salis Tartari præparatione. *207*

De Salis Urinæ præparatione. *ibid.*

De Aluminis Glacialis vel Rochæ præparatione. *208*

De Aluminis Jameni præparatione. *ibid.*

De Aluminis Plumosi præparatione. *ibid.*

De Atramenti Nigri præparatione. *209*

De Cuperosæ præparatione. *ibid.*

De Vitrioli Romani præparatione. *ibid.*

De Cerusæ præparatione. *ibid.*

De Albi Hispanici præparatione. *210*

De Viridis Æris præparatione. *ibid.*

De Croci Ferri præparatione. *ibid.*

De Lithargirii præparatione. *ibid.*

De Antimonii præparatione. *ibid.*

De Lapidis Lazuli præparatione. *211*

De Lapidis Hæmatitis præparatione. *ibid.*

I N D E X

De Boli præparatione.	211
De Cinabarii præparatione.	ibid.
De Tutia præparatione.	ibid.
De Vitri & Boracis præparatione	ibid.
De Aceti acerrimi præparatione.	212
De Jovis præparatione.	214
De Saturni præparatione.	216
De Veneris præparatione.	217
De Martis præparatione.	218
De perfectorum corporum majori perfe- ctione,	219
De Argenti subtiliatione & perfectione.	ibid.
Operis totius Recapitulatio.	220

Testamenti Gebri Philosophi perspi- caciſſimi, ac Indiæ Regis.

DE Salibus Animalium, Piscium, Volatili- um, Vegetabilium, & aliorum.	221
De Salibus Metallorum.	224
De Solis Calcinatione.	225
De Veneris Calcinatione.	ibid.
De Saturni Calcinatione.	226
De Martis Calcinatione.	ibid.
De Lunæ Calcinatione.	227
De Jovis Calcinatione.	228
De Marte.	229
De Luna.	ibid.

CAPITUM.

De Jove.	230
De Saturno.	231
De Marte.	<i>ibid.</i>
De calce Saturni, Veneris, & Martis.	232
De Salibus Metallorum.	<i>ibid.</i>
De Metallorum Salibus.	233
De Salibus metallorum.	<i>ibid.</i>
De Mercurio Jovis.	234

Libri Trium Verborum Kallid Rachaidibi Philosophi acutissimi;

De Philosophici Lapidis qualitate.	Cap. 1. 235
De Philosophici Lapidis proprietate.	Cap. 2. 236
De occulta caliditate & siccitate in humido & frigido existentibus.	Cap. 3. 237
De conversione spiritus in corpus, & corporis in spiritum.	Cap. 4. 238
De Planetarum, & eorum imaginum operibus in Mercurio existentibus.	Cap. 5. <i>ibid.</i>
De Planetarum in opere Alchymiae Observatione.	Cap. 6. 240
Expositio Trium verborum.	Cap. 7. 241
De gradibus Ignis.	Cap. 8. 242
Avicennae de Lapidum congelatione & conglutinatione.	Cap. 1. 145
De causa Montium.	Cap. 2. 248

De

INDEX CAPITUM.

De Mineralium corporum quatuor specie-
bus. Cap 3. 249.

Cujusdam Epistolæ, quæ Alexandri Macedo-
num Regis nomine circumfertur, interpre-
tatio abditam, Philosophici Lapidis compo-
sitionem sapientibus acutissimè declarans. 254

Authoris ignoti, Philosophici Lapidis secreta,
methaphoricè describentis, opusculum. 261

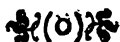
Merkni allegoria, profundissimum Philoso-
phici Lapidis arcanum perfectè conti-
nens. 265

Rachaidibi, Veradiani, Rhodian, & Kanide,
Philosophorum Regis Persarum, de materia
Philosophici Lapidis acutissimè colloquen-
tium, Fragmentum. 270

F I N I S.

PRIMA

Errata corrigenda.

In Dedicatione pag. secunda, linea 10 pro Quantum à, lege Quantum autem.

pag. 1 lin. 8 pro abbreviamus lege abbrevia-
vimus.

9	26	pro æstuum, l. æs tuum.
12	4	pro resista, l. res ista.
16	14	pro forte, l. fortem.
39	27	pro illiustrat, l. illustrat.
49	3	pro eum, l. eam.
56	12	pro removantur, l. removeatur.
59	10	pro re fixa, l. re fixa.
83	19	pro qua, l. quia.
95	19	pro quæ, l. quas.
106	11	pro non non, l. non.
122	11	- - - l. nunquam.
138	30	pro duplic- l. &c.
139	21	pro transeundem, l. transeundum
157	27	- - - l. Argenti.
199	13	pro hoc, l. hæc.
218	14	pro impallâbilis, l. impalpabilis.
229	15	pro perfectum, l. perfectum.
238	22	pro Duo, l. Dico.

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

2. The second part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

3. The third part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

4. The fourth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

5. The fifth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

6. The sixth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

7. The seventh part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

8. The eighth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

9. The ninth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

10. The tenth part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

PRIMI LIBRI
SUMMÆ GEBRI

Philosophi perspicacissimi

De

PERFECTIONE MAGISTERII
IN SUA NATURA.

PROOEMIUM.

Eram nostram scientiam, quam ex dictis antiquorum abbrevia-
mus compilatione diversa in
nostris voluminibus, hic in sum-
ma una redigemus. Et quod
in libris à nobis scriptis est
diminutum, sufficienter in hac traditione
hujus nostri libri recompensavimus, & ipso-
rum defectum supplevimus sermone brevi. Et
quod occultum fuit à nobis in parte unâ, mani-
festum fecimus illud in parte eadem in hoc no-
stro volumine, ut Sapientibus patefiat comple-
mentum tam excellentissima nobilisque partis
Philosophiæ. Scias ergo charissime fili, in hoc
opere, totam artis operationem, in capitulis ge-
neralibus, universali disputatione, sine diminu-
tione aliqua sufficienter contineri. Per Deum,
si secundum hunc librum operatus fuerit, ve-

A

rum

rum finem hujus artis adinvenisse letabitur. Sed scias charissime, quoniam, qui principia naturalia in seipso ignoraverit; jam multum remotus est ab arte nostrâ: quoniam non habet radicem veram, supra quam intentionem suam fundet. Et qui principia sua sciiverit naturalia, & causas omnes: non tamen ADEPTUS est verum finem & proficuum hujus artis occultissima. Habet tamen faciliorem aditum ad artis principia, licet ignorantia cadat super intentionem ejus de modo hujus nostri operis, & hic parum remotus est ab artis introitu. Qui vero sciiverit naturæ principia, & causas mineralium, & generationis modum, qui ex intentione naturæ consistit: parum quidem aufertur ab eo de operis complemento: sine quo non potest scientia nostra perfici: quoniam ars in omnibus imitari non potest naturam operis, sed imitatur eam sicut debite potest. Charissime igitur fili secretum tibi pandimus: quoniam in hoc artifices errant, qui naturam in omnibus proprietatum differentiis actiones imitari desiderant. Labora itaque studere in nostris voluminibus: & ea sapissime mente tua revalve ut intentionem ex nostræ loquela modo veram acquiras, quia in eis invenies, super quo mentem tuam fundare debeas, & scias

Sci ex eis errores & te repellere, in quibus imitari naturam possis, in tui operis artificio.

*Ponamus ergo breviter primò impedi-
menta omnia, quibus in opere impeditur artifex,
ut verum finem adipiscatur. Dicemus in eâ
quæ artificem hujus artis oportet in se habere:
& prius disputabimus contra igno-
rantes & Sophi-
stas, qui propter eorum ignorantiam & impo-
nentiam hujus artis magisterii proficuum inqui-
rendo, artem interimunt, & ponunt non esse.*

*Ponemus igitur omnes rationes illorum, &
postea eas evidentissimè destruemus: ita quod pru-
dentibus satis patefiat aperte, nullam illorum So-
phismata veritatē continere. Secundo disputabi-
mus super principia naturalia, quæ sunt de inten-
tione natura & ibidem super modo generationis
& mixtionis eorum ad invicem ab opere natura.
Tertio super disputabimus consequenter super effectus
secundum antiquorum Philosophorum sententiam.
Quarto verò narrabimus Principia quæ sunt ad
intentionem hujus nostri operis: in quibus imi-
tari naturam possumus, & modum permiscendæ
& alterandi, secundum cursum naturæ cum cau-
sæ suis ad intentionem nostri operis reducendis.*

PRIMUS

De impedimentis quibus impeditur hujus operis artifex.

CAP. I.

Sunt ergo impedimenta huic operi supervenientia duo. Naturalis impotentia, & impensæ necessaria defectus, vel occupationis laboris.

Naturalem tamen impotentiam multiplicem esse dicimus. Ex parte scilicet organi ipsius artificis & ex parte ipsius animæ. Ex parte autem organi artificis multipliciter: quia scilicet organum sit debile aut ex toto corruptum. Ex animæ vero impotentia multipliciter: vel quia sit anima pervertita in organis, propter organa nil rectitudinis vel rationis in se habens: sicut anima infani, vel fatu. Vel quia sit fantastica, contrarium formarum facilius susceptiva indebite: & de uno scibili ad ejus oppositum extensiva subito; & de uno universali ad ejus oppositum verissimiliter.

De impedimentis ex parte corporis.

CAP. II.

Iam tibi generaliter determinavimus hujus operis impedimenta. Nunc vero specialiter sermone alloquimur in hoc capitulo, & magis aperte, & numerabimus tibi omnia illa impedimenta plenissime, seriatim. Dicimus igitur, quod si non habuerit si completa organa, non poterit ad hujus operis complementum pervenire, velut si cæcus fuerit, vel

extremis detruncantur, quoniam non juvatur à membris, quibus ars ista perficitur, tanquam naturæ ministrantibus. Si verò fuerit artificis corpus debile & agrotum: sicut febricantium vel leproforum corpora, quibus membra cadunt, & in extremis viæ laborantium, etiam ætatis decrepita, senium, ad ætatis complementum non perveniunt. His igitur naturalibus corporis impotentia impediuntur artificis intentione sua.

De impedimentis ex parte animæ.

CAP. III.

Remissimus tibi capitulum unum, in quo narravimus sermone absoluto manifesta impedimenta ex parte corporis artificis dependentia. Restat ac narrare impedimenta ex parte animæ, quæ primè sunt impedimenta contra hujus complementum operis.

Dicimus igitur, quòd, qui non habuerit ingenium naturale, & animam perscrutantem subtiliter incipia naturalia, & naturæ fundamenta: & artificia, quæ consequi naturam possint in suæ actionis proprietatibus, non inveniat hujus scientiæ preciosam, veram radicem: sicut sunt multi qui dum habent cervicem, & omni perspicatione ingenie vacuam; qui & vix communem intelligere videntur rationem, & opera similiter vulgò communi cum difficultate discunt negociari. Ab his iam multos invenimus, animam habere facilem

opinantem fantasiam quamlibet. Sed quoddam credunt verum invenisse, fantasticum est totum, rationi devium, & errore plenum, & semotum à principis naturalibus, quoniam eorum cerebrum, multum repletum fumositatibus, non potest recipere verarum rerum naturalium intentionem. Sunt etiam praeter istos alii, qui mobilem habent animam de opinione in opinionem, & de voluntate in voluntatem, sicut qui modò credunt hoc, & idem volunt, si rationis ullius fundamento post illud verò parum & illud aliud credunt similiter, & aliud volunt, & tam mobiles sunt, ut vix minimum ejus ad quod intendunt possint consumere, sed diminutum potius illud relinquunt. Sunt similiter & alii, qui aliquando non possunt videre veritatem ex rebus naturalibus plusquam bestia, velut mente capti & insani & pueri. Sunt & alii, qui contemnunt scientiam, & ipsam non putant esse: quos similiter scientia contemnit ipsosque ab hujus pretiosissimi fine operis repellit. Et sunt alii servi pecuniae, qui desiderantes habere scientiam, mirabilem ipsam affirmant veram, & ipsa dispendia interponere timent. Ideoque licet ipsam affirmant, & secundum rationem ipsam investigent, tamen ad operis experientiam non perveniunt propter pecuniae avaritiam. Ad hos igitur non pervenit scientia nostra. Qualiter autem crediderit, vel scientiam investigare neglexerit, ad ipsam perveniet.

De impedimentis fortuito casu supervenientibus.

CAP. IV.

REduximus ad duo capitula impedimenta hujus artis, omnia finem retardantia, quæ sunt ex principiis radicalibus, secundum naturam artificis hujus pretiosi negotii. Expediit ergo tantum narrare impedimenta exterius supervenientia, ex contingentibus fortuitis & casibus, quibus impeditur hoc opus gloriosum. Vidimus ergo quosdam astutos, & ingeniosos, minimè ignorantes opera naturæ, & ipsam in quibus est possibile, sequentes principiis, & operibus, quibus est investigatio non fantastica in omnibus rebus, quæ naturæ regulantur actionibus infra lunarem circulum. Hi tamen ultima paupertate depressi, ex dispensationis indigentia, hoc tam excellentissimum magisterium coguntur postponere. Sunt & multi alii (præter nunc dictos) curiosi, variis hujus mundi curis & solitudinibus detenti, se omni negotio seculari totos occupantes, à quibus hæc nostra scientia præciosa refugit. Jam ergo tibi satis ex præmissis capitulis patet, quæ sint ab hac arte retrahentia impedimenta.

De his quæ oportet artificem considerare

CAP. V.

Concludimus igitur ex prædictis, quòd oportet artificem hujus operis in scientiis philosophiæ naturæ

naturalis eruditum esse & provectum, quia quatumcunque ingenium naturaliter profundum habuerit, & desiderium in hoc-artificio & philosophiam adeptus fuerit naturalem, non tamen ipsius finem acquireret nisi ex doctrina, quia quod per ingenium naturale non adipiscitur, hujus defectui per doctrinam subvenitur. Oportet etiam altissimâ per-
 scrutatione, & industriâ naturali artificem juvari. Per doctrinam enim, quantamcunque scientiam acquisiverit, nisi ab industriâ juvetur naturali, ad equalas tam præciosissimas non invitabitur. In puncto enim errorem suum emendaret per suam industriam, cui remedium ignoraret adhibere, si sola doctrina fundatus foret. Et errori suo similiter subveniret in puncto ex acquisita scientia per doctrinam, quæ per solam naturalem industriam evitare non posset: quoniam ars ab ingenio juvatur, & ingenium ab arte similiter. *Et ipsum similiter necessarium est constantis voluntatis in opere fore, ut non modo hoc, modo illud attentare præsumat, quia in rerum multitudine ars nostra non perficitur.* Est enim lapis unus, medicina una, in quo magisterium consistit, Qui non addimus rem extraneam aliquam, nec minuimus, *nisi quia in præparatione ejus superflua removemus.* Oportet igitur ipsum sedulum operi usque ad ipsius consummationem insistere, ut non opus detruncatum dimittat: quia nec scientiam nec proficuum ex opere diminuta acquireret, sed potius desperationem & damnum

nam. Expedit etiam ipsum hujus artis principia, & radices principales, quæ sunt de esse operis, non ignorare: quia, qui principia ignorat, finem non invenies. Et nos dicimus tibi principia illa omnia sermone completo, ne non & prudentibus sufficienter aperto & manifesto, secundum hujus nostræ artis exigentiam. Expedit ergo similiter, temperatum & parcum in ira esse, ne subito propter iræ impetum, jam incepta dissipet & destruat. Similiter & pecuniam suam custodiat, ne presumptivè eam vanè distribuat: ut si forte artem non invenerit, relinquatur in miseria & desperatione paupertatis. Vel ne fortè, cum jam ad finem per suam indagacionem approximaverit, consumpta sint ipsius dispendia, & verum finem miser violenter ex paupertate relinquat, sicut, cum in principio, qui ignorant, suum thesaurum totum exterminant. Cum autem hi ad fines fuerint, non habent ulterius ex quo laborent. Undè dicitur hi tales in mœrore sepeliuntur: & quia pecuniam suam dissipaverunt in rebus inutilibus & quia scientiam (quam protinus indagassent) nobilissimam amittunt. Non enim oportet tua bona consumere, quoniam vili prætio, si artis principia non ignoraveris, quæ tibi tradidimus, & rectè intellexeris, ad complementum magistræ pervenies. Si igitur æstuum perdideris, non attendendo nostra monita quæ tibi in hoc libello scripsimus aperta & manifesta: non nos iniquè corrodas, nec nobis blasphemias inferas, sed tuæ imputa ignorantæ & præsumptioni. Non igitur hæc scientia

benè

benè convenit pauperi, vel indigenti: sed potius est ei inimica & adversa. Nec etiam adinvenire nitaris sophisticam operis metam: sed soli sis complemento intentus: quoniam ars nostra in potentia Dei servatur, & cui vult eam largitur & subtrahit, qui est gloriosus, & sublimis, & omni justitia & bonitate repletus.

Fortè enim ex sophistici vindicta operis tibi artem denegaret, & in devio erroris te detruderet, & ex errore in infelicitatem & miseriam perpetuam. Miserrimus enim & infelicissimus est, quem Deus post operis sui atque laboris finem, veritatem denegat conspiciere: quoniam vitæ suæ spatium semper in mœrore concludit & terminat. Hic enim in labore constitutus perpetuo, omnique infortunio & infelicitate obsessus, totam hujus seculi consolationem, gaudium, & delectationem amittit, & vitam suam in mœrore sine proficuo consumit. *Studeas similiter, cum in opere fueris omnia signa, quæ in qualibet decoctione apparent, in mentem sigillare, & illorum causas inquirere.* Hæc igitur sunt, quæ necessaria sunt artifici ad artem nostram idoneo. Si verò alterum eorum, quæ narravimus, defuerit, huic arti non adhæreat.

De persuasionibus Sophistarum.

CAP. VI.

QUoniam in summa hujus nostri libri jam præmissimus omnia hujus operis impedimenta, & doctrinam

Artem tibi dedimus ad artis adhærentiam sufficienter, expedit nos secundum nostri propositi intentionem contra Sophistas & ignorantes disputare. Primum ipsorum rationes ponendo, secundum quod promissimus in principio nos determinaturos esse. Ultimum verò, eas omnes imitando manifestâ ostensione demonstrare sapientibus nil veritatis continere. Sunt autem diversi qui eam negant & destruunt. Alii quidem simpliciter: alii verò ex datis & supponente causa reprobare nituntur. Sunt enim aliqui asserentes artem non esse ut prædiximus, simpliciter suam opinionem sophisticè taliter roborantes. Distinctæ sunt rerum species & diversitates, quia diversæ sunt & distinctæ elementorum ad invicem in commixtione proportionales. Est enim asinus diversus ab homine in specie, quia multo diversam habuit elementorum in sui compositione proportionem: sic & in cæteris rerum diversitatibus est inducere, ergo & in mineralibus. Ignota igitur miscibilium proportionum, qua adipiscitur forma & rei perfectio, quomodo mixtum vel miscendum formare sciemus: sed ignoramus Solis, Lunæ, necnon elementorum proportionem: ergo formare ipsa ignorare debemus. Ex his igitur concludunt, inutilis est ars ista & impossibilis. Similiter etiam aliter arguunt magistrum nostrum interimentes: dicunt enim: & si proportionem elementorum scires, modum tamen mixtionis ad invicem eorum ignoras: quoniam in cavernis & mineris & absconsis locis, hæc natura procreat: ergo cum modum mixtionis eorum ignoras, & hoc

hoc facere singulariter ignoras. Iterum similes arguunt: Etsi hoc debite scires, in mixtionis tamen actione ignorares calorem aquæ agentem, qui mediante resista perficitur. Certam enim habet natura caloris quantitatem, qua metalla in esse producit cujus mensuram ignoras. Similiter & alias naturæ causarum differentias agentium ignoras sine quibus non posset natura intentum perficere: his ergo ignoratis, & totus similiter agendi modus artis ignorabitur. Præterea rationem in experientia tibi adduco. Tàm diu est enim à viris sapientibus hæc perquisita scientia, quoniam si possibile esset ad eam per aliquam viam perveniri, jam millicum complevisset. Similiter etiam, cum Philosophi non sint in suis voluminibus ausi eam tradere, nec in eis veritatem reperimus manifestam: satis per hoc est probabile, hanc scientiam non esse. Similiter etiam multi hujus mundi Principes & Reges, thesaurum infinitum & Philosophorum copiam habentes, hanc artem adinvenire desideraverunt: non tamen ad hunc prætiosissimæ artis fructum pertingere potuerunt, hoc utique satis sufficiens est argumentum, quod ars sit frivola. Similiter etiam in debilibus mixtionibus specierum sequi naturam non possumus, quoniam in formando asinum secundum naturam organizatum, sequi naturam non valemus. Asinum enim fingere ignoramus, & consimilia, quorum mixtiones sunt debiles & manifestæ quasi sensibus: quare & multò magis metallorum mixtionem, quæ est fortissima, ignora-

ignotabimur; quæ est etiam nostris sensibus & experientis occultata penitus: cujus signum est difficultas resolutionis metallorum ex ipsis. Similiter etiam non videmus bovem in capram transmutari, nec aliquam aliam speciem in aliam per artificium reduci. Quomodo igitur, cum metalla differant specie, niteris ad invicem secundum speciem transformare, ut de tali specie talem speciem facias. Absurdum satis hoc nobis videtur, & à veritate datâ & principiis naturalibus semorum. Similiter etiam in millibus annorum natura metalla perficit, quomodo & tu in artificio transmutationis per tantum millia durare poteris? cum vix annorum centum ætatem pertingere valeas. Si tamen ad hoc atque taliter fuerit responsum, quia quod non potest natura perficere in maximo temporis spatio, in brevi per artificium nostrum implemus: quoniam artificium in multis naturæ defectum complet. Dicimus, quia hoc impossibile est in metallis, maxime, cum sint firmi subtilissimi, qui temperata decoctione, ne indigent, ut in se ipsis secundum gradum aquæ, latis inspissetur humiditas, & non fugiat ab eis, & relinquat ipsa omni humiditate privata. Similiter, contractionem & extensionem suscipiunt. Si igitur, per artificium tuum volueris tempus decoctionis naturæ in mineralibus & metallicis corporibus abbreviare, oportebit per excessum caloris hoc facere, qui non aequabitur, sed potius humiditatem dissolvendo, ex eorum corporibus dissipabit & destruet. Solus enim temperatus calor humiditatis est in-
spis-

spissativus, & mixtionis perfectivus non excedens. Similiter etiam esse, & perfectio datur à stellis, tanquam à primis moventibus & perficientibus naturam generationis & corruptionis adesse, & non esse specierum. Hoc autem fit subito & in instanti cum pervenerit una stella, aut plures ex motibus, ad situm determinatum in firmamento, à quo datur perfectionis esse: quia unaquæque res ex certo situ stellarum, acquirit sibi esse in momento & non est solus unus situs, immò plures & sibi invicem diversi, quemadmodum ipsorum effectus sunt diversi. Et horum diversitatem & distinctionem ad invicem pernotare non possumus, cum nobis sint ignoti & infiniti. Quomodo ergo supplebis defectum in opere tuo, cum tu ignores diversitatem situm stellarum & motus earum, & tamen si situm unius, aut plurium stellarum certum, quo datur metallis perfectio scires, non tamen opus ad inceptum tuum perficeres. Non enim est alicujus operis præparatio ad suscipiendum formam per artificium in instanti, sed successiva: ergo operi forma non dabitur, cum non sit in instanti. Similiter etiam in rebus naturalibus iste est ordo: quoniam facilius est destruere quam construere: sed vix aurum possumus destruere: quomodo ergo id tam cito construere possumus? Propter has igitur rationes prædictas sophisticas & alias ab his minus apparentes, credunt hanc artem divinam interimere. Hæ omnes persuasiones prædictæ sunt Sophistarum, artem nostram simpliciter fore negantium. Rationes

tiones verò eorum, qui ex suppositione negant artem, ponam cum destructionibus illarum in sequenti capitulo. De hinc verò ad harum interemptionem nunc positarum transeundum à nobis: est prius ponentibus nobis super his veram intentionem ad operis complementum.

De principiis naturalibus super quæ actiones suas fundat natura.

CAP. VII.

Dicimus utique, quòd principia super quæ actionem suam natura fundat, sunt durissimæ compositionis atque fortissimæ: & sunt Sulphur & Argentum vivum (ut dicunt quidam Philosophi) igitur quia sunt durissimæ compositionis & difficillimæ resolutionis sed inspissatio eorum adinvicem, & induratio taliter, quod fiat in eis contusio & extensio per malleationem, & non confractio, non est nisi per hoc, quòd humidum viscosum in eorum adinvicem commixtionem salvatur per successivam & diuturnam inspissationem, & per temperatissimam in minera decoctionem. Sed regulam tibi, tradimus fili generalem, quoniam non fit inspissatio, alicujus humidi, nisi prius fiat ex humido partium subtilissimarum exhalatio, & conservatio ex humido partium magis grossarum, ut sit humidum in permixtione superans siccum. Et sic admixtis sicci, & humidi, ut humidum temperetur, à sicco & sic cum ab humido, & fiat hæc substantia una in suis partibus omniomera, id est, in suis partibus homogenea

„ genea & temperata inter durum & molle, & exten-
 „ siva in concussione. Sed hoc non fit nisi per di-
 „ urnam mixtionem humidi viscosi & subtilis terræ
 „ per minima quousque humidum idem cum sicco
 „ & siccum idem cum humido fiat. *Et hujus sub-*
 „ *tilis vaporis non fit resolutio subita, tunc pa-*
 „ *lativa, & in multis annorum, & illud ideo*
 „ *quoniam uniformis est principiorum substanti-*
 „ *natura.* Si igitur subito fieret ab eis superius
 „ humidi resolutio, cum non distet humidum à sic-
 „ propter fortem mixtionem, resolveretur utique hu-
 „ midum cum sicco, quare totum in fumum evan-
 „ sceret: neque separari posset humidum à sicco
 „ resolutione, propter forte unionem, quam habet
 „ utique ad invicem. Hujus utique vidimus mani-
 „ festam experientiam in spirituum sublimatione: quon-
 „ iam cum in eis per sublimationem fiat subita res-
 „ lutio: non separatur humidum à sicco, nec siccum
 „ ab humido, ita quod dividantur in partes totaliter
 „ mixtiones eorum: sed tota ascendit eorum substan-
 „ tia, aut parum ex eorum componentibus dissolvitur.
 „ Resolutio ergo humidi subtilis fumosi successiva,
 „ diuturna, & æqualis, est causa inspissationis meta-
 „ lorum. Hanc quoque facere non possumus inspi-
 „ sationem per hunc modum. Ergo in hoc sequi
 „ naturam non valemus. Non enim possumus ma-
 „ turam in omnibus proprietatum differentiis imitari

*De solutionibus ad persuasiones
Sophistarum.*

C A P. VIII.

Nostra igitur intentio non est in principiis naturam sequi, nec in proportionem miscibilium elementorum: nec in modo mixtionis ad invicem ipsorum: neque in æquatione caloris inspissantis, cum omnia nobis sint impossibilia, & penitus ignota. Restat ergò rationes Sophistarum interimere, hanc excelsam artium negantium posse esse. Si dixerint ergò nos proportionem elementorum, & modum mixtionis illorum ad invicem & æquationem caloris metalla inspissantis: causasque alias multas & accidentia naturæ actionem continentia ignorare: concedimus eis utique: sed non propter hoc nostram scientiam divinam interimunt: quoniam nec scire volumus illa: nec possumus, nec ad opus nostrum possunt pervenire. Sed ad hoc nobis principium assumimus, aliumquæ generationis metallorum modum, in quibus sequi naturam possumus. Si dixerint etiam Philosophos, & Principes hujus mundi hanc desiderasse scientiam, & eam non venisse. Respondemus eos mentiri: quoniam quosdam Principes, licet paucos, & maximè antiquos & sapientes & nostro tempore repertos: jam ex sui industria hanc legimus indagasse scientiam. Sed talibus nec ore, nec scriptis eam tradere volu-

B

luc-

luerunt, cum indigni sint. Ergò quia non viderunt aliquos hanc scientiam possidere, cecidit super eorum mentes error, ut æstiment nullos hanc invenisse scientiam. Ad hoc etiam arguunt fantasticè; asserentes impotentiam nostram non posse solùm in debilibus mixtionibus naturam imitari, sicut in mixtione asini vel bovis, ergo nec in fortibus; Dicimus esse errorem suum multiplicem, quia in arguendi modo non cadit necessitas, quâ coarceamur artem nostram non esse concedere: quia per locum à simili, vel à majori suam corroborant fantasiam & errorem, in quibus non continetur necessitas, sed contingentia ut in pluribus. Ostendimus quoquè per aliam viam, demonstrando illos nullam assignare apparentem similitudinem, inter debilem mixtionis compositionem animalium, & mineralium formarum firmam & fortem, & hæc ideò, quoniam in animalibus & aliis viventibus, in quibus compositio est debilis, non est perficiens solùm proportio: nec miscibilia proportionis, neque qualitates miscibilium, neque mixtio quæ sequatur ex illarum actione ad invicem, & passione, quæ est ex aggregatione illarum qualitarum: sed est anima, secundum opinionem plurium, quæ est ab occultis naturæ, sicut ab essentia quinta, vel à primo motore: & hoc etiam secundum sententiam plurium dicimus, & hujus occultum ignoramus. Ideò & hæc talia, licet in eis sit debilis mixtio: perficere tamen nescimus,

scimus, quia perfectivum, quod est anima, infundere ignoramus. Per hoc utiquè patet: quoniam est defectus non ex parte mixtionis, quòd non perficiamus bovem vel capram: sed ex defectu infusionis animæ, quoniam sic debilem & magis debilem, sic fortem & magis fortem compositionem facere, secundum viam & cursum naturalem imitantes artificium nostrum sciremus. In metallis igitur perfectio minor est quàm in eis: & versatur illorum perfectio magis circa proportionem, & compositionem, quàm circa alia. Ideò cum in eis minor sit perfectio, quàm in aliis quæ narravimus, liberiùs ipsa perficere possumus: illa verò non. Diversificavit enim Deus altissimus, & gloriosus perfectiones ad invicem multiformiter. In quibus enim compositio, quæ est secundum naturam, fuit debilis: in illis majorem & nobiliorem perfectionem posuit, quæ est secundum animam. Sed quædam fortioris addidit compositionis, & firmioris, sicut lapides & mineralia, sed in eis posuit minorem perfectionem, & ignobiliorem, & quæ est ex mixtionis modo. Patet igitur quòd non est eorum similitudo bona: quia non ignoramus bovem vel capram fore non ratione compositionis, sed formæ perfectæ, quoniam perfectio in bove vel in capra nobilior est & magis occulta, quæ in metallis consistit. Similiter autem & aliter arguunt, quoniam non mutatur species in speciem. Dicimus ergò eos mentiri iterum, sicut

consueverunt sæpiùs aliud quàm verum dicere super his quoniam species mutatur in speciem secundum hanc viam, cum individuum speciei unius in alterius speciem mutatur. Videmus namquè „ vermem, & naturaliter, & per artificium naturæ in muscam mutari, quæ ab eo differt specie: „ & vitulum strangulatum in apes transmutari: „ & frumentum in lolium, & canem transmutari „ in vermem per ebullitionis putrefactionem. Sed „ hoc non facimus nos, facit autem natura cui „ ministramus: similiter & metalla non mutamus, sed natura cui per artificium aliquam materiam præparamus, quoniam ipsa per se agit, „ nos autem administratores ejus sumus. Et si „ per aliam rationem taliter arguunt, & suam corroborarent sophisticè opinionem: scilicet quòd in millibus annorum natura metalla perficit, tu verò in millibus annorum durare non potes. Dicimus, quoniam natura super principia sua (secundum opinionem antiquorum Philosophorum) agens perficit in millibus annorum: sed quia principia illa sequi non possumus, ideò sive in millibus, sive in pluribus, seu in paucioribus, vel in momento hoc natura perficiat, non tenet eorum persuasio: quia in suis principiis imitari naturam non possumus nec volumus. Videmus enim quòd in millibus annorum natura non decoquit lapides in calcem, quod tamen facit homo in brevi tempore suo ingenio naturali per accidentalem calorem. Ideò
nam-

namque in metallis depurandis ingenio & artificio hominis, reducuntur ipsa ad puram & nobiliorem substantiam in brevi tempore quod natura eorum defectus tam citò supplere non potest: Jam ex præcedenti negante sermone abbreviato determinavimus, & completiori sermone in subsequenti-
bus demonstrabimus. Secundùm tamen opinionem aliquorum evidentium & perspicacium natura intentum suum subito perficit scilicet uno die, vel breviori tempore. Et si hoc verum sit, non tamen valemus in suis principiis naturam imitari, quod manifestius ostensione demonstrabimus. Residuum tamen quæstionis confitemur, quod totum verum credimus esse. Et si dicant, quod si à situ unius vel plurium stellarum datur metallis perfectio, quam ignoramus. Dicimus hunc situm nos scire non expedire: quoniam non est species generabilium & corruptibilium: quin ex individuis ejus alicujus fiat generatio & corruptio omni die: per quod patet situm stellarum esse omni die perfectivum cujuslibet speciei individuum & corruptivum. Non ergo necessarium est stellarum situm expectare, esset tamen utile: sed sufficit solùm naturæ disponere, ut ipsa quæ sagax est, disponat sibi convenientibus mobilium corporum. Non enim potest natura perficere sine motu & situ mobilium. Unde si naturæ artificium disposueris, & consideraveris quæcunque ex contingentibus hujus magisterii sunt, debite

B 3

per-

perficentur sub debito situ, per naturam sibi convenientem, absque consideratione illius. Videmus enim cum vermem ex carne, vel aliquo animali putrescibili deductum in esse desideramus, quod non consideramus immediatè situm stellatum, sed dispositiones aëris circumscribentis & alias causas putrefactionis perfectivas præter illum. Et ex tali consideratione sufficienter scimus vermes secundum naturam in esse producere. Natura enim sibi invenit convenientem situm, licet à nobis ignoretur. Et si dicant perfectiones in instanti dari perfectionem autem nostram non in continenti perficimus, concludunt ex hoc, non ergo perficietur per artificium hujus artis. Dicimus capita illorum vacua fore ratione humana & magis bestiis quàm viris assimilari. Concludunt enim ex præmissis, nullam se habentibus habitudinem ad id, quod illatum est. Tantùm enim tenet hæc argumentatio. Asinus currit, ergo tu es capra, quantum & sua. Et hoc idèò, quoniam si non fiat præparatio in instanti, non prohibet tamen hoc forma vel perfectio, quòd non possit præparatio dari in instanti. Non enim præparatio est perfectio, sed habilitatio ad suscipiendam formam. Si dicunt etiam, quòd faciliùs sit res naturales destruere, quàm construere illas per artificium, & vix aurum possumus destruere: concludunt ergo impossibile esse construere illud. Respondemus eis taliter; quoniam

an

an non concludunt de necessitate : quâ coer-
ceamur aurum non posse construi credere. Nam
quod difficulter construitur, difficulter destruitur:
non autem impossibile ipsum non posse construi.
Hujus autem assignavimus causam, quia fortem
habuit compositionem: ideo difficiliorem habuit
resolutionem: ideoquè difficulter destruitur. Et
hoc est, quod facit eos opinari impossibilem esse
illius constructionem, sed quia ignorant ipsius
compositionem naturalem ideo illius destructio-
nem & constructionem artificialem ex cursu na-
turæ ignorant. Attentaverunt tamen fortè, quod
sit fortis compositionis: sed quantæ fortitudinis
compositionis sit non attentaverunt.

*De rationibus negantium artem
à datis.*

CAP. IX.

Sufficienter itaque charissime fili, Sophistarum
phantasias retulimus. Restat ergo ex quo te
attentum promissione fecimus secundum viam
promissionis ad ea, quæ determinanda sunt ex ra-
tificationibus arte negantium à datis transire.
Quæcunque tamen determinata sunt principia, sunt
de intentione naturæ: quorum essentia in nos o-
portet disputare sufficientius in sequentibus. Post
illam verò determinationem & de ipsis sermonem
faciemus, prout sunt principia hujus nostri magi-
sterii.

sterii. In prima tamen traditione, singularem de unoquoque principiorum faciemus sermonem, in sequenti verò universalem. Ex nunc verò ad præsens rationes negantium à datis & ipsarum intentiones imprimis afferamus. Hanc utique artem supponentes multipliciter ex intentione diversâ fore comperimus. Alii quidem in Spiritibus. Alii in corporibus. Alii in Salibus & Aluminibus nitratis & Bauraciis. Alii verò in omnibus rebus vegetabilibus hanc inveniri artem & magisterium affirmant. Ex his autem omnibus, hi quidem secundum partem benè & secundum partem malè. Hi verò secundum totum malè hoc divinum magisterium æstimantes, illud posteris tradiderunt. Ex ipsorum autem errorum multiplicitationibus veritatem nos collegisse difficilius & laboriosæ cautelæ conjecturâ, longâque ac tædiosâ experientiâ, multorum sumptuum interpositione contigit, & illorum error, per nostræ mentis rationem sapissimè militavit, & desperationem adduxit. Blasphemati sint igitur, quia in æternum blasphemias posteris reliquerunt ex errore suo, & maledictionem super philosophantes profuderunt & non veritatem, sed diabolicam instigationem post mortem ipsorum dimiserunt. Et ego etiam blasphemandus sim, nisi errores ipsorum corrigam, & veritatem tradam in hac scientia, prout melius exigit hæc ars nostra. Hoc enim magisterium occulto sermone non eget, sed penitus mani-

manifesto. Trademus igitur ipsum sermone tali, quem latere prudentes non accidet. Hic autem mediocribus profundissimus erit: fatuis autem utrosque terminos miserabiliter concludet in hac unâ & eâdem nostrâ traditione. Redeuntes igitur ad propositum dicimus, quod qui in spiritibus eam esse ponunt, sunt diversi multipliciter. Alii quidem ex Argento vivo. Alii verò ex Sulphure. & huic affini Arsenico scilicet, lapidem philosophicum perquiri asserunt necesse esse. Et ab his quidam ex Marchasita, quidam ex Tutia & Magnesia. Alii ex Sale Armoniaco. Qui verò in corporibus. Alii in Saturno. Alii in quolibet aliorum corporum esse dicunt. Alii quidem in Vitro. Alii in Gemmis. Alii in diversitatibus Salium & Aluminum & Nitrorum & Bauracium. Et alii in omni genere rerum vegetabilium, & horum unicuique supponenti est adversarius secundum suam suppositionem. Et his adversans credit se arti simpliciter adversari. Et secundum plurimum utraque secta rationibus est vacua.

De supponentibus in spiritibus artem fore.

C A P. X.

Quidam igitur supponentes eam inveniri in Sulphure, laborem impenderunt, & ignorantes eius præparationis perfectionem, ipsam perfectionem diminutam reliquerunt. Crediderunt enim

B 5

solam

solam mundationem & purificationem perfectionem præparationis esse, hoc autem per sublimationem fit: ideoquè adductum est intentioni eorum, ut æstiment, quòd sola sublimatio in Sulphure sit perfectio præparationis in ipso, & similiter in suo compari scilicet Arsenico æstimantes induxerunt. Venientes igitur ad projectionem, quæ est intentio alterationis, viderunt illud aduri & evanescere, & in corporibus longam moram non contrahere, & corpora relinqui ab eis magis immunda, quàm prius fuerint sine projectione illius. Quia ergo viderunt hanc delusionem in sui operis complemento, & longissimis fuerit temporibus revolutum in illorum pectoribus ex solo Sulphure hanc scientiam reperiri, & in illo non invenissent: arguunt etiam non posse in alio hanc inveniri. Quare cum nec in hoc, nec in ullo alio inveniant, arguunt eam nusquam inveniri. Respondentes utiquè eis breviter dicimus, eos in hoc parùm sentire & minimè sapere quia supponunt solum Sulphur esse medicinam nostram: & si hæc tamen esset vera suppositio: imò modo tamen præparationis sunt decepti, quia solam sublimationem credunt sufficientem esse. Sunt enim tanquam puer ex principio natus, & usque ad senectutem in domo conclusus non putans mundi latitudinem extendi ultra domum vel ultra quàm oculis suis possit conspiciere. Non enim hi in multis lapidibus labores suos

suum adhibuerunt: non igitur potuerunt sentire
ex quo medicina nostra eliciatur, & ex quo non,
& ideo manus suas etiam à laborum copiâ excu-
saverunt, quid enim laborum perfectivum sit non
merito ignorare debuerunt. Sed quare fuerit
opus illorum diminutum dicimus, quia aduren-
tiam naturam in Sulphure dimiserunt, & fugam, qua-
re ipsi dissipant & destruunt. Alii verò in ipso
& suo compari lapidem inveniri æstimantes neces-
se esse, & profundius ad operis consummationem
accedentes: non solum per sublimationem mun-
daverunt adurentiam Sulphuris, verum etiam re-
movere conati sunt relictam in eo fugam: ad quo-
ram perfectionem similiter delusio pervenit, quia
non adhæsit stabiliter in ipsis corporibus, sed
successivè & paulativè evanuit, relicto corpore in
sua prima dispositione. Qui & etiam similiter
interimantes arguerunt ut primi, & eisdem ut
primis respondentes artem affirmamus, & eam
scimus esse, quia veritatem vidimus & tetigimus.
Alii quia profundius in ipso viderunt, mundave-
runt eum, & ejus fugam & adustiones abstulerunt
& factum est eis fixum & terreum, nullam dans
ignis calore fusionem bonam, sed solum vitrifica-
toriam, & ideo non potuerunt in projectione
corporibus permiscere, ideo arguunt ut primi, &
nos eisdem respondemus ut primis, quia opus
diminutum dimiserunt, nec illud complere scive-
runt. Ingressionem enim quæ est perfectivum,
alti-

ultimum inquirere ignoraverunt. In omnibus similiter spiritibus est idem præparationis modus nisi quod in Argento vivo, & Tutius excusamus majore labore, qui est ex remotione adustionis hæc enim sulphureitatem adustibilem & inflammabilem non habent, sed solam fugam. Magis verò & Marchasita omne genus sulphureitatem habent: plus Marchasita, minus verò Magnesia, gam tamen omnes habent plus tamen Argentum vivum & Armoniacum Sal, minus verò Sulphur, huc verò minus & compar illius, quarto verò huc minus Marchasita, quinto verò & Magnesia minus, sexto verò & ultimo minimè omnium Tutia. Ultraquè tamen fuga participans est, alia tamen plus, & alia minus, & ideo propter eorum fugam quibusdam supervenit experimentatoribus delusio vehemens, in eorum operationibus præparationum, & in ipsorum projectionibus similiter. Ideoque & ipsi arguunt, & interimunt, in Sulphure supponentes, & eisdem ut in Sulphure supponentibus, respondemus. Sunt & alii contentes sese in experienciis, spiritus in corporibus figere, nullâ aliâ præparatione huic præveniente sed eisdem delusio similiter angustias attulit & deoperationem, & coacti sunt ex ea hanc scientiam non esse credere, & contra ipsam arguere. Etenim turbationis illorum causa, atque sedulitas quoniam in infusione corporum spiritus ita committunt, nec eis adherent, imò asperitate ignis ausu-

effugiunt, permanentibus in ea solis corporibus, quoniam pressuram impietatis ignis illius pati propter fugam non possunt, quæ ab eis non est elata. Accidit similiter & quandoquæ delusio, utia & secum corpora ignem effugiunt, & hoc est quod non fixi spiritus corporum profundo inseparabiliter adhæserunt, quoniam volatilis summa, operat summam fixi. Undè similiter ut primi arguunt, & similiter nos eisdem ut primis respondemus. Tota igitur illorum probatio hæc est. Si corpora filii doctrinæ vultis convertere, tunc si aliquam medicinam fieri hoc sit possibile, per spiritus ipsos fieri necesse est, sed ipsos non fixos corporibus, utiliter adhærere non est possibile immo fugiunt & immunda relinquunt illa. Ipsos autem fixos non est possibile ingredi, cum terra facti sint, quæ non infunditur, & tamen inclusi corporibus fixi apparent, non tamen sunt. Aut ut eis recedunt ipsis manentibus, aut ambo simul effugiunt. Igitur cum in materia magis affinis nullis modis hanc artem inveniri sit possibile, etiam in magis remota non invenietur, ergo nusquam. Responsio igitur nostra hæc est, quoniam quod scibile circa hoc est, totum non sciunt, ideoque nec operationem ex eo totam inveniunt, consequentis igitur vitium per sufficientiam ponunt primum robur.

De

De supponentibus in corporibus, Lapidibus, Salibus, Aluminibus, Bauraciis, vel crescentibus artem fore.

CAP. XI.

Quidam autem posuerunt in corporibus artem illam, cum tamen ad opus pervenerunt, illi sunt, æstimantes Stannum utrumque lividum scilicet plumbeum & album, albedine verò multum naturæ Solis & Lunæ assimilari & appropinquare, lividum quidem multum Soli, Lunæ parum, album verò Lunæ multum, Soli verò parum. Ideoque horum aliqui æstimantes, stannum Jovis videlicet multum Lunæ assimilari, & stridorem molliæ, & liquefactionis velocitate solummodò differentem credentes, ex superfluitate suæ humiditatis liquefactivum esse facile, & molle similiter ex substantia verò fugitiva Argenti vivi in illo intercidente partes, stridorem possidere exposuerunt illud igni, & calcinantes ipsum tenuerunt in igne quantum potuit tollerare, quousquè album factum est in calce sua, quam postea involventes deducere non potuerunt, sed æstimaverunt impossibile fore. Etiam horum aliqui reduxerunt ex illo aliquid, & stridorem ut prius & molliem invenierunt, & liquefactionis velocitatem. Ideo crediderunt hoc impossibile per viam hanc, & adducti sunt in incredulitatem, ut putent artem in

dura

rationis illius inveniri non posse. Horum
vero aliqui calcinaverunt & reduxerunt, & ite-
rim scoriam illius subtrahendo cum majoris ignis
pressionis calcinaverunt & reduxerunt, & sic
sepe reiterantes opus ad illum viderunt illud in-
pratum & sine stridore, quia ergo velocitatem
liquefactionis non omnino removerint, illorum
sensu erravit, & æstimaverunt ad illud non posse
eveniri. Horum itaque alii volentes eidem
causam & retardationem liquefactionis, cum
administratione duorum corporum præstare in de-
fensionem ceciderunt, ut frangerent illi quæcun-
que duorum corporum admixta ei fuerint,
et juxta in hoc eos illa præparatio. Ideo
cum nec duris, nec igne illud præparare po-
terint, excusaverunt se de longa mora inventio-
nis artis, qui eam impossibilem dixerunt, & credi-
derunt per hoc & contra artem arguentes instan-
ter posuerunt illam non esse. Ex hoc & ab his
videntes multa medicamina, viderunt illa nullam
mutationem facientia, nec eis convenientia, sed
potius corrumpentia, & contra illorum propo-
situm agentia. Et ideo libros abjecerunt, & capita
retorserunt, & artem frivolam demum dixerunt.
Quibus obviantes respondemus responsione primâ.
Eundem est etiam in Saturno reperiri illusionis
modum, solo abjecto hoc, quod corpora non fran-
git, & quod citius redit à calce sua quàm Jupiter,
lividitatem attamen suam remove non possunt,
quia

quia ignorant, ideò per illum dealbare non possunt dealbatione bonâ, nec per suam phantasiam poterunt illum stabilibus corporibus stabiliter afferre, quin contingat id per fortem ignem, vel ignis expressionem recedere à commixto. Et in quidem, quod maximè decipit illos in hujus preparatione, supponentes in nullo posse scientiam inveniri, nisi in ipso, & quia post duas reductiones à calce sua nullam duritiem recipit, sed materiam potius molliem, quàm prius habuerit, in aliis similiter differentiis non viderunt illud commendari: Et ideò cum ipso putantes propinquo & melius inveniri, & non invenerunt: cogunt per hoc credere & argumentari scientiam hanc non esse, sed delusionem, & ideo peccant ut priores. Alii verò componentes durum cum duris, molle cum mollibus, propter convenientiam, voluerunt corpora ad se invicem transmutare, & illud non potuerunt propter suam ignorantiam, ut permiscentes Solem vel Lunam cum Venere vel alioquè unoquoquè metallorum non transmutant illa in Solem, vel Lunam transmutatione firmâ, quin accadat ignis expressio, & forte unumquodque, illorum à commixtione separari, vel comburi, vel ad priorem sui naturam redire. Quædam verò ex eis plus durant à commixtione, quædam verò minùs, ut alibi à nobis sufficienter determinatum est. Hæ itaque delusiones supervenientes propter ignorantiam, sciunt

ciunt hos tales de hac diffidere arte, & illam arguere non esse. Alii autem intimius & profundius super hoc inquirentes, cogitaverunt, & ingeniati sunt, & viam voluerunt invenire, ut dura mollibus unita, ea stabiliter indurarent: unita scilicet, & perfecta cum imperfectis ad perfectionem reducerent, & generaliter ad se invicem transmutarent, & transmutarentur transmutatione firmâ. Et ideò voluerunt similitudinem & affinitatem illorum invenire, tum per medicinas, tum verò per ignis administrationem scilicet attenuando grossa, ut Venerem & Martem & inspissando subtilia, ut Jovem & similem sibi. Et aliqui eorum credentes hanc administrationem perficere, delusi sunt in commixtione horum duorum corporum, vel quia frangibile fecerunt omninò, vel omninò nimis molle, non alteratum à duro, vel nimis durum non alteratum à molli. Et sic convenientiam non invenerunt: & ideò artem esse negaverunt. Alii verò adhuc profundius prospicientes, alterare voluerunt corpora cum animarum suarum extractione, & cum extractâ animâ aliam animam alterare. Similiter & ad id non potuit eorum experientia pervenire, sed disisi sunt de intentione sua, per hoc æstimantes artem non posse inveniri. Alii verò solo igne ipsa perficere conantes, delusi in opinione sua fuerunt, quia ad id pervenire non potuerunt, nec sciverunt. Et hi eam ex hoc non esse putaverunt,

C

quibus

quibus omnibus obviamus ut prius. Qui vero in Vitro & Gemmis illam posuerunt, experti sunt per Vitrum & Gemmas in corporibus alterationes facere, & non potuerunt, quia non alterat, quod non ingreditur. Et ipsum quidem Vitrum & Gemmæ non ingrediuntur, ideo non alterant, sed & si conati sunt Vitrum sic unire cum vix hoc non possit, non tamen propositum habent, quoniam Vitrum ex corporibus faciunt, & propter hunc errorem æstimant errorem super totam artem cadere, & sic eam arguunt non esse. Quibus respondemus eos operari indebito modo, ideoque indebitè terminantes, non possunt hanc ex eorum erroribus artem interimere. Sunt & alii supponentes eam artem inveniri in Salibus & Aluminibus Vitris, & Bauraciis: possunt quidem & in his experiri, sed eam inveniri minime putamus in eis. Ideoque si post suam experientiam paucam utilitatem transmutationis invenerunt, scilicet solvendo, coagulando & assando, non interimunt itaque artem, cum necessaria sit inscientia. Possibile est tamen in his omnibus aliquam alterationem inveniri, sed remota est valde, & maxime laboriosa. Adhuc verò & in aliis crescentibus omnibus magis laboriosa fore probatur, ideoque quidam in omnibus vegetabilibus ponunt, possibile quidem ponunt, sed non eis: quoniam potius deficerent in labore quàm laboratum perfici si possibile, ideo & si hi tales artem non inveniunt

his laboribus, artem nullis laboribus inveniri
 posse argumentantur. Omnes autem prius dicti
 errantes unam medicinam suam posuerunt, &
 nullam aliam supposuerunt præter illam. Et hi
 quidem jam redarguti sunt omnes. Alii, verò multi
 & quasi infiniti harum rerum omnium, aut quo-
 rundam compositionem sub diversâ procreatione
 facientes, ignoranter & inscienter incedunt, &
 error illorum in infinitum extenditur, quoniam
 infinita est diversitas procreationis miscibilium, &
 infinita est diversitas, & numerus rerum miscibi-
 lium: & in his ambabus infinitatibus infinite con-
 tagit errare; aliquando ex superabundantiâ, ali-
 quando ex diminutione, & his impossibilis est
 correctio. Sed nos quoque longitudini & pro-
 lixitati sermonum parcentes, super infinitis infi-
 ltre nolumus, quoniam scientiam universalem
 trademus brevibus locutionibus, quâ evidenter
 infinitatem suorum errorum emendare poterunt,
 & illos corrigere. Nunc verò naturalia princi-
 pia dicemus secundum eorum causas, ut ex prin-
 cipio te attentum fecimus in memoracione illor-
 um.

*De naturalibus principiis Mercurii,
 Sulphuris & Arsenici.*

CAP. XII.

Inuenimus ergo tibi secundum aliquorum opi-
 nionem

nionem, qui fuerunt, de secta artem nostram intantum, quod principia naturalia in opere naturæ sunt spiritus fatens, & aqua viva, quam & siccam aquam nominari concedimus. Spiritum autem fatentem divisimus: est enim albus in occulto & rubeus & niger. Uterque in magisterio huius operis, in manifesto autem uterque tendens ad rubedinem. Dicimus igitur sermone breviter nec non & similiter completo, sufficientem generationem uniuscuiusque istorum & modum similiter generationis. Expedit igitur nos amplius sermonem nostrum & dilatare, & singulum capitulum de singulo naturali principio tradere. In genere tamen dicimus, quod unumquodque ipsorum est fortissimæ compositionis, & uniformi substantiæ, & illud ideo quoniam in eis per minima partes terreæ taliter partibus aëreis, aquis & igneis, sunt unitæ, ut nulla ipsarum alteram in resolutione possit dimittere: imò qualibet cum qualibet resolvitur propter fortem unionem, quam habent ad invicem per minima: calore in mineralibus æquali terræ visceribus occultato multiplicato, & æquato, secundum debitum cursus naturæ, ad exigentiam illorum essentia secundum opinionem quorundam antiquorum. Alii autem aliter dixerunt, quoniam principium non fuit Argentum vivum in naturâ suâ, sed alteratum & conversum in terram suam, & Sulphur similiter alteratum & in terram mutatum. Unde dixit

generunt, quòd principium fuit aliud quàm spiritus fixus, & spiritus fugiens in intentione naturæ. Et ratio qua moti sunt, fuit, quoniam non inveniunt in mineris Argenteis vel aliorum metallorum aliquid, quòd sit Argentum vivum in sui natura vel aliquid, quòd sit Sulphur similiter in sui naturâ: imò per se inveniunt unumquodque illorum separatim in propria suâ minerâ & natura. Similiter etiam & per aliam rationem hoc demonstrant, scilicet non est transitus à contrario in contrarium nisi per dispositionem mediam. Ergò non sic sit, coguntur confiteri & credere, quòd non sit transitus à mollietate Argenti vivi ad duritiam alicujus metalli, nisi per dispositionem, quæ est inter duritiam & mollietatem illorum, sed in mineris non inveniunt aliquid, in quo salvetur hæc media dispositio, ideò hac ratione compelluntur credere Argentum vivum, & Sulphur in sui natura non esse principium de intentione naturæ, imò aliud: quod sequitur ex illorum essentialium alteratione in radice naturæ ad terream substantiam: Et est iste modus, quoniam prius unumquodque eorum convertitur ad terream substantiam, & ex his ambabus terreis naturis resolvitur fumus tenuissimus à calore multiplicato in viscere terræ, & hic duplex fumus est materia metallorum immediata. Hic tamen fumus à calore temperato mineræ decoctus convertitur in naturam cujusdam terræ. Ideòque fictionem quandam

C3

dam

dam suscipit, quam defluens aqua per viscera
 minera & terræ spongiositatem dissolvit, & ei u
 niformiter unitur unione naturali, & firmâ: id
 quæ sic dixerunt opinantes, quod aqua fluens
 meatus terræ invenit substantiam dissolubilem
 substantia terræ in visceribus illius, & eam solvit
 uniformiter secum unitur, quousque & substan
 tia terræ in visceribus dissoluta, & aqua fluens
 solvens, unum fuerint unione naturali, & ad
 eam unionem veniunt omnia elementa, secundum
 debitam & naturalem proportionem, & miscetur
 per minima quousque faciant uniformem mixtu
 rem. Et hæc mixtio per successivam decoctionem
 in minera inspissatur & induratur, & fit metallum.
 Et hi quoque sunt affines veritati, non tamen ve
 ritatem conjiciunt puram. Jam sermone univer
 sali determinavimus de metallorum principis
 naturalibus, restat nunc ut ponamus uniuscujusque
 principii caput. Cum igitur tria sunt, Sulphur
 Arsenicum, & Argentum vivum. Primo secta
 mus caput de Sulphure, secundo de Arsenico, ter
 tiò de Argento vivo. Deinde uniuscujusque
 metallorum, qui sunt effectus eorum, ponemus
 caput determinatum, secundum quod est ex op
 re naturæ. Deinde ad ea, quæ hujus magister
 sunt fundamenta, & illorum operationes transi
 undum, horum causas omnium assignantes.

De Sulphure.

CAP. XIII.

Præsumimus igitur, quod Sulphur est pinguedo in
 minera terræ, per temperatam decoctionem
 diluata, quousque induretur, & sicca fiat; &
 cum indurata fuerit, Sulphur vocatur. Habet si-
 militem Sulphur fortissimam compositionem, &
 uniformis substantiæ in suis partibus omni-
 bus: quia homogeneous est: ideoque non aufer-
 re ejus oleum ab ipso per distillationem, sicut ab
 aliis rebus oleum habentibus. Qui ergo qua-
 erit ipsum calcinare, non perdendo de illius sub-
 stantia aliquid, de quo sit curandum, in vanum
 laborant, quoniam non calcinatur, nisi per ma-
 gnam industriam & multum de illius substantia
 dissipatur, ex centum enim partibus, vix tibi tres
 sufficienter reservas, post ipsius calcinationem,
 fieri similiter non potest, nisi prius calcinetur,
 commisceri attamen, & aliquantulum illius fuga
 retardari, & illius potest adestio reprimi, & cum
 commixto facilius calcinatur. Qui ergo querit ex
 hoc optus elicere illud, per se præparando non elici-
 at, quoniam cum commixto perficitur, & sine
 hoc protelatur magisterium usque ad desperatio-
 nem, & cum suo compari sit tinctura, & dat pon-
 dus completum unicuique metallorum, & ipsum
 seditate depurat & illustrat, & perficit cum ma-
 gisterio, sine quo nullum horum præstat, sed po-
 tius

tiùs corrumpit & denigrat; non igitur sine magisterio ipso utilis. Qui etiam in præparationem ipsum commiscere, & amicarî corporibus noverit, sciet unum de secretis naturæ maximum, & viam perfectionis unam, cum multæ sunt viæ ad unum effectum, & ad unum intentum. Et quodcunque corpus ex ipso calcinatur, acquirit pondus sine dubio; Æs quoque assumit ex eo Solis effigiem. Mercurio quoque associatum & assatum per sublimationem fit usifur. Calcinantur denique omnia corpora ex eo facile, præter Solem & Jovem. Sol verò difficillimè, & non coagulatur. Argentum vivum ex eo in Solem vel Lunam, quibus sit utilitas per artificium debile, sicut Philosophorum quidam fatui putaverunt. Et ita dicimus, quòd quæcunque corpora minus habent de humiditate, faciliùs per Sulphur calcinantur, quàm quæ multam. Per Deum altissimum, qui illuminat omne corpus; quoniam est lumen & tinctura. Difficillimè quoque solvitur: quia non habet partes salsugineas, sed oleaginas, quæ non facile in aquam solvuntur: quæ autem facile vel difficilè solvuntur in aquam in capitulo solutionis monstrabimus satis apertè. Sublimatur verò, quia spiritus est, & si commisceatur Veneri & aduratur secum, fit mirabile violaceum, cum Mercurio quoque miscetur similiter, & fit ex eis, per decoctionem, cœlestinus color & delectabilis. Non putet quis, quòd Sulphur per se opus compleat

ter aliquod: non enim esset hoc, nisi vanum
 edere, hoc autem satis lucide probabimus in
 sequenti. Eligitur autem crassum & lucidum:
 de Sulphure hæc dicta sufficient.

De Arsenico.

C A P. XIV.

Estat nos de Arsenico disputare, ad præsen-
 igitur dicimus, quod est de subtili materia &
 bili cum Sulphure: idcirco non oportet id ali-
 diffiniri, quam Sulphur. In hoc autem diversi-
 atur à Sulphure, quia est albedinis tinctura, &
 bedinis similiter de facili: Sulphur verò rube-
 nis de facili: albedinis autem difficillimè. Est
 tem Sulphuris & Arsenici duplex genus: citri-
 um quoque & rubeum, quæ sunt huic arti utilia:
 aqua verò multagenera non. Figitur autem Ar-
 nicum sicut & Sulphur. Utriusque verò su-
 mmatio à metallorum calcibus melior est, Non
 tem sunt Sulphur & Arsenicum medicina per-
 fectiva huius operis nec completio: sunt autem
 miniculum perfectionis in casu, eligitur autem
 cidum & squamosum, & scissile.

De Mercurio.

C A P. XV.

Argentum quippè vivum, quod & Mercurius
 appellatur, antiquorum usu, est aqua viscosa

in visceribus terræ, substantiæ subtilis, albæ tetræ
 per calorem temperatissimum, unita totali unioni
 per minima, quousque humidum temperetur
 sicco, & siccum ab humido æqualiter. Ideoque
 fugit superficiem planam de facili propter
 aquæ humiditatem, non autem adhæret, quam
 viscosam habeat humiditatem propter siccitatem
 illius, quæ illam contemperat, & non adhaerere
 permittit. Est etiam (ut quidam dicunt) mater
 metallorum cum Sulphure: adhæret quoque
 his mineralibus de facili. Saturno scilicet, Jovi
 & Soli. Lunæ autem magis difficulter. Veni
 difficilius quàm Lunæ, Marti autem nullo modo
 nisi per artificium. Ex hoc utique maximè
 elicias secretum. Est enim amicabilis, & me
 lis placabilis & medium conjungendi tinctura
 & non submergitur aliquod metallorum in Mer
 curio nisi Sol. Solvuntur tamen Jupiter &
 Saturnus, Luna & Venus ab eo & miscentur:
 sine ipso aliquod metallorum deaurari non potest.
 Figitur & est tinctura rubedinis, exuberantia
 in refectionis in fulgida splendens, & non red
 dit à commixto donec est. Non est tamen me
 dica nostra in natura sua, sed juvare quando
 potest similiter in casu.

De corporibus metallicis, quæ sunt effectus principiorum naturæ.

CAP. XVI

Dicimus igitur de metallicis corporibus, quæ sunt effectus horum naturæ principiorum: et autem sex numero: Aurum, Argentum, Stannum, Stannum, Æs, Ferrum. Dicimus igitur quoniam metallum est corpus miscibile, mine-
re fusibile, & sub malleo ex omni dimensione malleabile. Est autem metallum, ut diximus, huius substantiæ & fortissimæ compositionis & huius: habent etiam affinitatem magnam metal-
lis invicem: non tamen perfectum, diminui-
tum perficit per ejus commixtionem. Si enim
ferum cum Plumbo admisceatur fusione, non fit
hoc Plumbum durum, sed evanescit à commix-
tione & adurit Plumbum. Aurum autem in
separatione remanet, & similiter in reliquis in-
tendendo cadit secundum omnem cursum: secun-
dum verò nostrum magisterium, perfectum im-
perfectum perficit, & adjuvat, & imperfectum in
magisterio per se perficimus, sine admix-
tione alicujus rei extraneæ, & perfectum hoc eo-
dem magisterio perficimus. Et per DEUM se ad-
invicem alterant, & alterantur, & se invicem per-
ficiunt & perficiuntur: per se tamen unumquod-
que eorum nequaquam perficimus sine alicujus
alterius adminiculo.

De

Attulimus tibi in generali capitulo summam intentionibus metallorum, specialem tibi tamen faciemus de unoquoque sermonem, primo de Auro. Dicimus igitur, quod Aurum est corpus metallum citrinum, ponderosum, mutum, fulgidum, æqualiter in ventre terræ digestum, aquâ minerali diutissimè lavatum, malleo extendibile, fusibile, examinationem mercurii & cementi tolerans. Ex hac utique definitione elicias, quod aliquid non est Aurum, nisi causas & differentias omnes habeat Auri. Quis tamen metallum radicitiùs citrinat, & æqualitatem perducit, & mundat, ex omni genere metallorum Aurum facit.

Ideoque per opus naturæ perpendimus Æs artificio ejus in Aurum mutari posse. Vidimus namque in mineris Æris, à quibus emanabat aqua, secum adducens Æris squamas tenuissimas quod ipsas diuturno & continuo lapsu lavat & mundat. Deinde verò aqua cessante fluere, vidimus cum sicca arena has squamas per triennium à solis calore excoqui: inter quas est inventum Aurum verissimum. Æstimavimus itaque per aquæ beneficium illas mundatas fuisse, per solis autem calorem & arenae siccitatem æqualiter digestum, ad æqualitatem pervenisse. Imitantes igitur naturam,

ram, cum possumus similiter alteramus, non tamen in hoc sequi naturam valeamus. Aurum quoque est pretiosius metallorum, & tinctura est rubedinis: quia tingit & transformat omne corpus. Calcinatur autem & solvitur sine utilitate: & est medicina laxificans in juventute corpus. Frangitur faciliè cum Mercurio & odore Plumbi teritur. Non est autem in actu, quod magis sibi communicet, quam Jupiter & Luna. In pondere autem & surditate, & in putrescibilitate Saturnus: in colore autem Venus: in potentia magis Venus, deinde Luna, deinde Jupiter, & deinde Saturnus; ultimò verò Mars. Et hoc est unum de secretis naturæ. Cum ipso similiter commiscentur spiritus, & figuntur per ipsum; maximo ingenio, quod non pervenit ad artificem duræ ætæ vicis.

De Luna.

CAP. XVIII.

Solis itaque capitulo præmissò, dicamus sermonem nostrum de Luna convenienti vocabulo Argentum. Dicimus quod Argentum, est corpus metallicum album, albedine purâ, mundum, durum, sonans, perdurans in cineritio: sub malleo extendibile, ignibile, fusibile: Est itaque albedinis tinctura, & indurat Jovem per artificium & convertit ad se, & commiscetur Soli, & non frangitur,

tur, sed in examinatione sine artificio secunda perseverat. Qui novit ipsum magis subtiliare post subtiliationem inspissare, & figere secundum sociatum, cum eo manet in pugna, & ipsum dimittit penitus. Super fumum autem aerum, sicut Aceti, Salis Armoniaci & Agrestis caelestinus color mirabilis; & est nobile corpus sed diminutum à nobilitate Auri. Et invenitur ejus minera determinata: aliquoties habetis communem mineram cum aliis corporibus, & illud est sic nobile. Calcinatur autem similiter & vitur labore maximo cum nullâ utilitate.

De Saturno.

CAP. XIX.

DE Plumbo tradamus capitulum, & dicamus quodd ipsum est corpus metallicum, lividum terreum, ponderosum, mutum: parvâ partemans albedine, cum lividate multa: cineritium cementum refugiens: molle, facile, in omni dimensione, parvâ compressione extendibile, facile fusibile, sine ignitione dissolubile. Ut quidam fatui putant. Dicunt ipsum in natura multum Auro proximare. Sed quoniam sunt ex re cervicis, omni ratione vacui, nullam rationem cognoscere valentes ex subtilissimis rebus, quantum in se est: de eis secundum sensum judicant quoniam vident illud ponderosum, & mutum,

ne patrescere, credunt ipsum illi multum app-
 roximare: sed hoc totum & erroneum & latius
 nobis in sequenti negotio reprobatur aperte.
 Plumbum ergo multum habet de substantia ter-
 re, ideoque lavatur. Et in Stannum per lavacrum
 mutatur. Per hoc igitur patet Stannum magis
 recto assimilari, Plumbum similiter aduritur
 fit Minium & ponendo super vaporem aceti fit
 crusa. Et licet ipsum non multum approxime-
 re argento: ex eo tamen per nostrum artificium de-
 cit Argentum formamus: & non conservat
 proprium pondus in transmutatione, sed mutatur
 in novum pondus. Et hoc totum in magisterio
 requirit. Est etiam Plumbum Argenti examen in
 merito, cujus causas dicemus.

De Jove.

CAP. XX.

Oris ergo traditione non omitta, significamus
 filius doctrinae, quod est corpus metallicum al-
 bum, non pure lividum, & sonans parum: terre-
 re paucâ participans: fridorem, mollitiem, li-
 quefactionis sine ignitione velocitatem ex radice
 consistens: cineritium & cementum non ex-
 pans, sub malleo extendibile. Est ergo Jupiter
 inter diminuta à perfectione corpora magis per-
 fectus ex radice suae naturae affinis, Soli videlicet
 & Lunae, magis tamen Lunae, minus vero Soli.

Hac

Hoc itaque in sequenti lucide narrabitur. **Ju**ter, quia albedinem multam ex radice suæ creationis suscepit, ideo non alba corpora dealeb. Vitium tamen est ei, quia omne corpus frangit præter Saturnum & purissimum Solem. Et **Ju**ter multum Soli & Lunæ adhæret, ideo ex per examen non de facili recedit. Suscipit et æturam rubedinis, & splendet in eo fulgore inestimabili, & pondus acquirit in magisterio hujus artis: & mundatur facilius quàm Saturnus. Qui sciverit ejus vitium fractionis corporum auferre, subito ejus proficuo perfrui lætabitur. Convenit enim Soli & Lunæ, nec separabitur ab eis semper.

De Venere.

C A P. X X I.

DE Venere verò sermo noster sit ad præsens: est corpus metallicum lividum viridi rubedine fuscâ participans ignibile, fusibile, sub malle extendibile, cineritium & cementum refugiens Venus utique, (ut narratum est) in profundo suæ substantiæ, colorem & essentiam auri protendit malleatur & igitur ut Argentum & Aurum. Ideoque secretum ex eo assumes, quia est medium Solis & Lunæ, & facile ad utrumque conversi tincturam accipit, et est bonæ conversionis & pauci laboris. Et cum eo convenit Tutia vehementer, et illam citrinat citrinitate bonâ, ut ex hoc

pro

colleum elicias. Excusamur utiquè per eam laboribus indurationis, & ignitionis illius: Asinus igitur cum præ cæteris imperfectis corporibus, in opere minori & medio, in majori verò minime. In hoc tamen à Jove vitium habet, quoniam livescit de facili & infectionem ex aëre, acribus & acutis suscipit, & eradicare illud, non est facile artificium imò profundum.

De Marte.

CAP. XXII.

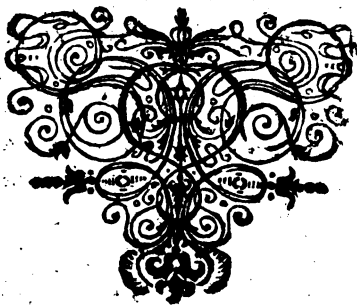
MArtis verò narratio & secretum ejus totum est ex opere naturæ: quoniam est corpus mollicium, lividum multum, parum verò rubeum, albedine non purâ participans, durum ignibile, non fusibile fusione rectâ, sub malleo extendibile, & multum sonans, est autem Mars duræ indurationis propter impotentiam suæ fusionis: qui sine medicina illius naturam immutante fundatur, conjungitur Soli & Lunæ, & non separabitur per examen separationis sine magnâ industria: Sed si præparetur, conjungitur, & non separatur per aliquod artificium, si ejus natura fusionis non immutetur ab eo solâ remotâ immunitia illius. Est ergo tinctura rubedinis de facili: albedinis verò bonæ difficillimè, & cum conjungitur non alteratum, non mutans est coloris conjuncti, sed augens illud in quantitate. Inter

D

omnia

omnia igitur corpora Jupiter in splendidius & lucidius & perfectius Solare & Lunare transformatur corpus. Sed in eo est opus facilis tractationis & longi laboris. Post illud verò Venus minus perfectæ mutationis eligitur difficilioris fractionis, brevioris verò à Jove laboris. Saturnus verò post Veneris perfectionem, in transmutatione ab illâ diminutam habet, facilis tantum tractationis, longissimi verò laboris. Mars verò inter cetera minimæ perfectionis, in transmutatione consistit tractationis utique difficillimæ & laboris longissimi. Quæcunque igitur à velocitate liquefactionis corpora remota sunt, difficilia inveniuntur in transmutationis opere & tractationis. Et sunt hujusmodi Venus & Mars: quæ verò sunt magis, magis, & quæ maximè, maximè. Quæcunque verò majoris lividatis infectionis sunt participantia: & hæc longioris laboris inveniuntur & minoris perfectionis. Quæcunque autem perfectionum diversitates, paulò prius à nobis determinatæ, in minori & medio operis artificio repertæ sunt. In majori verò minus perfectionis sunt omnia, non autem minus tractationis aut laboris sunt. Remanet enim ea, quæ est tractationis facilitas & difficultas, & quæ brevis laboris, & longioris in iudicio nobis fiata corpore inventa sunt. Jam igitur præcipua naturalia traditionem nostrâ, quæ rite ex integritate naturæ ipsorum corporum ascriptibus, & ipsorum

um corporum similiter determinantes sermones
n singulis capitulis veraciter exposuimus, & se-
cundum sententiam eorum, qui intima naturæ
videre potuerunt, & secundum nostram, qui ad
a pervenimus cum instantia laboris. Nunc ve-
d secundum quod invenimus, expedit hujus ar-
is defectum supplere, & principia omnia hujus
magisterii tradere, in nostri ultima sermonis par-
te, & perfectionem quasi vidimus, secundum ejus
igentiam cum causis suis monstrare.

SECUNDUS
LIBRI SECUNDI
SUMMÆ GEBRI

Philosophi perspicacissimi,

De

PRINCIPIIS MAGISTERII
ET PERFECTIONE EJUSDEM

PROOEMIUM.

Unt duo, quæ determinant
sunt principia, scilicet hujus
magisterii & perfectio ejus-
dem. Sunt itaq; hujus ar-
ticipia modi operationum
ipsius, quibus applicatur ar-
fex ad hoc magisterium, qui quidem ad se
vicem sunt diversi. Est enim unus modus
Sublimatio, & Descensio alter, & unus est
stillatio, & unus ex modis est Calcinatio,
alius Solutio, sextus Coagulatio, septimus ver-
Fixio, octavus est Ceratio, de quibus singulis
enarrationem faciemus. Perfectio verò con-
stitit ex consideratione rerum, quibus perven-
tur ad eam & ex consideratione rerum juven-
tium, & ex consideratione ipsius rei, quæ ad
eandem perficit, & ex consideratione rei ex qua
cogit

cognoscitur, si in perfectione fuerit magisterium vel non, consideratio vero eorum, quibus pervenitur ad operis complementum est consideratio substantia manifeste, & colorum manifestorum & ponderis in unoquoque corporum mundatorum, & eorum scilicet corporum, quae non mutanda sunt ex radice sua natura absque ullo artificio, & consideratio eorum similiter in radice sua, quae mutanda sunt cum artificio, & consideratio principiorum corporum secundum suum profundum occultum, & manifestum, secundum naturam suam, sine artificio, & eorum similiter cum artificio, quoniam si non cognoscerentur corpora & illorum principia in profundo suae naturae, & manifestum cum artificio & sine, nesciretur quid superfluum in eis, & quid diminutum esset: quare nec esse foret, nos nunquam ad perfectiorem transmutationis illorum pervenire. Consideratio rerum juvantium perfectionem, est consideratio naturarum illarum rerum, quas corporibus sine artificio videmus adherere, & mutationem facere, & sunt Adarchasita, Adapesia, Tutia, Antimonium, Lapis Lazuli, & consideratio eorum, quae sine adhaerentia cor-

pura mundificant, & sunt scilicet Sales & Almina, Nitra & Bannacia & qua sunt naturae huius, & consideratio vitrificationis mundantis, per consimilem naturam. Consideratio vero rei, qua ultimò perficit, est consideratio electionis purae substantiae Argenti vivi, & medicina, qua ex materia illius assumpsit originem, & ex illa creata est.

Non est autem ista medicina Argentum vivum in sui natura, nec in tota substantia, sed fuit pars illius, non est autem natura sua, cum Lapis noster factus est pars eius, ipse enim illustrat, & ab adustione conservat, quod per se etiam est significatio. Consideratio vero rei ex qua cognoscitur utrum magisterium in perfectione sit vel non est, consideratio cinerum cimenti, ignitionis, fusionis, expositionis super vapores acutas, extinctionis, commixtionis Sulphuris & rei adurentis corpora, reductionis post calcinationem & susceptionis Argenti vivi facilis vel difficilis, hac autem omnia narrabimus cum causis suis, & cum experientiusculis quibus poteris manifestè cognoscere sermones nostros non errasse. Et hac experientia erunt penitus nota.

De Sublimatione ad quid inventa sit.

CAP. I.

Consequentes igitur nostrum propositum dicimus de Sublimatione, & fuit causa inventionis ejus, quia non invenerunt antiqui nostri neque nos, neque qui post nos erunt, aliquid, quod uniretur corporibus, nisi spiritus solos, vel aliquid quod naturam corporis vel spiritus in se contineat, & hos projectos super corpora sine illorum mundatione viderunt, vel non perfectos colores dare, vel ex toto corrumpere, adurere, denigrare, & defædare, & hoc secundum diversitatem ipsorum spirituum. Quidam enim sunt adurentes, ut Sulphur & Arsenicum & Marchasita, & hi quidem corrumpunt ex toto. Alii verò non adurant, ut omne genus Tutia & hi quidem imperfectos colores dant, & illud ideò, quoniam qui adurant, denigrant & defædant, duplici de causa hoc faciunt, unâ, quoniam unctuositas Sulphuris, de cujus proprietate est de facili inflammare, & per inflammationem denigrari, & per consequens denigrata corrumpi ab eis non est ablata. Altera verò causa est terreitas, quæ ab eis similiter separata non fuit. In his autem in quibus non datur perfectus color, causa est sola terreitas, lividum faciens. Potest etiam & adustio lividum creare colorem, ideòque ingeniati sumus hos mundare ab unctuositate videlicet adurente, cam habentes, scilicet & à terreâ superfluitate omnes. Et ad

hoc per nullum magisterium possumus pervenire nisi per solam Sublimationem. Ignis enim cum elevatur, subtiliores semper partes elevat, ergo dimittit grossiores: ex hoc patet per Sublimationem spiritus à terreatate mundari, quæ ingressione impediebat, & colorem immundum dabat. Experientia verò satis tibi notum facit per visum tuum, illos ab ea absolutos esse, vides enim eos splendidiore, & magis pervios, & eos facilius corporum densitates subintrare, & penetrare, & non fædum ut prius facere. Quod verò per Sublimationem adustio removantur, patet experimento, quoniam Arsenicum, quod prius ante suam Sublimationem impurum erat, ab adustione, post ejus Sublimationem inflammari se non permittit: sed solummodò sine inflammatione recedit; & hoc idem in Sulphure experimentum invenies. Quia igitur in nullis aliis, quàm in spiritibus, vidimus adhærentiam ad corpora cum alteratione, per nulla alia fuimus ab eis excusati, quin necessarium fuerit illo: præparasse cum mundificatione illorum, quæ est per Sublimationem, ideoque hæc fuit causa necessaria inventionis Sublimationis, igitur narremus ejus ordinem totum: sine diminutione & ipsius essentiam.

De diversitate Sublimationis, & qualiter debeat fieri & ordinari.

C A P. II.

Dicimus igitur, quòd Sublimatio est rei siccae per ignem elevatio cum adhaerentia sui vasis. Sublimatio verò diversificatur propter diversitatem spirituum sublimandorum, quaedam enim fit cum mixture, quaedam verò cum igne mediocri, quaedam autem cum igne remisso. Si igitur sublimetur Arsenicum vel Sulphur, necesse est illa per remissum ignem sublimari, quoniam cum habent partes subtilissimas conjunctas, uniformiter possis: ascenderet utique tota illorum substantia sine purificatione aliqua, immò denigrata & etiam combusta. Ut igitur separet quis immundam terram substantiam, necesse fuit invenire ingenia varium generationum: proportionem scilicet ignis, & mundificationem cum commixtione factam, quoniam commixtio cum facibus partes comprehendit grossas & tenet illas in Aludelis quando depressas, nec eas scandere permittit. Unde necesse est per artificem triplicem ignis gradum Sublimationi applicare. Unum proportionare taliter, quòd per eum ascendant, alterata tantum & mundiora & lucidiora, & per hoc manifeste videat, ea mundari à terrâ faculenta. Alter verò gradus est, ut quod in facibus remansit de purâ illorum essentia, sublimetur cum majori expressione

pressionem ignis, videlicet cum ignitione Alude His, & ipsarum facum, quam videre poterit artifex cur oculis suis manifestè. Tertius gradus est, ut ad ministratur ignis debilissimus & sine facibus quod sublimatum à facibus est, & quod ascendit de illo, sit res subtilissima, quæ huic operi nihil valet, quoniam illa est res, quæ mediante adustione perficitur in Sulphure. Est igitur tota Sublimationis intentio hæc, ut remota terreatate illius per ignis administrationem debitam, & abjectâ similiter ex eo subtilissimâ & fumosâ illius parte, quæ adustionem cum corruptione efficit, relinquatur nobis pars illa, quæ ita in æqualitate consistit, quæ simplicem fusionem super ignem facit sine adustione aliqua, eadem de igne fugiente sine inflammatione illius. Quod verò subtilissimum sit adustivum manifestissimis argumentationibus probatur: quia ignis ad suam convertit naturam unumquodque eorum, quod magis affinis illi est. Sed ex unaquaque re adustibili magis affinis est, quod ex illa est subtile, & adhuc magis affinis est, quod subtilius est. Ergo & maxime affinis, quod subtilissimum est. Ab experientia similiter, quoniam Sulphur vel Arsenicum non sublimata, velocissimè inflammantur. Sulphur vero facilius. Sublimatum verò directè non inflammatur sed evolat & extenuatur sine inflammatione, præcedente tamen fusionem. His itaque patet sermonem nostrum veridicum esse. Probatur

batio

batio verò, administrationis facum cum propor-
 tione sua est, ut eligatur materia illa, cum qua
 plus convenient spiritus sublimandi: & cui per-
 misceantur profundius, quoniam illa natura, cui
 magis uniuntur, potentior est in retentione fa-
 cum sublimandorum, quàm cui non: hujus ratio-
 nabilis satis est manifesta probatio. Probatio verò,
 quòd necessaria sit facum administratio est, quòd
 si non conjungitur Sulphur vel Arsenicum subli-
 mandum cum fece de aliqua reſſa: tunc necesse
 eſſet, cum tota ſui ſubſtantia aſcendere non mun-
 data. Experimentiâ verò ſciunt nos vera dicere,
 qui in ſublimationibus exercitati ſunt. Proba-
 tio verò, quòd necessaria ſit talium facum admi-
 niſtratio, quibus ſublimanda convenient & uni-
 tantur, in profundò ſuo eſt: quoniam ſi fæces non
 permiscerentur, per minima, tunc idem contin-
 geret, ſicut, ſi facem non haberent, ſcilicet ut a-
 ſcenderet tota illorum ſubſtantia ſine mundatio-
 ne aliqua, ſi enim aſcendunt ſine fæcibus cum
 tota ſubſtantia: ergò ſimiliter à fæcibus ſublima-
 ta, cum quibus non uniuntur, aſcendere necesse
 eſt. Experimentia autem ſcit hoc eſſe neceſſarium.
 qui hoc vidit & novit, quoniam cum ſublimavit à
 reextraneâ ab eorum natura, ſublimavit in vanum,
 ut nullo modo depurata poſt aſcenſionem illo-
 rum ipſa inveniret. Si verò cum calce alicujus
 corporis ſublimavit, tunc benè ſublimavit, & per-
 fectè mundare potuit cum facilitate. Eſt ergò in-

intentio facum, ut administrantur de calcibus metallorum. Est enim in illis facilis operatio nis Sublimatio: cum rebus autem aliis difficilima. Non est igitur aliquid, quod locum illorum possit obtinere. Non autem dicimus Sublimationem impossibilem sine calcibus corporum, sed eam difficillimam & longissimi laboris & per relationis usque ad desperationem. Sed in tantum bonitatis habet, quoniam quod sublimatur absque facibus, vel sine corporum calcibus est multæ quantitatis. Si verò cum facibus, minoris: adhuc verò & quod cum corporum calcibus est minimæ: sed facillimi laboris & brevissimi. Illud verò quod plus non excusat à facibus de corporibus, est omne genus Salis præparati & hujus consimilium in naturâ, & est non cum Salibus sublimatio multæ quantitatis & possibilis ab eisdem Salibus sublimandarum facies separatio, per Salium solutionem, quod nullis aliis rebus esse contingit. Proportio verò facum est, ut quantitas facum quantitati sublimandarum proportionetur in quantitate. In hac etiam rudis artifex errare non poterit: mediocris verò artificem ponere medietatem ponderis sublimandorum ex facibus, sufficiens esse contingit & in hoc errare non debet. Exercitatio verò & maxime experto, minima illarum pars sufficit.

Quantò enim minoris facies sunt quantitatis, tantò & majoris exuberantiæ sublimationem necesse

ces

esse est esse: dummodò & secundùm diversitatem subtractionis fæcum fiat proportionalis illi subtractioni ignis. In parva enim quantitate fæcum parvus ad perfectionem sublimationis ignis efficiatur, in magnâ magnus, in majori major: Sed noniam non est res ignis, quæ mensurari possit: sed contingit in illo errare sæpissimè eum, qui hoc exercitatus non est, tum ex diversitate proportionis fæcum, tum etiam ex diversitate Fornacis & lignorum adurentium & similiter vasorum, adaptationis eorum; de quibus omnibus expectat artificem attentum sollicitare. Sed communem adducimus regulam, quoniam immundus excedit, cum parvitate ignis solam aequitatem ex sublimandis exprimere: quâ remotâ, si quid ascendit per illum, tunc in principio hic non augeatur ignis, ut per debilissimum ignem subtilissima pars allatur, & seorsum deponatur, quæ est causa adulationis. Cum autem jam nihil vel modicum ascendit, quod experiri poterit, cum intromissione bombacis vel licinii, in inferiori foramine Alundinis, vigoretur ignis sub eo, & quanti vigoris det esse ignis experientia licinii ostendet. Si tantum parum de sublimando & mundum exierit, tunc parvus erit ignis, augeatur ignis. Si vero multum & immundum, tunc superfluum est, retrahatur ignis. Si vero multum & mundum proportio, tunc jam inventa est. Immundum & mundum, multum vel parum, inveniri potest per

per extractionem licinii, quod in foramen Aludel dispositum fuit; secundum enim quam quantitatem munditiam vel immunditiam ex sublimando respexerit artifex, adhæsisse licinio, similiter sylogizare poterit, & in tota sublimatione necessario ignem proportionalem: & ex hoc ignis rectificationem inveniet sine fallaciâ. Melior verò modus facum est, ut sumantur ferri squamæ vel æris combusti: Hæ enim propter privationem multæ humiditatis, de facili Sulphur aut Arsenicum sibi imbibunt, & secum uniunt: hujus autem veritatem sciet exercitatus solus.

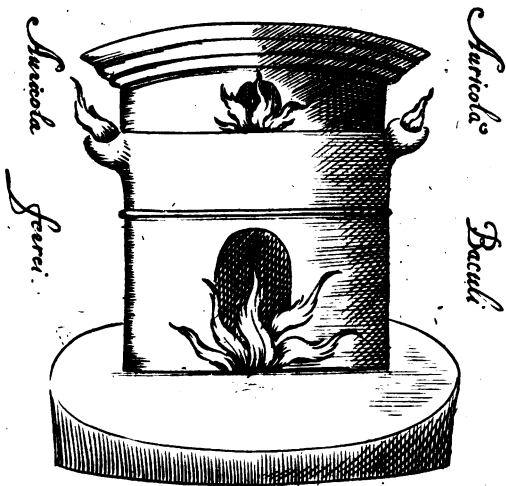
De Facibus & Fornace.

C A P. III.

EXpedit ergo nos rectificare artificem, in quibus continget omnibus errare ignoranter in horum duorum spirituum sublimatione. Narramus igitur ei, quod si multas facces posuerit, tunc si non augmentaverit ignem proportionalem nihil ex sublimando ascendet, quomodo autem illum inveniat, jam tibi sufficienter narratum est. Et si paucam facum quantitatem vel non ex corporum calce posuerit, tunc & si illius proportionem non invenerit, ascendet sublimandum cum tota substantia, & hujus tradimus similiter inventionem sufficientem. Ex Fornace verò similiter contingit errare. Nam magna Fornax magnam dat ignem, parvum verò parva. Si ligna & foramina

na auricularum eis proportionentur. Si igitur fuerit multam rei sublimandæ quantitatem in eam Fornacem, ignem elevationis sufficientem poterit exhibere. Si verò paucam in magnam, summationem exterminabit propter ignis excessum. Similiter verò spissa Fornax, conculcatum portem dat ignem, tenuis verò rarum & debile: in quibus similiter errare contingit, si verò densus & cum spatiosis auriculis sit Furnus, claudens & magnum dat ignem; & cum strictis deest. Item etiam si major fuerit in coaptatione vasis ad furnum distantia à spondilibus ejus, ignem dabit ignem. Si verò minor, minorem: quibus omnibus contingit errare maximè. Rectitudo ergo horum est, ut Furnus scilicet conlocetur secundum intentionem ignis, quàm quæritur spissus scilicet cum liberis auriculis cum distantia vasis Aludelis multa à spondilibus Furni, si ignem quærit ignem. Si verò mediocrem, mediocritatem in his omnibus inveniat proportionalem: si verò debilem, proportionem in his omnibus inveniat, & has proportionem omnes, donec invenire cum proportionem vera, & exstantia determinata. Si igitur vis multam summationis quantitatem elevare, tunc vas Aludel atque capacitatis invenias, quod illam suscipiat per fundum ad elevationem unius palmæ, & ad coaptas furnum; aut suscipiat Aludel in medio sui cum distantia parietum suorum per duos

duos digitos: & Furno facto, facias illi auriculas quatuor æquè distantes proportionè verâ, vera æqualitas sit ignis ad omnes partes illius. Tunc verò stipite ferreo in medio fornacis spondilibus ejus firmato, qui à fundo fornacis distet, ad extensionem unius palmæ cùm pollice suo & ad spissitudinem unius digiti super eò firmetur vas Aludel, & circumliniatur ad furnum cujus præsens demonstrat descriptio. Auriculae vero si liberè & benè se expediunt de fumositatibus & flamma: & liberè per totum furnum transiverit ignis in circuitu Aludelis, tunc bene proportionatum est: si verò non, non: & tunc dilatata ejus auriculas, & si emendatur bene quidem si verò non, tunc necessariò relinquitur, quod distantia Aludelis à parietibus parva est: radantur ergo parietes, & ampliatur distantia, & postea retinetur. Reiteretur ergò ampliatio auricularum & mensura spondilium quousque liberè se abstrahat à fumo: & flamma in circuitu Aludelis sit incisa, & liberè per auriculas exeat. Ista est succiens experientia ad omnem sublimationis qualitatem, de inventionè magnitudinis furni & distationis auricularum ejus & distantiae Aludelis parietibus suis.

174

Handwritten text, mostly illegible due to extreme fading and bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be organized into several paragraphs or sections, with some lines being more distinct than others. The ink is very light and the paper shows signs of age and wear.

LIBER.

De spissitudine Furni.

CAP. IV.

Inventio spissitudinis Furni est, quòd si quæras magnum ignem major spissitudo illius sit, ad mensuram extensionis palmæ cum pollice suo: si verò mediocrem, ad mensuram solius palmæ, si verò minorem ad spissitudinem duorum digitorum formetur.

De Lignorum proportionem.

CAP. V.

Similiter verò ex lignis observetur proportio, quia ligna solida fortem ignem, spongiosa debilem, sicca magnum & citò terminabilem, viridia parvum & multum durantem. Similiter solida multum durantem: spongiosa verò multum & de facili terminabilem dant ignem. Consideratione igitur distantiae Aludelis & magnitudinis & parvitatibus auricularum, & spissitudinis & tenuitatis furni, & diversitatis lignorum accipit omnium ignium diversitates perquiri cum experientia sua vera. Ex latitudine verò majore vel minore, auricularum vel fenestræ furni, per quam ligna intromittuntur & administratione diversitatis lignorum, & additione & subtractione illorum, accidit inveniri determinatum spatium temporis durationis ignis scilicet, ut scientia determinata sciatur, quantum unusquisque ignis in suo gradu perdurare poterit & æqualitate.

E

te.

te. Et hæc investigatio est maximè tibi utilis & necessaria; quoniam per eam excusaberis à multitudine laboris immensi. Exerciteris igitur in eâ & in omnibus à nobis nunc novissimè determinatis : quoniam qui se exercuerit, inveniet, qui verò non, non.

De forma Aludelis.

CAP. VI.

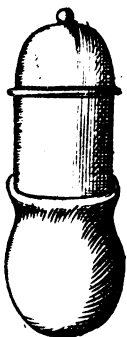
INventio verò vasis Aludelis est ut fingatur vas de vitro spissum : de alia enim materia non valeret, nisi fortè similis esset substantiæ cum vitro, solum enim vitrum & sibi simile, cum poris careat, potens est spiritus tenere ne fugiant & exterminentur ab igne. Alia autem non, quia per poros eorum successivè diminuuntur & evanescent. Nec etiam metalla in hoc valent, quoniam spiritus per amicitiam & eorum convenientiam in illa penetrant, & secum uniuntur : quare per illa transeuntes evanescent, quod per ea, quæ à nobis determinata sunt, apertè probatur necessario & experientia repertum est hic nos verum dixisse, ergò per aliquod aliud non excusamur à susceptione vitri in compositione Aludelis. Fingatur ergò concha vitrea rotunda, cujus fundus sit parvæ curvitatæ, & in medio spondilium ejus formetur zona vitrea circumdans eam extra, & super illam zonam fundetur paries rotundus, & que

us Coacha. Zona.

Coperculum Jaris

Jaris exterior

Coperculum. Jaris interior.

que distans à pariete conchæ, ad grossitudinem cooperculi ipsius conchæ, ita quòd in distantiam hanc cadat paries coopertorii largè sine pressura. Altitudo verò hujus parietis sit ad mensuram altitudinis parietis conchæ, aut parum plùs, vel minùs. Formentur verò duo coopertoria ad mensuram hujus concavitatis duorum parietum æqualia, quorum longitudo sit æqualis, & sit unius spannæ: & figura eorum, figura scilicet pyramidalis, in quorum capitibus duo æqualia sint foramina, unum in uno, aliud in alio; in quibus ambo-
bus possit cadere major gallinæ penna, ut hic præsentì conscriptione monstratur.

Est ergo tota vasis intentio, ut possit moveri, secundùm artificis voluntatem, coopertorium illius, & quòd junctura sit ingeniosa, per quam sine uratione aliqua non pateat spiritibus egressio. Qui ergò in hoc poterit magis ingeniari, non exuset se ab hoc per nostram traditionem. Et est specialis intentio super hoc scilicet ut concha inferior cum spondilibus suis usquè ad medium subintret coopertorium suum. Cùm enim fumorum sit ascendere, & non descendere; per hoc invenimus inventione istà spiritus non habere ad consumptionem exitum, & habet præcellere modos alios, quos inventione nostrà quærivimus. Et hoc experiendo, vidimus nos verum æstimasse de illa. Intentio verò una est, ut sæpissimè evacuetur Aludelis caput, ne præ nimia sublimando-

rum multiplicatione, in illud cadant, ad illud fundum, & te detineat multitudo reiterationis sublimationis occupatum longo tempore. Est similiter intentio alia, ut semper seorsum separatur, quod sursum ad propinquitatem foraminis capitis Aludelis ascendit in pulverem, ab eo quod fusum & densum in frustis, & apud fundum illius pervium & clarum, cum adhaerentia ad vas spondilia conscendisse invenitur, quoniam hoc minus habet de adustione quàm quod propè foramen reperitur scandisse: hoc autem in superioribus apertè probatur, ratione videlicet & experimento. Probatio verò bonitatis & perfectionis sublimationis est jam dicta. Et est, quæ invenitur clara & lucida, & non aduritur cum inflammatione, hæc est ergò perfectio intentionum sublimationis, Sulphuris videlicet & Arsenici. Et si non inventa est sic, reiteretur opus super illam cum consideratione omnium suarum intentionum quousquè sic inveniatur.

De Sublimatione Mercurii.

CAP. VII.

Nunc verò totam intentionem sublimationis Argenti vivi determinemus. Est ergò completa summa illius depuratio terreitatis, & remotio aqueitatis illius. Excusamur enim à labore remotionis adustionis ejus: quoniam eam non habet

habet, sed solum fugam, & terreitatem supernam. Dicimus igitur, quoniam ingenium separationis superflue terre ipsius, est commixtio cum rebus, cum quibus affinitatem non habet: & sublimationem ejus reiterare ab eis multoties. Et horum genus est talcum & calx corticum ovorum, & marmoris albi, similiter & vitrum minutissime tritum, & salis omne genus præparatum. Ab istis enim mundatur, ab aliis vero, cum quibus convenit, nisi sint in perfectione corpora, ut sunt Sol, & Luna, non mundatur, sed potius corrumpitur; quia sulphureitatem habent omnia talia, quæ ascendens cum eo in sublimatione ipsum corrumpit. Et in hoc experientiam vides, quia si sublimas illud à Stanno vel Plumbo: ipsum post sublimationem infectum conspicias nigredine. Ergo melior est ejus sublimatio cum his quibus non convenit. Cum quibus autem convenit melior esset, si sulphureitatem non haberent. Ideoque à calce melior est sublimatio, quam à rebus omnibus, quia illa parum convenit, & sulphureitatem non habet. Modus vero remotionis aqueitatis sue superflue est, ut quando commisceatur calcibus, à quibus sublimari debet, teratur & commisceatur illis cum imbibitionibus, quousque illo nihil appareat, & post super ignem lentissimum aqueitas imbibitionis removeatur: quæ recedente & secum Argenti vivi aqueitas recedet, & tamen ignis tam levis, ut per eum Argenti vivi

tota substantia non ascendat. Ex multiplici-
 tur reiteratione imbibitionis cum contritione &
 levi assatione aqueitatis illius major deletur pars
 cuius residuum per sublimationis reiterationem
 removetur; & cum videris illud albisimum præ-
 excellens nivem albedine suâ, & quasi mortuum
 Aludelis spondilibus adhaerere: tunc super ipsum
 reitera sublimationem suam sine facibus, quo-
 niam adhæret pars sua fixa cum facibus, & nun-
 quam per ingeniorum genus, aliquod ab illis sepa-
 rari posset, aut post illudigas partem illius: &
 modum fixationis ejus, in sequentibus tibi expressi-
 trademus, & cum fixeris illam, tunc reitera subli-
 mationis residuam partem super eam, ut illa simi-
 liter figatur, & serva, quod tentabis super ignem
 si fusionem bonam dederit, tunc sufficientem
 sublimationem ad illud reitasti. Si verò non
 adde illi de Argento vivo sublimato partem ali-
 quam; & reitera sublimationem, donec fiat fusi-
 bile; quod si lucidum & albisimum habuerit co-
 lorem, & purum, tunc bene mundasti, si verò non
 non: Igitur ne sis in præparatione illius, quæ per
 sublimationem fit, negligens: quoniam qualis e-
 rit mundatio, talis & perfectio per illum conse-
 quetur in projectione illius, super unumquodque
 imperfectorum corporum, & super ipsum vivum
 non præparatum. Unde & quosdam contingit
 Ferrum & quosdam Plumbum, & quosdam per
 illud Venerem, & quosdam Stannum formare
 quo

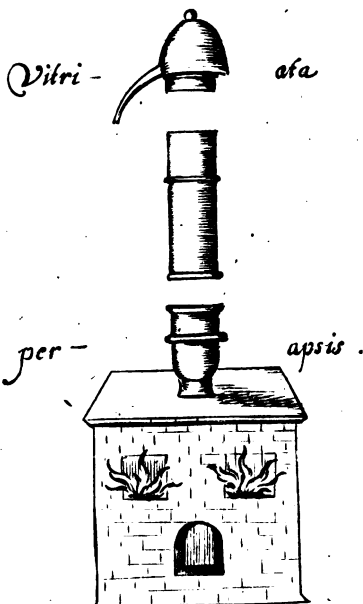
quod contingit propter purificationis negligentiam, quandoque ipsius solius, quandoque & Sulphuris sibi admixti vel ejus comparis: Si ergo directè sublimando mundaveris & illum perfectis, erit albedinis tinctura firma & perfecta cui non est par.

De Sublimatione Marchasitæ.

C A P. VIII.

Sufficienter igitur sublimationis Argenti vivi summa intentionis tradita: nunc ad Marchasitæ sublimationem accedamus. Duæ tamen sunt illius sublimationes. Prima quidem sine ignitione perficitur. Alia verò cum ignitione, & illud idè, quia habet duplicem substantiam. Unam scilicet Sulphur purum in materia sua. Aliam verò substantiam Argentum vivum mortificatum; prima utilis est sicut Sulphur: secunda verò utilis sicut Argentum vivum mortificatum, scilicet mediocriter præparatum. Assumamus igitur hanc ultimam, quoniam per illam excusamur à susceptione Argenti vivi, & à laboribus mortificationis ejus. Est igitur totus modus sublimationis illius ut teratur & in Aludelè ponatur, & sublimetur sine ignitione Sulphur ejus: semper removendo, quod ex ea sublimatur sæpissime, propter causam dictam: & augendo ignis vigorem, usque ad ignitionem Aludelis & ejus prima
E 4
subli.

sublimatio Marchasitz debet fieri in vase sublimationis Sulphuris, quousque Sulphur recesserit, & postea in isto successivè & ordinatè, quousque totum, quod in ea de Sulphure constat, exierit; quod probare poteris his manifestis experimentis. Nam cum totum illius Sulphur fuerit elevatum, videbis colorem eius, quod post illud sublimabitur, mutari in albidissimum mixtum celestini eidem colore clarissimo & amœno. Aliter quod erit de Sulphuris natura, comburetur & flammam dabit ut Sulphur, quod verò secundo post illud sublimatum fuerit, nec inflammabitur, nec proprietates Sulphuris ostendet aliquas, sed Vivi argenti mortificati in sublimationis iteratione. Illud ergo colligamus per suum sublimationis modum, qui est ut fiat vas terreum solidissimum & benè coctum ad longitudinem mediæ staturæ virilis: ad latitudinem verò, per quam manus subintrare possit: & fiat fundus, qui separari & conjungi possit, ad similitudinem unius parapsidis profundæ multum: & mensuretur ab orificio illius vasis usque propè fundum, ad mensuram longitudinis unius manus cum digitis suis: & de illo locus usque ad caput ejus vitrificetur interius vas, vitrificatione spissâ multum, & super caput ejus ponatur alembicus cum lato naso: in tali enim vase sublimatur illud. Conjungatur ergo fundus cum vase suo per lutum firmæ tenacitatis, & super ipsum fundum spargatur Marchasita, & super caput vasis

Alambicis.

alis alembicus lati nasi & ponatur in furnum :
cujus proprietate sit fortem ignitionem dare
sionis scilicet Argenti vel Veneris, si artifex in-
guerit, quem in summa nostri operis, ubi di-
rctates instrumentorum narrabimus tibi & tra-
mus sufficienter : & caput illius furni claudas,
m rota habente foramen in medio sui ad ma-
itudinem vasis, per quod illud vas intrare pos-
, & luta juncturas in circuitu vasis & furni, ne
nis exiens impediat te & sublimationis adha-
ntiam, relictis solis quatuor fenestris parvis in
ta, quæ claudi & aperiri possint, per quas mit-
tur carbones in furnum & in lateribus fornacis
aliter quatuor, quasi inter mediis, per quas &
aliter carbones mittantur, cum sex vel octo fo-
minibus ad magnitudinem digiti minoris, quæ
nquam claudantur, ut per illa furnus à fumò-
atibus se liberè possit expedire. Et sint fora-
na illa in junctura furni cum rota sua.

Furnus verò magnæ ignitionis est, cujus spor-
lia sint ad altitudinem cubitorum duorum, &
medio sit rota minutissimis & sapissimis per-
rata foraminibus, cum luto fortiter annexo,
pita verò foraminum superius sint stricta: in-
iùs lata, ut cinis & carbones possint liberius ex-
s cadere, & relinquat ipsa continuè ad susce-
onem aëris liberi aperta. Nam aëris libera &
alta susceptio per inferiora foramina, est causa
a magnæ ignitionis per furnum exercetis ergo

in eo & ipsum invenies. Causa verò longitudinis vasis est, ut extra ignem multa quantitas ejus extendatur, & infrigidetur: ut fumi sublimationis, locum refrigerii inveniant, & adhæreant, & non inveniant viam fugæ: & suæ exterminationis. Hoc novit ille, qui, dum sublimasset in brevibus Aladelibus, nihil ex sublimato invenit, quoniam propter breviter Aludelis æqualis fuit per totum ignis. Ideoque semper in fumi substantia conversum sublimandum stetit, & non alicubi adhæsit, sed successivè per poros vasis evanuit. Vnde ergo in omnibus sublimandis ad majorem finem partem in locum sui refrigerii extendatur. Causa verò vitrificationis vasis est, ne fumi ascendente in loco suæ ascensionis, porosum inveniant Aludelis parietem, & per illum penetrantes fugiant. Vitrificatur verò locus ascensionis illorum, ut reservetur illis via fugæ, fundus verò Aludelis non quia ipsius fundus in magno igne consistit: quod vitrificationem ipsius funderet: quâ fusâ, & fundus ejus & similiter sublimandum funderetur & vitrum fieret. Est enim vitri proprietas, omnino fundere & ad se convertere. His igitur omnibus consideratis cum causis eorum fiat ignis sub Aludele quousquè certificatus fueris experientia veridicâ totum illud ascendisse. Est autem experientia intromissio baculi terrei benè cœcti, habentis foramen parvum in capite suo usquè ad medium ejus veniens, ad quantitatem digiti mi-

Baculus

terreus

Et propè ipsam rem à qua fit sublimatio: Et
 foramini aliquid adhæserit ex sublimando, non
 est totum sublimatum: si verò non, tunc sublima-
 tio est, & hac eadem exercitatione in subliman-
 do certificari poteris omnibus.

De Sublimatione Magnesiæ & Tutie.

C A P. IX.

Sublimationis Magnesiæ & Tutie, est eadem
 intentio cum intentione ultimæ Marchasitæ
 sublimationis. Non enim possunt hæc omnia sine
 ignitione sublimari: ideoquè omnia unam inten-
 tionem habent, cum causis & experienciis eisdem
 & habent unum ordinem generalem, quoniam
 hæc facibus sublimari debet, quodcumquè subli-
 mari cum ignitione necesse est: quoniam in so-
 lis facies habent sufficientes, imò superfluas:
 & hujus signum est difficultas suæ sublimationis.

De Sublimatione diminutorum *corporum.*

C A P. X.

Sublimantur & similiter omnia corpora à per-
 fectione diminuta: & hoc eodem ordine &
 non cadit diversitas aliqua nisi quia ignis sublima-
 tionis vehementior est in corporibus, quàm in
 Magnesiæ, Marchasitæ, & Tutie. Et non diversi-
 ficantur corpora in sublimationibus suis nisi quòd
 quæ-

quædam indigent admixtione rei sublevantis: quædam verò non, ut facilius fiat eorum elevatio. Sed una tamen specialis in corporum sublimatione consideratio & experientia reperta est bona: videlicet, ut in fundo Aludelis non sit multa corporis sublimandi quantitas; quia multitudo sublimationem impedit: & planities sit in fundo Aludelis sublimationis, & non concavitas, ut potius æqualiter & tenuiter super fundum sparsum corpus: æqualiter & multum in suis omnibus partibus æqualiter elevari: Corpora verò indigentia admixtione rei elevantis, sunt Venus & Mars: propter suæ fusionis tarditatem. Venus utique inget Tutia: Mars verò Arsenico: & cum eis eleventur de facili quoniam cum eis maximè conveniunt. Fiat igitur post ipsorum considerationem sublimatio ut in Tutia, & sibi similibus sublimatione, & disponatur eorum sublimatio hoc eodem ordine cum causis & experientiis suis.

De Descensione.

CAP. XI.

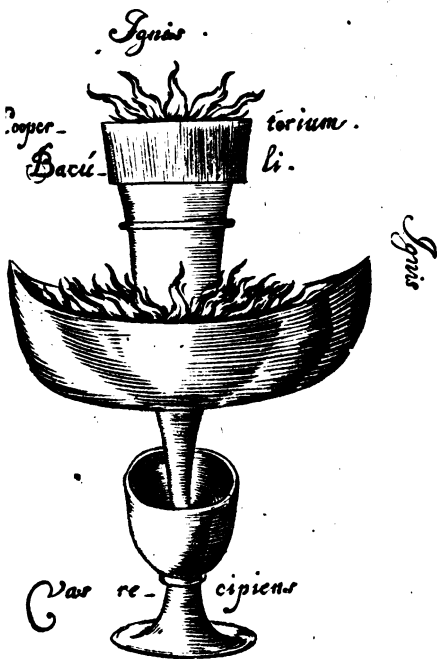
NARRATIS itaque sublimationis intentionibus cum causis suis omnibus, restat nos nunc Descensionis modum monstrare, cum causis suis similiter cum suo ordine determinato & completo. Fuit autem causa inventionis illius triplex. Una scilicet, ut cum medicina aliqua inclusa & in illa

vas

quod vocatur Descensorium Chymia, post
nem descendat per foramen ejus: & tunc su-
s certi, fusionem suscepisse. Alia causa, ut
praeserventur à combustione debili, per
descensionem post reductionem à calcibus
m. Nam cum à calcibus corpora debilia at-
amus reducere, non omnem illorum partem
pore uno reducere possumus. Si igitur pars
quæ primò in corpus reducta est, reductio-
potius expectaret per ignem, evanesceret tunc
or illorum quantitas. Necesse igitur fuit in-
ari, ut cum statim reducta est pars, ab igne
onatur. Hoc autem per descensorium fit. Est
ertia causa inventionis corporum, depurans ab
re extraneâ. Descendit enim corpus fustum,
adum, & omnem rem extraneam in concavi-
illius dimittit. His itaque necessitatibus, in-
ta descensione, determinetur modus illius cum
rumento suo prius notificato, cum causis suis.
imus igitur, quod forma ejus talis sit ut fun-
illius sit acutus & parietes illius æqualiter, sine
upulo sint terminantes in fundi acuitatem, ut
sit unumquodque liberè sine adhærentia, ad il-
fundi foramen descendere. Et coopertorium
s, si necesse fuerit, sit ad similitudinem planæ
apfidis, & benè conveniat illi, & sit de bona
firma terra, non de facili per ignis pressuram
edente. Mittatur ergò res, cujus intentio sit
scendere in illud, super baculos rotundos, ex
terra

terra factos, ut magis fundo superiori appropinquetur, & cooperiatur cum eo, & junctura firmetur, & in igne de carbonibus ponatur & super ipsum suffletur, quousque tota res prædicta descendat in vas sibi suppositum. Potest tamen, si res fuerit difficilis fusionis, poni super tabulam planam, vel parvæ concavitatis, à qua possit descendere, cum inclinatione capitis descensorii parva: quoniam in illa firmitus stabit, & diutius ignem suscipiet, & meliorem fusionem dabit, & sæpissimè tentari potest inclinatione capitis descensorii, si fusa fuerit. Purificantur enim hoc corpora, sed per pastillum melius purificantur, & ejus modus purificationis est idem, eodem modo purificationis descensorii. Et ideo per ipsum excusamur ab eo, tenet enim facies corporum ut descensorium & melius: ideo narramus modum illius cum eo. Dicimus igitur, quoniam accipimus corpus, de cujus intentione est mundari, & illud in grana minutissima, vel limaturam, vel in calcem quod perfectius est redigimus, & miscemus calcem cum aliquo, de cujus intentione non sit fundi, sicut albumen ovi, & sapo, & postea illud fundimus. Invenimus enim per illud corpora mundari multa reiteratione, sed non mundificatione perfectâ, quam perfectionem scimus esse, se mundificatione utili, ut medicina suscepta perfectionis, melius & perfectius per eam transformetur corpora, est enim administratio præcedens causa

fari

a. Omnem tamen administrationem sufficienter in sequentibus tibi narrabimus. Descenso-
verò modum & descriptionem ecce.

*De distillatione triplici, scilicet per
Alembicum, per Descensorium, &
Filtrum.*

C A P. XII.

Conveniens est igitur, ut sequentes propositum
nostrum, sermonem de distillatione tradamus
in causis suis. Est ergò distillatio vaporum aque-
rum in suo vase elevatio. Diversificatur utiq;
distillatio. Nam quædam est per ignem. Quæ-
dam verò sine igne. Quæ verò per ignem fit, duo-
rum generum invenitur. Quædam est per ele-
vationem in Alembicum. Quædam per descen-
sum Chymiz, quâ mediante oleum, ex vegetabili-
bus elicitur. Causa generalis inventionis cujus-
bet distillationis, est purificatio liquorosi à fæ-
cie & sua turbulentia, & conservatio illius à pu-
trefactione. Videmus enim rem distillatam, quo-
cumque distillationis genere, puriorem effici, &
melius à putrefactione custodiri. Causa verò
specialis inventionis illius, quæ per ascensum fit in
Alembicum, est scilicet inquisitio aquæ puræ sine
terrâ: cujus experientia est, quòd vides aquam
distillatam nullam faciem habere. Causa inven-
tionis aquæ puræ fuit imbibitio plurium medici-
narum

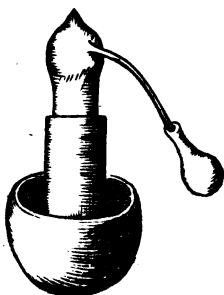
narum mundarum, ut si quando indigemus im-
 bitione: aquam puram habeamus, quæ faciem
 illius resolutionem non dimittat. Quâ facie
 dicinæ nostræ & Spiritus mundari non possunt
 sed infici & corrumpi. Causa verò inventionis
 hujus, quæ per descensum fit, fuit olei puri in nat-
 urâ suâ extractio, quoniam per ascensum oleum
 naturâ sua combustibili haberi non poterat:
 hujus inquisitio fuit, scilicet ut color ejus, &
 cum substantia ejus permixtus est, habeatur: h-
 enim juvare potest in casu. Distillationis verò
 quæ per Filtrum sine igne perficitur, causa
 inventionis fuit, aquæ sola serenitas. Dicamus
 ergò omnem distillationis modum cum causis su-
 is. Ejus itaque quæ per ascensum fit est duplex m-
 dus. Alia enim fictili ollâ cineribus plenâ per-
 citur: alia verò cum aquâ in vase suo cum ge-
 minibus vel lanositate ordine suo disposita: ne
 curbita, vel distillationis Alembicus rumpatur
 antequam ad perfectionem deducatur. Ea verò
 quæ cum cineribus majori, & fortiori, & acutiori
 perficitur igne, quæ autem cum aqua, mansueti
 igne, & æquali. Aqua enim acuitatem ignis ne-
 suscipit, quemadmodum & cineres. Ideoque
 per eam, quæ cum cineribus fit, colores & gros-
 siores partes terreas elevari contingit. Cum
 verò, quæ cum aquâ fit, subtiliores & sine colore
 & ad naturam aqueitatis simplicis approximantes
 Magis subtilior ergò fit separatio per. eam, qua
 cum

per aqua perficitur, quàm per eam, quæ cineribus elicitur. Experientia benè novit hoc verum esse, qui cùm distillasset oleum per cineres, oleum ex alteratum suscepit in recipienti. Volens ergo partes ejus separare, ad illud necessitate pervenit, ut contingeret per aquam distillare, & tunc per ejus reiterationem separavit oleum in partes elementares purissimas, ut albissimam & senissimam aquam, ex rubicundissimo extraxisset oleo, remanente in fundo Alembici totaliter illius rubore. Per hoc igitur magisterium ad omnis rei vegetabilis & ejus, quæ ex vegetabili processit in esse, & omnis rei consimilis omnium determinatam elementorum separationem pervenire necesse est. Per eam verò, quæ per descensum ad cujuslibet rei oleum perveniri determinate potest. Scilicet vegetabilium omnium & eorum consimilium. Per eam verò, quæ per filtrum est, ad cujuslibet liquorosi serenitatem similiter perveniri potest. Hæc autem omnia, parum scientibus fiunt necessaria & manifesta, qui verò hoc ignorat, nihil ex hoc novit magister. Exercitetur igitur & de facili ea investigavit. Dispositio ergo ejus, quæ per cineres fit, est, ut sumatur olla fortis ex terra, & coaptetur in furno, simili sublimationis furno, cum eadem distantia furni à spondilibus, per eandem investigationem, & similibus auriculis, super cujus fundum ponantur cineres cribellati

lati ad digiti spissitudinem, super quæ ponatur
 vas distillationis, & cooperiatur in circuitu cu-
 tum eisdem cineribus usque propè collum A-
 lembici: post infundatur res in illud de cujus in-
 tentione sit, sic distillari. Ultimò cooperiatur
 illud cum Alembico, cujus collum sigillatim se-
 recipiat intus alterius collum, ne viam fugæ inve-
 niat distillandum: post lutetur Alembicus cucur-
 bitæ inferioris intra se, usq; ad concavitate[m] ci-
 nalis ipsius Alembici cum cucurbita sua, ut fir-
 meretur eorum junctura, & superponatur ignis, quo
 usque distillet. Alembicus autem & ejus cucur-
 bita de vitro sint, & ignis augeatur illi secundum
 exigentiam distillationis, quotusque videatur co-
 tum distillatum esse, cum magna ignis expressio-
 ne. Secunda verò intentionis distillationis di-
 spositio, quæ per aquam fit, est similis huic in va-
 se & Alembico. Differt autem ab ea in hoc, quod
 sumitur una olla ferrea vel ænea, & coopratur ad
 furnum ut dictum est: & post superfundum illud
 olla, stratum de graminibus vellata, vel re ali-
 consimili, construatur ad spissitudinem duorum
 vel trium digitorum, ne cucurbita frangatur: &
 eisdem graminibus vel rebus consimilibus coope-
 riatur in circuitu cucurbita, usque propè collum
 Alembici, & super ipsa sarmenta virgæ subilli
 spargantur, & super virgas ponantur lapides pon-
 derosi, qui suo pondere cucurbitam & Alembi-
 cum & ipsa sarmenta deprimant: & depressa fir-
 mite

*Primus distil-
lationis modus*

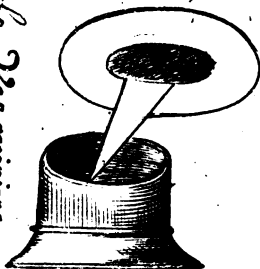
Alambicus. Lapidis

*Secundus distil-
lationis modus.*

Concha. Vas recipiens.

*Tertius distilla-
tionis modus.*

*Quartus distil-
lationis modus*

miter & stabiliter teneant super ollæ fundum, ne patent levata per ipsam aquam, quia levigatio hæc esset causa fracturæ vasis, & distillanda rei perditio. Post inter sarmenta fundatur aqua usque ad ollæ plenitudinem, & supponatur ignis, quousque distilletur totum. Dispositio verò ejus, quæ per Alembicum fit, est, ut fiat descensorium vitreum, cum coopertorio ejus, & lutetur utrumque, & immittatur quod sic distillari intenditur, & fiat vas super caput illius, descendet enim distillatio ejus. Dispositio verò ejus, quæ per Filterum fit, est, ut ponatur distillandum in concham lapideam, & filtri benè abluti & madidi, ponatur arstator in dictum liquorem usque ad fundum conchæ. Pendeat verò exilior pars ejus ab orificio conchæ extra, & sub capite illius filtri ponatur vas recipiens distillationem. Cum ergò incipiet distillare ipsum filtrum: primò aqua distillabit, quæ madidum fuit: quæ cessante, succedet liquor distillandus: qui, si non serenus fuerit, iterum ad concham revertatur quousque serenatus distilletur, & quia facilia sunt omnia, magna probatione non indigent: adeò eorum præparationem solvimus. Descriptio verò & modus utriusque vasorum distillationis cujuslibet à nobis hæc tradetur.

De Calcinatione.

CAP. XIII.

Post igitur distillationis narrationem, de Calcinatione sermonem tradamus. Est ergo Calcinationis rei sicca, per ignem pulverisatio ex privatione humidatis partes consolidantis. Causa vero ejus inventionis est, ut sulphureitas adustiva corrumpens & defadans, per ignem deleatur. Diversificatur vero secundum diversitatem rerum calcinandarum. Calcinantur enim corpora, calcinantur Spiritus, & res alia extraneae a natura horum, diversa tamen intentione. Quia igitur sunt corpora imperfecta duorum scilicet generum: dura videlicet ut Venus & Mars. Melia vero, ut Jupiter & Saturnus, quae omnia calcinantur, necesse fuit illa diversa intentione calcinari speciali & generali, attamen una intentione quare calcinantur, est, ut sulphureitas adustiva corrumpens, & defadans deleatur: per ignem enim comburitur omnis res, in qua est sulphureitas adustiva, quae sine calcinatione deleri non potest, quoniam ipsum corpus solidum est, propter soliditatem & latitationem sulphureitatis, in continuitate substantiae Argenti vivi, defenditur per illud ab adustione. Ideo necesse fuit continuitatem ejus separare, ut ignis liberius ad quamcunque minimam ejus partem perveniret, sulphureitatem ex eo comburere possit:

non defendat ipsum continuitas Argenti vivi in illo. Et est communis intentio similiter in illa lepuratio terreitatis. Inventum enim est, quod per reiterationem calcinationis & reductionis eorum, mundantur corpora, ut modò scribemus insequentibus. Specialis verò calcinatio corporum mollium est, ut cum his duabus intentionibus sit intentio, per eam calcinationem illa inurare & ignire: ad quod pervenitur, cum ingeniosa reiteratione calcinationis super illa, de qua in sequenti traditione determinare nos expedit. Invenimus enim per id ingenium, manifestè ipsa durari. Sed manifestius Jupiter & citius inuratur. Causa verò inventionis spirituum calcinationis est, ut ipsi melius figantur & facilius solvantur in aqua: quoniam omne calcinati genus mollius est, quàm non calcinati, & facilioris solutionis, quia partes calcinatæ magis subtiliatæ per se, facilius cum aquis commiscuntur, & in aquam convertuntur, hoc scit qui expertus est. Calcinatio verò aliarum rerum fuit exigentia præparationis spirituum & corporum; de quâ latius determinabimus in sequenti. Non autem est de perfectione horum aliquid talium. Modus ergo calcinationis est diversus, propter diversitatem calcinandorum. Calcinantur enim corpora aliter quàm spiritus, vel aliæ res, & corpora etiam se invicem differunt, similiter diversimodè calcinantur. Corpora enim mollia, unum modum habent

habent generalem ad calcinationis intentionem
 scilicet, quòd ambo per solum ignem calcina-
 possunt. & per salis acuitatem preparati vel non
 preparati ambo similiter. Priùs igitur per ignem
 solummodò sic perficitur, ut sumatur vas ferreum
 vel terreum, ad similitudinem paradisi forma-
 rum, cujus structura sit firma, & coaptetur ad
 furnum calcinationis taliter, quòd sub illo possint
 carbonem projici & sufflari. Projiciatur verò
 in fundum vasis illius Plumbum vel Stannum
 quod super tripodem ferreum vel trium lapidearum
 columnas sedeat firmiter, & ad furni sui parie-
 tes similiter firmetur, quatuor vel tribus lapi-
 bus coarctantibus illud ad eos, ne vas moveri pos-
 sit: furni verò figura eadem sit cum forma furni
 magnæ ignitionis, de quo narratum est jam, &
 narrabitur similiter sermone completiori. Accen-
 datur ergò sub illo furno ignis sub vase cal-
 cinationis, ad ipsius calcinandi corporis fusio-
 nem potens, & cum ipsum corpus fustum cutem
 nigram super se ereaverit ignis calore, subtrahatur
 ab eo, cum pala ferrea vel lapidea, quæ se ne
 permittat aduri ad infectionem calcis. Hæc coriatio
 tam diu continuetur, quousquè ipsum
 corpus in pulverem convertatur, quòd si Saturnus
 fuerit, ad majorem ponatur ignem, quousquè
 ad citrinissimum mutetur colorem calx ejus.
 verò Jupiter sit exponatur & dimittatur, quousquè
 in albedinem calx ejus mutetur completa

hoc mmen sollicitum reddimus artificem, quo-
 iam Saturnus de facili à calce suâ redit ad cor-
 pus. Jupiter verò difficillimè. Ideoque ne con-
 agat illum errare in expositione Saturni, post
 amam ejus pulverisationem, scilicet ad tempe-
 rum ignem, ne priùs redeat quàm perficiatur
 calx, quoniam temperantiâ ignis indiget, &
 exesione augmenti illius paulatim cum caute-
 quousquè in calce firmetur sua, ne de facili re-
 at in corpus, ut possit illi major ignis admi-
 strari ad suæ calcis perfectionem. Ne contin-
 a similiter errare propter difficilem Jovis redu-
 onem, ut si quando posuerit in reductionem
 eam ejus, eveniat ei quòd non reducat: sed
 veniat eam prioris dispositionis aut in vitrum
 ductam, & æstimet tunc reductionem ejus im-
 possibilem. Dicimus enim, quoniam si in Jovis
 ductione magnum non adhibuerit ignem, non
 ducet: si verò magnum, non necesse est illum
 ducere, sed possibile est illum in vitrificationem
 ducere. Et illud ideò, quoniam Jupiter in
 pfundo suæ naturæ Argenti vivi, fugitivam in-
 asam habet substantiam, quòd si longam in
 ne contraxerit moram, fugiet, & corpus pri-
 um humiditate relinquet: quòd potius ad vi-
 ficationis, quàm ad corporis metallici fusionem
 averti reperiatur. Omne enim propriâ priva-
 um humiditate, nullam nisi vitrificatoriam da-
 sionem, ideoquè necessariò relinquitur, quòd

cum ignis impetu maximo velociter reducat
celeriter festinet: aliter enim non reducitur. Ex-
citetur ergo ad illud, qui hoc vult scire.

De Calcinatione cum Salibus.

C A P. XIV.

Modus verò Calcinationis horum duorum cor-
porum, quæ à Salis acuitate perficitur, est,
projiciatur super faciem illorum quantitas Salis
post quantitatem sæpissimè infusione suâ, & per-
misceantur agitatione multâ per baculum fer-
reum super ignem, quousquè per Salis mixtionem
in cinerem vertatur, & postea per eundem mo-
dum perfectionis, perficiatur illorum calx cum
suis considerationibus. Sed in hoc est etiam
differentia, in horum duorum corporum calcina-
tione, quoniam Plumbum ex primis calcinationis
laboribus ad pulverem convertitur, facilius quàm
Jupiter: non autem perficitur illius calx facilius
quàm Jovis, dependet autem hujus causa ex eo
quod Saturnus humiditatem magis habet, quàm
Jupiter fixam, & majorem terreitatem quàm Ju-
piter. Veneris verò & Martis est idem modus
diversus tamen à primis, & illud propter liqui-
factionis eorum difficultatem, & est, ut laminae
ponantur ad fortem ignitionem; de cujus inten-
tione non sit fundere, propter multam terreitatem
eorum quantitatem, & multam sulphureitatem
adustivam

laffiva & fugientis mensuram, de facili in hoc
 modo adducuntur in calcem, & illud ideò, quo-
 iam ex multâ terrefactate Argenti vivi substantia
 termixta, turbatur Argenti vivi continuatio, &
 leò porositas in eis creatur: per quam & sulphu-
 ritas transiens evolare potest, & ignis ex causâ
 la ad eam accedens comburere, & eam elevare
 tefit: Per hoc enim relinquitur & partes vario-
 is fieri, & in cinerem per discontinuationem ra-
 tatis converti. Manifesta est ergò experientia
 hujus, quoniam exposita ad ignitionem Veneris
 mina, flammam dabit sulphuream, & squammam
 superficie sua causabit pulverisabilem, & illud
 leò, quoniam ex propinquieribus ejus partibus,
 iciliorem Sulphuris necesse est combustionem
 eri. Modus verò furni calcinationis hujus est
 lem cum modo furni distillationis, nisi quod
 bramen solummodò unum debet super caput
 um habere, unde à fumositatibus se liberè ab-
 olyat, & situatio calcinandorum in medio furai
 t, ut in circuitu liberè ignem recipiat. Vas ve-
 ejus sit terreum, ad figuram parapsidis fa-
 lum, modus itaque calcinationis spirituum est,
 t eis ad fixationem approximantibus, administre-
 r ignis successivè, & paulatim illum augendò
 e fugiant, quousque maximum eos tollerare
 gnem contingat, & vas eorum sit rotundum, &
 ndique clausum, & furnus idem cum novissime
 lecto. Cum simili autem furno & simili vase.

omnis similiter alia res calcinatur. Existent
tamen à majori labore, quàm qui adhibentur
custodiâ fugæ spirituum, quoniam alia res
fugit, nisi spiritus & quæ spirituum naturam
proximat. Descriptio verò omnium quæ natu-
ra sunt brevissimè est hac, quæ superius des-
cripta est.

De Solutionibus.

CAP. XV.

DE Dissolutione sermo noster ampliatuS, innu-
tione solutionem rei siccæ in aquam esse reducti-
nem, quoniam omnis solutionis perfectio adducit
tur cum aquis subtilibus, & maximè acutis
acribus, & ponticibus, faciem nullam habentibus
sicut est acetum distillatum, & uva acerba & py-
multæ acritudinis & mala Granata similiter dis-
lata, & his similia. Fuit autem causa inventi-
onis ejus subtiliatio eorum, quæ neque fusione
nec ingressione habent, de quibus magnâ uti-
tas amittebatur spirituum fixorum, videlicet
eorum, quæ suæ naturæ sunt. Nam omne quod
solvitur, necesse est Salis aut Alumnis, vel eorum
consimilium naturam habere. Est autem natura
eorum, quoniam fusionem dant ante illorum vi-
trificationem, ergo & spiritus soluti, fusionem
præstabunt similiter similem. Cum ergo multum
ex natura sua corporibus & sibi invicem conve-

habet. **H**abitū fusionē necesse est per illata corpora penetrare, & penetrando transmutare. Ad hoc verò quod penetrant & transmutent, sine magisterio non pervenitur, quod est scilicet ut sit sublimationem & coagulationem illius admittatur illi aliquis ex spiritibus purificatus & modatus, non fixus, & roties ab illo sublimetur, donec secus maneat, & illi velociorem præstet fusionem, & ipsum in fusionē suā à vitrificatione præservet. De natura enim sic præparatorum spirituum, & corporum est, non vitrificari, & à vitrificatione commixtum salvare, donec in commixto fuerint. Spiritus ergo, qui magis naturam servabit spiritus, magis à vitrificatione defendet. Magis autem servabit spiritus solummodo purificatus quam purificatus, fixus, calcinatus, & solutus, ideoque necesse est talem illi admisceri. Resultat enim bona fusio ex eis, & ingressio & fixio itans. Ex operibus autem nature robare possumus, sola Salium & Aluminium, & milium naturam servantia, solubilia esse. Non enim in operibus illius omnibus considerantes, invenimus alia solvi, præter illa. Igitur quæcunque solvuntur, necesse est per illorum naturam solvi, sed quia videmus omnia verè calcinata solvi, per reiterationem calcinationis & solutionis, ideo probamus per illud omnia calcinata, id Salium & Aluminium naturam approximare. ideoque sese in proprietatibus necesse est concommitari.

mitari. Modus ergo solutionis duplex est, scilicet per finum calidum, & per ferventem aquam quorum est una intentio, & unus effectus. Modus vero per finum est, ut ponatur calcinatum in ampulla vitrea, & super illud fundatur quantitas aceti distillati, vel consimilium duplum est, & obturetur caput suum bene ne respiret, & primo tepido triduo dimittatur, & postea per distillationem filtri, solum removeatur: non solum vero iterato calcinetur, & post calcinationem iterato similiter solvatur, donec per reiterationem operis illud totum solvatur. Modus vero, qui per ebullientem aquam fit, velociore & est ut calcinatum similiter ordinetur cum aqua, obturato foramine, ne res respiret, quod in caldario pleno aqua & stramine sepeliatur, ut distillationis modo per aquam præceptum attrahamus per ordinem, & postea accendatur sub ignis, donec aqua per horam ferveat. Post verum per Filtrum destilletur & seorsum fervetur, non solum vero iterato calcinetur, & iterato eodem ordine solvatur, & per Filtrum ut supra destilletur, vel reserventur insimul mixtæ istarum solutiones, ut potius una sola distillatio fiat, donec per reiterationem calcinationum solvatur. descriptio vero ejus quod nunc dictum est superius habita est.

*De Coagulatione Mercurii & rerum
solutarum.*

CAP. XVI.

Coagulatio itaque est rei liquorosæ ad solidam substantiam, per humidi privationem, reductio. Est autem duplex inventionis causa illius, Argenti scilicet induratio: altera verò medicinarum solutarum ab aqueitate illis admixta absolutio. Diversificatur verò secundum ipsorum coagulamentorum multiplicatum. Alia enim Argentum vivum coagulatione indiget, alia verò solutâ medicinâ. Est autem & ipsius Argenti vivi duplex coagulatio. Una quidem per ablationem totius humidi innati ab illo. Alia verò per inspissationem ipsius humidi, quousque induretur. Coagulare autem illud difficillimè, atque laboriosè accedet, ad quod laboriosè accedunt, cum profunditate perspicacis industriæ, & nos narrabimus omne ingenium coagulationis illius. Ingenium verò coagulationis, cogitaverunt quidam fore per conservationem illius in igne temperato, qui cum illud putassent coagulasse, post remotionem ejus ab igne, invenerunt illud fluere sicut prius: per hoc ergo in stuporem adducti sunt, & in admirationem vehementem, arguentes ad hoc perveniri non posse. Alii verò necessario ex principiis naturalibus supponentes humidum quolibet ab ignis calore in siccitatem converti, conati sunt
perse-

perseverantia instantia continuare illius conservationem in igne, & per hanc continuationem ad hoc pervenerunt, ut ex eis aliqui in album, aliqui verò in rubrum converterent lapidem: aliqui verò in citrinum, cuius non fuit fufus nec ingreffus, & huius diversitatis causam non potuerunt aestimare, illud ideo abjecerunt. Alii verò eius medicinis illud coagulare conati, ad hoc non pervenerunt, sed accidit eis illusio, aut quia illud non coagulaverunt, aut quia insensibiliter illud ab eis extenuatum est: aut quia coagulatio eorum non fuit in forma alicujus corporis, sed in forma Argenti vivi cum Plumbo mixto, & horum causam similiter ignoraverunt. Alii verò medicinas artificiosas componentes illum in projectione coagulaverunt: sed eorum non fuit coagulatio utilis, quoniam ad imperfectum corpus illud converterunt, & causam hujus similiter videre non potuerunt. Horum igitur res narrare tam fas expedit, ut coagulationis illius magisterium artifex inveniat. Ut jam à nobis sufficienter narratum est, uniformis est substantia Argenti vivi quare non est possibile in brevi spatio temporis per conservationem illius, in igne aequitatem removere suam. Nimia ergo festinatio, causa fuit primi erroris, cum verò subtilis sit substantia ab igne recedit. Ignis igitur excessus fuit, causa erroris illorum, à quibus fugit. Commisceatur cum Sulphure, Arsenico & Marchasita de facili, propter

in communitatem in natura sua. Ideoque pot
 apparet coagulatum, non in forma corporis,
 Argenti vivi cum Plumbo mixti. Non enim
 cum fugitiva sint, possunt illud in ignis pu
 tenere, quousque ad corporis naturam perva
 re, sed fugiunt secum per ignis incohesionem:
 illud est causa erroris illorum, qui sic coagu
 nt. Habet utique similiter Argensum vivum
 unitatem sibi multum unitam, quam ab illo
 parari non est possibile, nisi per ignis cautam
 lentiam, vel per conservationem ejus in suo
 te: & est suus ignis ille, quem augmentando,
 indam exigentiam suæ tolerantie, illius hu
 mitatem tollit, non relictâ sibi parte ad fusio
 in metallicam sufficiente: quâ remotâ non
 dicitur, & hæc est causa erroris illorum, qui in
 idem illum coagulant non fusibilem: habet
 illiter Sulphuris partes naturaliter sibi mixtas,
 indam tamen plus, quasdam verò minus, que
 novere per artificium non est possibile. Cum
 sit Sulphuris proprietas cum Argento vi
 rabetum vel citrinum, secundam mensuram
 quantitatis creare colorem: ejus ablationis
 proprietas Argento vivo erit albedinem dare per
 tem. Hæc igitur est causa varietatis colorum
 us, post coagulationem ejus in lapidem, habet
 similiter terreitatem Sulphuris admixtam, quâ
 sci omnes suas coagulationes necesse est, & hæc
 causa erroris illorum, qui illud in corpus im
 perfe-

perfectum coagulant. Ex diversitate igitur medicinarum coagulationis illius, accidit diversa coagulatione creari corpora, & ex diversitate us similiter quod coagulandum est. Nam si medicina, vel illud habuerit Sulphur mixtum fixum, necesse est corpus molle ex illo creari: verò fixum, necesse est durum, & si album, album si verò rubeum, rubeum: & si remissum ab album vel rubeo, remissum similiter necesse est fieri, si terreum, infectum: si verò non, non, & omnia similiter non fixum lividum creat: fixum verò non, quantum in illo est. Pura ergo illius substantia purum creat corpus: non pura vero contrario. Accidit autem & similiter in Argento vivo, absque Sulphuris commixtione diversitas eadem, propter diversitatem mundationis & præparationis illius cum medicinis. Ideo contingit ex medicinarum diversitate illud in coagulatione illius per eam, quandoque Plumbum, quandoque Jupiter, quandoque Venus, quandoque Mars: quod propter impuritatem accidit, quandoque verò Sol, quandoque Luna, quod ex puritate evenire necesse est, & consideratio colorum.

*De Coagulatione Mercurii per
præcipitationem.*

CAP. XVII.

Coagulatur igitur ex frequenti illius præcipitatione cum violentia ad ignis asperitatem. Asperitas enim ignis aqueitatem illius de facili remouet, & hoc fit per vas, cujus figura sit multæ longitudinis, in quo inueniens refrigerium, locum adrentiæ inueniat & quietis in ejus spondilibus, suam longitudinem & non fugæ viam, quousque iteratâ vice ad illius fundum præcipitetur, ita caliditate ignitionis, cum reiteratione multiquousque fiat fixum. Coagulatur similiter diurnâ retentione in suo igne, cum vase vitreo, cujus collum sit multæ longitudinis & in parte figuram ampullæ habeat, cum continuâ illi ejus apertione, ut postea possit humiditas evanescere. Coagulatur verò per medicinam convenientem, & nos narrabimus in sequenti amplius. Hic verò similiter, ut intentionem nostram super illam narremus completam, secundum quod per nostrum inuenimus experimentum, est medicina illa, quæ maximè illi in profundum adhæret, & per minima commiscetur ante illius fugam. Ex rebus ergo sibi convenientibus necesse est illam colligere. Sunt autem hujusmodi corpora omnia, Sulphur vel Arsenicum, sed illa non videmus corpus aliquod in natura sua il-

G

lud

lud coagulare, sed ab eis ipsum fugere, quantumcunque fuerit suæ convenientiæ. Ideò confidamus nullum corpus illi in profundo adhærere subtilioris ergo substantiæ & liquidioris fusione necesse est medicinam illam esse, quàm ipsa corpora. Ex spiritibus etiam non videmus illis natura sua manentibus firmam & stabilem coagulationem fieri illius, sed fugitivam, & multæ inflectionis, quorum quidem contingit, alterum propter spirituum fugam, alterum verè ex terra & adustibilis substantiæ illorum commixtione. Ideoque ex hoc manifestè relinquitur ex quacunque medicina illius eliciatur, ipsam debere esse substantiæ subtilissimæ & purissimè illi adhærere ex natura sua facillimæ & tenuissimæ liquefactionis ad modum aquæ fixæ super ignis pugnam: hanc enim ipsum coagulabit, & in naturam Solarem & Lunarem converteret. Modos ingeniorum medicinae tibi dedimus, ad quam per illos pervenire potes: & ipsam sermone sibi proprio determinavimus. Sollicitè igitur ad illam exerciteris, eam invenies, sed ut nos non increpare possis ejus insufficienciâ: Dicimus, quoniam ex ipsis corporibus metallicis, cum suo Sulphure vel Arsenio præparatis, & ex Solis similiter corporibus haec medicina elici potest. Ex solo verò Argento vero faciliùs & propinquiùs & perfectiùs invenitur quoniam natura propriam naturam amplectitur amabiliùs, & eâ gaudet magis quàm extraneâ.

& c.

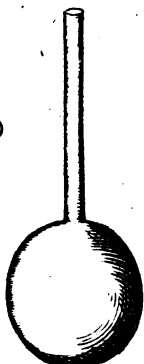
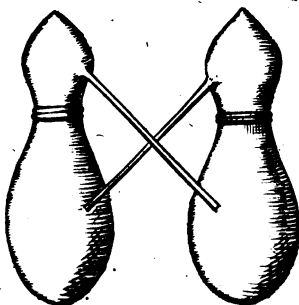
& est in ipso facilitas extractionis illius substantiæ subtilis. Cum jam in actu subtilissimam habeat substantiam. Modi verò inventionis hujus medicinæ Mercurii, sunt per sublimationem, ut à nobis narratum est sufficienter. Modus verò fixationis illius, in capitulo suæ fixationis similiter narratus est. Coagulatorum verò solutorum modus est per ampullam in cineribus usque ad collum in temperato igne, quousque aqueitas evanescat. Descriptio longorum vasorum & eorum in quibus fit omnis coagulatio, hæc est.

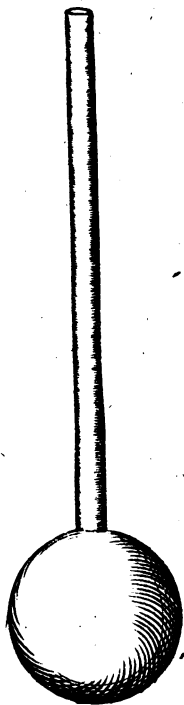
De Fixione & modis ejus.

C A P. XVIII.

Fixio est rei fugientis ad ignem conveniens adaptatio. Causa verò intentionis ipsius fixationis est, ut omnis tinctura omnisque alteratio perpetuetur in alterando, & non mutetur. Diversificatur verò & ipsa similiter, secundum rerum figendarum multipliciter: quæ sunt videlicet, corpora quædam à perfectione diminuta, ut Saturnus, Jupiter, & Venus: & secundum diversitatem ipsorum Spirituum, qui sunt Sulphur & Arsenicum in gradu uno, & Argentum vivum in alio: in tertio verò Marchasita, Magnesia & Tutia: quæ omnia prædicta solvuntur, coagulantur, & fixantur, & horum similia. Figuntur ergo corpora hæc à suâ perfectione, diminuta per suam cal-

cinationem: quoniam absolvuntur per eam à sulphureitate volatīvā & corrumpente. Et hanc calcinationem sufficienter in suā monstravimus oratione. Figuntur verò Sulphur & Arsenicum duobus modis, scilicet per reiterationem sublimationis super illa in vasē Aludelle, quousque stent. Et ex hoc acquiritur intentio festinationis fixationis illorum, ut ingenieris ad inventionem multiplicis similationis, reiterationis, in brevi tempore: quod per duo fit Aludella cum duplicibus suis cooperculis, hoc ordine, scilicet ut nunquam ab actu sublimationis desistant, donec fixi fuerint. Projiciantur ergo cum in uno ascenderit, in aliud Aludel, & sic alternatā vice fiat: etiam nunquam otiosa permittantur Aludelis spondilibus adhærere, quin in continuā sint ignis elevatione, quousque cesset illorum elevatio: & quantumcunque breviori tempore poteris multipliciter sublimationis reiterationes multiplicare, tantò celerius continget ipsius fixationis tempus abbreviare. Ideoque fuit secundus fixationis modus inventus, qui est per ipsius sublimandi præparationem ad calorem, ut continuò in illo sit, donec figatur, & hoc fit per longum vas vitreum, cujus fundus sit terreus & non vitreus, quoniam scinderetur in partes, & sit illi artificialiter cum clausura bene connexus, & per spatulam ferream vel lapideam cum ad spondilia ejus adhæserit, dejiciatur ad ima caloris continuè per alternas vices, quousque figatur.

Vas primum.*Vas secundum.**Vas Tertium.*

Vas quintum.

*Vas
vitreum.*

*Vas
quarum.*

Vas terreum Spatula.

figatur. Fixionis verò modus Argenti vivi, est idem cum modo fixationis Sulphuris & Arsenici, & non diversificantur inter se: nisi in hoc, quod non possunt Sulphur & Arsenicum figi, nisi prius eorum partes inflammabiles tenuissimæ. subtili divisionis artificio, ab eis separentur. Per hunc ultimum fixationis modum, Argentum vivum hanc considerationem non habet. Non enim habet partes inflammabiles: & ad hoc similiter temperiori calore, quàm Argentum vivum indigent. In hoc verò modo diversificantur, quia in longiori figuntur tempore quàm Argentum vivum, quoniam alius eleventur, propter suam raritatem, quàm Argentum vivum. Ideoque longiori vase indigent, quàm Argentum vivum ad suam fixationem. Fixio verò Marchasitz, Magnesiz & Tutiaz est, ut cum post primam sui sublimationem acquisiverimus aliquid, quod ex eis volumus, abjectis illorum facibus, reiteremus super eas sublimationem toties convertendo quod superius ascendit, ad id quod inferius remansit, ex unoquoque illorum, quousque figantur. Descriptio vasorum jam tradita est.

De Ceratione,

C A P. XIX.

Ceratio igitur est, duræ rei non fusibilis mollificatio ad liquefactionem; ex hoc ergò manifestum est, quod causa inventionis illius fuit, ut

G ;

quod

quòd ingressionem ex privatione suæ liquefactionis, non habebat, in corpus ad aiterationem, mollicicaretur, ut flueret, & ingressionem haberet. Putaverunt idè aliqui Cerationem fieri debere ex oleis liquidis & aquis. Sed erroneum est illud, & à principiis hujus magisterii naturalibus semotum penitus, & ex manifestis naturæ operibus reprobatur. Naturam enim non videmus in ipsis corporibus metallicis, humiditatem citò terminabilem, immò diu durabilem ad illorum mollicationis & liquefactionis necessitatem posuisse. Si enim talem illis posuisset, relinqueretur necessario, ut citissimè scilicet ignitione unà corpora, totaliter humiditate privari contingeret: quare ex illo. sequeretur, post unam ignitionem, corpus quodlibet, nec malleari, nec fundi posse. Quamobrem igitur, imitantes naturæ opera, in quibus possumus, necesse est, nos modum naturæ in cerando sequi. Cerat autem ipsa in radice cerationis fusibilibus humiditate, quæ super omnes est humiditates expectans ignis calorem. Igitur & nos consimili ceratione, humiditate necessario expedit uti. In nullis autem rebus melius & possibilis hæc humiditas incerativa invenitur, quàm in his videlicet Sulphure & Arsenico propinquè, propinquiùs autem & melius in Argento vivo. Horum autem humiditatem non videmus, terram illorum relinquere, propter fortem unionem, quàm in opere mixtionis naturæ habuerunt.

In

In omnibus autem rebus aliis, humiditatem habentibus experimento invenies, eam in resolutione à terrea sua substantia separari: & post illius separationem, omni humiditate privari. In spiritibus autem prædictis hoc minimè contingit. Ideoque non est aliud, per quod ab illorum incerationis acceptione excusari possimus. Modus ergo cerationis est per illos, ut toties super rem cerandam multiplicetur eorum sublimatio, quousque in illa, cum humiditate suâ manentes, fusionem bonam præstent. Hoc autem non fiet ante illorum perfectam mundationem ab omni re corrumpente.

T E R T I U S
L I B R I T E R T I I
S U M M Æ G E B R I

Philosophi Perspicacissimi,

De

C O N S I D E R A T I O N E R E R U M
E X Q U I B U S E S T P E R F E C T I O
M A G I S T E R I I,

P R O O E M I U M.

In Rincipiorum itaq; hujus magisterii discussione tradita, necesse est ex promissione nostra intentum, hujus nostrae artis completè prosequi, sermone illi conveniente. Et est scilicet consideratio omnis rei, per quam perfectio hujus operis aptius ostendatur. Et consideratio necessitatis perfectionis medicina, scilicet ut discutiatur, ex qua re melius & propinquius eliciatur illa ad omnem imperfecti perfectionem. Et consideratio similiter artificiorum, per qua cognoscamus an perfectio sit completa. His itaq; traditis, & tota erit perfectionis tradita cognitio, secundum nostrae artis exigentiam.

De

De Sulphuris & Arsenici Essentia.

CAP. I.

Cognoscere verò non est possibile transmutationes corporum, vel ipsius Argenti vivi, nisi super mentem artificis, deveniat vera cognitio illorum naturæ, secundum suas radices. Prius ergo corporum principia notificabimus; quid scilicet sint secundum causas suas, & quid boni vel mali in se contineant. Postea verò ipsorum omnium corporum naturas cum suis omnibus monstrabimus proprietatibus: quæ videlicet sint causæ corruptionis illorum, cum suis experientis. Comprobantes igitur imprimis spirituum naturam: quæ ipsorum sunt corporum principia afferamus: quæ sunt scilicet Argentum vivum, Sulphur & suum compar. Dicimus igitur, quoniam Sulphur & suum compar pinguedo sunt terræ, ut jam supra narravimus in capitulo de Sulphure: cujus experientiâ manifestam probationem eliciamus, per illius inflammationem, & facilem ejus liquefactionem per calidum. Non enim inflammatur, nisi quod oleaginum est, id est pingue, nec liquefit per calidum facile, nisi quod illius naturam habet. Sulphur itaque & suum compar causam corruptionis habent, scilicet, inflammabilem substantiam, & terream fatulentiam. Causam verò perficientem habent mediocrem, inter hanc scilicet & illam. Est igitur causa corruptionis

G s nis

nis in illo per hoc, quod nec fusionem, nec gressionem habet. Causa verò corruptionis, militer est inflammabilis substantia, quæ nec stare nec stare facit, & quod nigredinem ex omni genere ejus præstat. Causa igitur perfectionis illis est mediocris illorum substantia: quia per illius terreitatem, non turbatur ab ingressionem quæ per fusionem bonam perficitur, & per illius subtilitatem non removetur ejus impressio de facili propter fugam. Non est autem mediocris illorum substantia, perfectionis corporum vel Agenti vivi causa, nisi figatur: quæ cum non non fixa sit, licet illius impressio non moveatur, tamen de facili stabiliter perpetuatur. Ex his itaque elicitur, mediocrem illius substantiam dividere, artificem necesse est. Dividere autem putaverunt quidam impossibile, propter fortem illius commixtionem: & illi quidem in suis operibus manifestis adversi sunt. Nam & ipsi Sulphur calcinaverunt, & licet non multum, quod nullam fusionem nec inflammationem dedit, sed illud per divisionem necesse est evenisse, quoniam Sulphur in sui naturali commixtione permanens, necesse est inflammari & comburi: ergo per divisionem diversarum substantiarum in illo relinquitur, partem illius magis inflammabilem, à partibus non inflammabilibus, seorsum in artificio separari. Nam si possibile est per calcinationem ad reductionem illarum partium inflammabilium in

Ho pervenire, necesse est ex illorum naturali-
operibus eos confiteri, ad omnem partium di-
visionem pervenire. Sed quia hoc dependet ex
utilissimo artificio, cogitaverunt fore impossi-
bile. Patet itaque ex præmissis in capitulo, non
Sulphur de veritate nostræ artis, sed pars e-
s. Et nos jam deduximus te in cognitionem
artificii, per quod ad illius divisionem possibile
pervenire. In Arsenico verò, quia in radice
mineræ, per actionem naturæ resolutæ sunt
ultæ illius partes inflammabiles, ideò artificium
us separationis est facile: sed ipsum est albedi-
nis tinctura; Sulphur verò rubedinis. In Sul-
auris igitur divisione, magnam adhibere caute-
m necesse est.

De Mercurii Essentia.

CAP. II.

^{Meris et}
N Argento vivo similiter necesse est ^{superflua}
demere. Habet enim corruptionis causam,
scilicet terream & adustibilem, absque inflamma-
tione, aqueitatis substantiam, quibus in subliman-
o purgatur. Putaverunt tamen aliqui non su-
perfluam habere terram vel immunditiam. Sed
anum est quod cogitaverunt. Videmus enim
psum multæ lividitatis & non albedinis, & præ-
erea similiter per leve artificium, videmus ex illo
terram nigram & fatulentam emanare per lava-
tionem:

tionem: ejus modum narrabimus in capitulo de Mercurii lavacro: & diximus similiter in capitulo de sublimatione Mercurii: & similiter solutione Mercurii. Sed quia duplicem est illam perfectionem elicere, & illud perficere: ideo necesse est ipsum duplici mundationis gradu purgare. Sunt enim duæ mundationes Mercurii necessariae. Una per sublimationem ad medicinam, nam & hæc hic innuitur: Alia per lavacrum ad coagulationem, & illa innuitur in capitulo medicina Argenti vivi, ex quibus elicitur. Nos enim volumus medicinam ex illo creare: necesse est à fatulenta suæ terreitatis substantia mundare per sublimationem, ne in projectione creet colorem lividum: & ipsius aqueitatem & fugitivam delere necesse est, ne totam medicinam in projectione fugitivam faciat, & mediocre tantum substantiam salvare per medicinam, de cuius puritate est non aduri, & ab adustione defendere, & quæ non fugit, & fixum facit. Probant itaque perfectivum esse illud manifestis experimentis. Nam videmus Argentum vivum, magis Argento vivo adharere: & eidem magis amari: post illud verò Aurum, & post Argentum. Ideò ex hoc relinquitur Solem & Lunam esse suæ naturæ magis. Alia verò corpora non videmus ad illa tantam conformitatem habere: ideo enim ipsa veridicè innuimus, minùs suam naturam participare. Et quæcunque videmus plus ad

ad

tionem salvari, illa consideramus plus suam naturam habere & possidere. Ideoque relinquitur ipsum Argentum vivum esse perfectivum & rationis salvativum, quod est perfectionis ultimum. Secundus vero gradus mundationis illius, prius coagulationem est, ut sufficiat illi solummodo suae terreitatis per mundationem, cuius hic est, ut sumatur patella vitrea vel terrea & in ea mittatur Argentum vivum, super addatur fundatur aceti fortissimi parva quantitas, alterius rei consimilis, quae sufficiat ad coagendum illud, post mittatur ad ignem lentum ferveat, & agitetur continuè cum digitis superfundum patellae, ut dividatur Argentum vivum in similitudinem subtilissimi pulveris albi, donec cum acetum evaporet, & ipsum Argentum vivum redeat, post vero, quod fætulentum & nimium videris ex illo emanasse, lava & abjice, & iteratâ vice multiplica, quousque videris coloris suae terreitatis in clarum, mixtum albo castaneo colore perfectè mutari: quod perfectæ lationis est signum. Cum igitur pervenerit ad id projiciatur super ipsum medicina suae coagulationis, & coagulabitur in Solificum vel Lunificum, secundum quod præparata extiterit & ipsa narrationem in sequenti ponemus. Ex jam dictis patet, & similiter Argentum vivum non esse perfectivum in natura sua, ad quam recit mineræ suæ, sed ad quod perducit ipsum artificium

tificiũ nostrum, & similiter in Sulphure & comparari esse inducere. Non igitur in his possibile est, naturaliter naturam sequi, sed perstrum artificium naturale.

De Essentia Marchasita, Magnesie & Tutie.

C A P. III.

DE aliis spiritibus, naturalem necesse est noscere traditionem: qui sunt scilicet, Marchasita, Magnesia, & Tutia, impressionem magnam in corporibus facientes. Et ideo dicemus, qui sint, cum probationibus suis in hoc capitulo? dicimus ergo, quod Marchasita duplicem habet sui creatione substantiam. Argenti vivi, scilicet mortificati, & ad fixationem approximantis, & Sulphuris adurentis. Ipsam ergo habere Sulphureitatem, comperimus experientiã manifestam. Nam cum sublimatur, ex illa emanat substantia sulphurea manifesta comburens, & sine sublimatione similiter perpenditur ejus sulphureitas. Nam si ponatur ad ignitionem, non suscipit illam prius quàm inflammatione Sulphuris inflammatur, & ardeat. Ipsam verò Argenti vivi substantiam habere, sensibiliter manifestatur. Nam albenem præstat Veneri meri Argenti, quemadmodum & ipsum Argentum vivum & colorem ipsius sublimatione caelestinum præstare, & luciditate

tem manifestam metallicam, habere videmus :
certum reddunt artificem, illam has substan-
tiae continere in radice sua. Magnesia verò ,
plus turbidum, & Argentum vivum ma-
terreum & fetulentum, & ipsum Sulphur si-
tius magis fixum, & alias minus inflammabile
ere, per easdem probare experientias manifeste
ris, & ipsam similiter magis naturæ Martis
nilare, & approximare. Tutia verò, est fu-
morum corporum alborum, & hoc manife-
stas probatione perpenditur. Nam projecto fu-
mixtionis Jovis & Veneris, adhærente in
adilibus fabricæ fabrorum, eandem impressio-
nem facit cum ea: & quod fumus metallicus non
fit: nec ipsa similiter sine alicujus corporis
mixtione. Ideoque cum fumus sit ipse al-
bus corporum, alba non citrinat corpora, sed
ruia. Nam citrinitas non est aliud, quàm ru-
da & albi determinata proportio. Ideoque ipsa
propter sui subtilitatem, magis ad profundum
coloris penetrat, & ideo magis alterat, quàm
nigrum corpus, & magis adhæret in examine pauco-
ficio, quod jam tibi narratum est. Quæcun-
que enim alterantur per Argenti vivi vel Sulphu-
ris virtutem, aut horum similium, necesse est al-
teri, quoniam hæc sola communicant, in natura
ipsa corpora.

De

T E R T I U S
De Solis Essentia.
 CAP. IV.

DE corporibus igitur ampliato sermone eorum intimè narramus essentiam & procreationem. Et primò de Sole, postea de Luna, ultimò vero de aliis, secundum quod videbitur expedire, cum suis probationibus, quæ per experimentum habentur. Est igitur Sol creatus ex subtilissimâ substantia Argenti vivi & clarissima fixura: & substantia pauca Sulphuris mundi, & puræ rubedinis, fixi clari, & à natura sua mutati, tingens illam. Et ideo, quia contingit diversitas in coloribus ipsius Sulphuris, necesse est, & Auri citrinitatem intensam habere similiter. Est enim quoddam magis, & quoddam minus in citrinitate intensum. Quod enim ipsum sit, ex subtilissima Argenti vivi substantia perpenditur, quia ipsum Argentum vivum de facili illud suscipit. Non enim Argentum vivum aliud, quàm suæ naturæ suscipit. Quod verò claram & mundam illam habuerit, per splendorem ejus fulgorem radiantem manifestatur, non solum in die, verum etiam in tenebris se manifestantem dicimus & videmus. Quod verò fixam, & sine Sulphureitate comburentem substantiam habeat, patet per omnem operationem illius ad ignem. Nam neque minuitur, neque inflammatur. Quod verò ipsum sit Sulphur tingens, patet per hoc, quod admixtus

mixtum Argento vivo ipsum in colorem trans-
 rnat rubeum: & quòd sublimatur forti igni-
 one de corporibus: ita quòd eorum ascendat
 bilitas cum eo, citrinissimum creat colorem:
 tet igitur, quòd cum pura illius substantia, pu-
 m colorem generat, cum non pura verò impu-
 m. Qui verò probationis suæ citrinitatis
 tentione indiget, sensum non habet, quòd per
 sum percipitur; subtilissima igitur Argenti vivi
 bstantia ad fixationem deducta, & puritas ejus-
 m & subtilissima Sulphuris materia fixa non
 urens, tota ipsius Auri materia est essentialis.
 ajor igitur Argenti vivi quàm Sulphuris in illo
 obatur quantitas, propter facilem Argenti vivi
 illud ingressionem. Igitur quæcunque vo-
 eris alterare, ad hujus exemplum altera, ut ipsa
 hujus æqualitatem perducas: & modum ad il-
 d nos jam dedimus. Et quia subtiles & fixæ
 ibet partes ejus, ideò potuerunt partes ejus
 ultum densari. Et hæc fuit causa sui magni
 anderis. Per multam verò & temperatam de-
 ctionem, facta est ex illo paulatina resolutio,
 inspissatio bona, & ultima mixtio, ut cum
 nilbonæ liquefcat. Ex præcedentibus igitur
 ter, quoniam multa quantitas Argenti vivi est
 usa perfectionis: & multa Sulphuris corru-
 tionis causa. Et uniformitas in substantia est
 usa perfectionis, quæ per mixtionem fit in deco-
 lionè naturali: & diversitas in substantia, est
 causa

causa corruptionis, & induratio & inspissatio, quæ per longam perficitur & temperatam decoctionem, est causa perfectionis: oppositum verò corruptionis. Igitur, si ceciderit super ipsum argentum vivum Sulphur, non debite necesse est secundum diversitatem illius, diversas corruptiones adduci. Potest enim Sulphur, quod super illud cadit, fixum non adustibile esse totum, & totum adustibile & fugiens in natura Sulphuris aut partem fugientis: partem verò fixi tenere, sed in parte naturam Sulphuris tenere, in parte verò non: aut totum mundum, aut immundum, aut modicum, aut multæ quantitatis, superans commixto, aut paucae quantitatis, superatum in illo: aut nec superans, nec superatum, aut album, aut rubeum, aut medioere. Ex his itaque diversitatibus, necesse fuit in natura diversa creare corpora, & his similia: quas omnes oportet non narrare, cum probationibus manifestis.

De Essentia Luna.

CAP. V.

¶ Jam ergo patet ex prædictis, quod si ceciderit Sulphur mundum, fixum, rubeum, clarum super substantiam Argenti vivi puram, mundam, fixam, claram, non superans, immò paucae quantitatis & superatum, creatur ex hoc Aurum purum. Si verò fuerit, quod ceciderit Sulphur mundum

im, fixum, album, clarum, super substantiam
argenti vivi mundam, Luna pura, (si in quanti-
te non superet) diminutam tamen habet puri-
tatem ab Auri puritate, & spissitudinem grossio-
rem quàm Aurum. Cujus signum est, quod non
transmutantur partes ejus in tantum, quòd Auro com-
munderet: nec ita fixam substantiam habet ut il-
li. Cujus signum est diminutio ejus per ignem.
Sulphur ejus, quòd non est fixum, nec incom-
stabile, causa est illius. Et quod Sulphur in
hoc hujus sit dispositionis, per illius præambulatam
inflammationem probatur. Illud autem fixum,
non fixum, ad aliud quidem, & ad aliud rela-
tum esse, impossibile non est æstimandum. Lunæ
im sulphureitas ad Auri sulphureitatem relata,
non fixa comburens est. Ad aliorum verò cor-
porum relata, fixa, & non comburens est.

De Martis Essentia.

CAP. VI

verò fuerit Sulphur fixum terreum, Argentum
vivo terreo mixtum, & hæc ambo non puræ al-
calinis, sed lividæ fuerint: cujus superantia quan-
tis sit Sulphuris fixi summa, sit ex his Ferrum,
etiam superantia Sulphuris fixi, fusionem pro-
det. Ideoque ex hoc relinquitur Sulphur velo-
cis liquefactionis festinantiam, per opus fusio-
is perdere, quàm Argentum vivum. Non fixum

verò videmus citius, quàm Argentum vivum
 quiescere. Ex his ergo manifestatur causa vel
 citatis fusionis, & tarditatis in unoquoque co
 porum. Nam quòd plus de fixo habet Sulphur
 tardius, quod verò plus de adurente, facilius
 citius fusionem suscipit, quod satis aperte reli
 quitur à nobis fore probandum. Quod autem
 Sulphur fixum tardiores faciat fusionem, man
 festatur per hoc, quod ipsum nunquam figitur
 nisi calcinetur, calcinatum autem nullam dat fu
 sionem, manifestatur per hoc, quod ipsum nu
 quam figitur nisi calcinetur, calcinatum autem
 nullam dat fusionem. Ergo in omnibus corp
 ribus illam impedire debet. Quod verò, non
 calcinetur, non figatur: patet experimento illius
 quod illud figit non calcinatum: quoniam ipso
 invenit semper fugere, donec in terram vertatur
 cujus similitudo est calcis veræ. Hoc autem mi
 nimè in Argento vivo contingit, quoniam si
 potest absque hoc, quòd in terram vertatur,
 figi similiter cum conversione ipsius in terram
 potest. Nam per festinationem ad ejus fixa
 tionem, quæ per præcipationem perficitur, figitur
 & in terram mutatur. Per successivam verò
 iteratâ vice sublimationem, similiter figitur
 & non in terram vertitur, immò fusionem d
 metallicam. Hoc autem manifestum est, & i
 probatum, qui utrasque fixationes illius expert
 est, usque in illius consumationem festinam p
 præ

recipitationem & tardam per successivas subli-
 ationes. Vidit enim & invenit sic, ut à nobis
 riptum suscepit. Et illud ideo quoniam visco-
 m & densam habet substantiam: cujus signum
 est contritio illius cum imbibitione & mixtione
 in rebus aliis. Sentitur enim in illo manife-
 viscositas illius per multam adhaerentiam, den-
 m autem substantiam illud habere manifestè
 onstratur per illius aspectum, & ponderationem
 immensi ponderis. Auro enim præponderat
 m est in natura sua. Et est similiter fortissimæ
 mpositionis, ut narratum est. Ex his igitur re-
 quiritur ipsum posse figi, sine ipsius humiditatis
 onsumptione & in terram conversione: propter
 um bonam partium adhaerentiam & fortitudi-
 em suæ mixtionis, si quomodo partes illius in-
 issentur per ignem: ulterius non permittit se
 rrumpi: neque per ingressionem fumosæ flam-
 æ in illud, se in fumum ulterius elevari permittit,
 quoniam rarefactionem sui non patitur, pro-
 ter sui densitatem & carentiam adustionis: quæ
 r sulphureitatem combustibilem, quam non ha-
 et, perficitur. Per hoc ergo inventum est,
 ventione veridicâ, duorum secretorum genus
 irabile triplex, unum scilicet causa corruptionis
 iuscuusque metallorum per ignem, quarum
 na est inclusio adurentis sulphureitatis, & illo-
 m substantia per inflammationem illa diminu-
 tis, & exterminantis in fumum ultimâ consum-

H 3

ptione,

ptione, quantumcunque in illis Argenti vivi ver-
 fixationis extiterit. Altera est multiplicatio flammae
 exterioris super illa penetrantis, & secum
 fumum solventis, cujusque fixationis in eis ipsu
 sit. Tertia verò est ratificatio eorum per calcinationem.
 Tunc enim flamma vel ignis sine
 in eis penetrare potest, & ipsa exterminare.
 igitur omnes corruptiones esse contingant, maxime
 corpus corrumpi necesse est. Si verò non
 omnes, remittitur corruptionis velocitas unius
 cujusque corporis, secundum remissionem illius
 rum. Secundum genus est bonitas, quae
 ipsum consideratur in corporibus. Quia igitur
 Argentum vivum, propter nullas causas externarum
 nationis, se in partes compositionis illius dividere
 permittit, quia, aut cum tota sui substantia
 igne recedit, aut cum tota in illo permanet stat.
 Notatur in eo necessario perfectionis causa. Laudetur
 igitur benedictus & gloriosus DEUS altissimus,
 qui creavit illud: & dedit illi substantiam
 & substantiae proprietates, quas non contingit
 eam ex rebus in natura possidere: ut in illa possit
 inveniri hæc perfectio per artificium aliquod
 quod in illo invenimus potentiam propinquam.
 Ipsum enim est, quod ignem superat, & ab eo
 non superatur: sed admirabiliter in eo quiescit
 gaudens eo.

De Veneris Essentia.

CAP. VII.

Edeuntur autem ad propositum, dicimus, quod si fuerit Sulphur immundum, fixum, grossum, secundum sui maiorem partem: secundum vero sui minorem, non fixum, lividum, durum; secundum vero totum non superat, neque superatum, & ceciderit super Argenti vivum grossum: ex eo Æs creari necesse est. Idcirco itaque omnium probationem adducere necesse est, per data eius natura sua. Nam cum ad inflammationem ponitur, flammam ex Sulphuream discernere poteris: quæ Sulphurea non fixi est signum, & deperditio suæ quantitatis per exhalationem. Sulphur vero fixum illa, significatur per frequentem ejus combustionem. Nam ex ea fit suæ fusionis retardatio, induratio suæ substantiæ, quæ signa sunt multumini sui fixi Sulphuris. Quod autem illud rubeum, immundum, adjunctum Argento vivum immundo, significatur per sensum: Unde a probatione non indiget. Experimento itaque facias secretum: vides enim omnem rem calcinatione, in terram mutatam, cum facilitate vivi, & ad aquæ naturam redigi. Hoc autem contingit propter partium subtiliationem ab igne. igitur magis subtilis in natura propria, ad

hanc terream naturam reducta, magis subtiliatur igitur magis solvitur, ita & quæ maximè, maximè. Ex his igitur patet causa corruptionis, infectionis horum duorum corporum Martis scilicet & Veneris, quoniam est per Sulphuris tantam quantitatem fixi & non fixi, pauca in Venere: minimè verò in Marte. Cum igitur Sulphur fixum in fusionem devenit, per calorem ignis ejusque partium subtiliationem per illum: quare aptitudinem substantiæ solutionis: cuius signum est expositio horum duorum corporum ad vaporem aceti. Nam per illud floret in superficie sua Sulphuris eorum aluminositas, per calorem in illum creata subtiliativum. Et si posueris hæc duo corpora in liquorem ponticum, solvantur de facili per ebullitionem in illum multarum partem. Et si respexeris in mineris horum duorum, manifestam invenies ex eis solutam Aluminositatis substantiam stillare, & in illis adhærere: quæ aluminositas per ponticitatem & facili solutionem in aquam mutatur. Non enim ponticum & faciliè solubile reperitur aliud quod Alumen & quod suæ naturæ est. Nigredo verò uno quoque horum duorum corporum ad ignem creatur, per Sulphur non fixum, quod in illis concluditur multum, quemadmodum in Venere parum verò in Marte ad naturam fixi approximans: ideoque non de facili talem impressionem de Marte removere est possibile. Jam ex

pat

tuit ex Sulphurè non fixo, fusionem fieri, & fusionem adjuvari, ex fixo verò fusionem non fieri, fusionem impediri, illud scit necessarium venisse, qui nullo ingeniorum fusionis Sulphur tuit conservare in fusione post illius fixionem, gentum verò vivum fixit per frequentem summationis reiterationem ad illud, eò bonam fusionem suscipiente. Ex hoc itaque manifestum corpora esse majoris perfectionis, quæ plus Argentum vivi sunt continentia & quæ minus sunt, continentia sunt minoris perfectionis. Studendum in omnibus tuis operibus, Argentum vivum in commixtione superare, & si per solum argentum vivum perficere poteris, preciosissimæ perfectionis indagator eris: & ejus perfectionis, supra quam naturæ vincit opus, mundare vim poteris intus, ad quod natura non pervenit. Probatio verò hujus, quod ea, quæ magis Argenti vivi quantitatis sunt continentia, majoris sunt perfectionis, est scilicet facillima susceptio Argenti vivi. Videmus enim corpus perfectius, facillime Argentum vivum suscipere. Ex antecedentibus itaque sermonibus reliquitur, duplicem fore in corporibus sulphureitatem: nam quidem in profunditate Argenti vivi, consumam in principio suæ commixtionis, alteram verò supervenientem, quarum altera cum labore soluitur, alteram verò nullo artificiorum ingenio sit possibile tolli, quod per ignem perficitur, ad

H

quod

quod possit nostra operatio congruè ac utilitè
 pervenire: cùm jam secum ad eandem creati-
 nem unitum factum est; & hoc experimen-
 -probatur, quoniam sulphureitatem adustibilem
 videmus per ignem deleri: sulphureitatem ve-
 fixam minimè. Si ergo dixerimus corpora co-
 cinatione mundari, intelligas utique à terrea su-
 stantia; quæ non in radice suæ naturæ unita est
 quoniam unitam mundare per ignis ingenium
 non est possibile, nisi adveniat Argenti vivi
 medicina, occultans & contemperans illam: aut
 iam de commixto separans. Separatio autem
 terreæ substantiæ in radice naturæ metallo uni-
 ta de commixto fit: aut per elevationem cum rebus
 substantiam Argenti vivi elevantibus, & Sulphure
 terreum dimittentibus propter convenientiam
 cum eis: ut est Tutia & Marchasita, quia sunt
 sunt: quorum major pars Argenti vivi est qua-
 titas, quàm Sulphuris: & hujus experientiam vi-
 des, quoniam si forti & subitâ fusione hæc co-
 junxeris cum corporibus, spiritus secum adducet
 corpora in fuga sua levatione. Ideoque cum
 elevare poteris, aut per Argenti vivi commixtio-
 nem, quam narravimus. Argentum enim vi-
 vum tenet, quod suæ naturæ est, alterum verò re-
 spicit,

LIBER
De Jovis Essentia.

129

CAP. VIII.

[Ac igitur investigatione propositâ, nostrum
propositum sequentes innuimus, quod si
sulpur fuerit in radicè commixtionis fixatione
icâ, participans album, albedine non purâ,
non superans sed superatum cum Argento vivo,
undum partem fixo albo non purè commixto,
vetur ex eo Stannum. Et horum probatio-
nem per præparationem inveniēs: quoniam, si
stannum calcinaveris, senties ex illo Sulphuris
orem: quod signum est Sulphuris non fixi, &
flammam non dat, non putes illud fixum,
quia non propter fixationem, sed propter supe-
ritiam Argenti vivi in commixtione salvantis à
combustione, flammam non dat. Probatur ita-
que duplex in Stanno sulphureitas, & duplex Ar-
genti vivi substantia, una quidem sulphureitas,
quæ est minùs fixa, quia cum calcinatur fœtet ut
sulpur. Per primam probatur mixtionis expe-
ctata, altera per continuationem ipsius in cal-
idua ad ignem quam habet, quia magis fixa non
est. Probatur verò duplex Argenti vivi sub-
stantia in illo. Una, quarum est fixa, quoniam
eius illius calcinationem non stridet: post verò
allicem ipsius calcinationem non stridet, quod
quia ejus Argenti vivi fugitivi substantia stri-
dem faciens evolavit. Quod verò Argenti
vivi

vivi substantiæ sit in illo, probatur per lavatione Plumbi cum Argento vivo: quoniam si cum Argento vivo Plumbum lavetur, & post lavacrum per illud fuderis, igne non superante suæ fusionis ignem, remanebit cum eo Argenti vivi pars quæ Plumbo stridorem adducit, & illud in Stannum converteret. E converso permutationem Stanni Plumbum illud considerare potes. Nam per mixturam calcinationis reiterationem ad illud, magis illi ignis convenientis ad reductionis administrationem, in Plumbum convertitur. Maxime vero cum per subtractionem sui scorii cum magno calcinatur igne. Ex harum substantiarum diversitatibus certificari poteris per ingenia conservationis illarum, cum instrumentis propriis, & ignem modo eas dividens, ad quam nos pervenimus cum instantiâ & vidimus cum certificatione nostra, nos verum per illud æstimasse. Quid igitur sit, quod post remotionem duorum non fixum, ex Jove scilicet Sulphuris & Argenti vivi remansit, te certum reddere nos expedit, ut complete cognoscas ipsius Jovis compositionem. Ergo illud lividum, ponderosum, ut Plumbum majori tamen albedine Plumbo participans est quam Plumbum purissimum, & est in ipso æqualitas ipsiusmodi duorum componentium, Argenti vivi scilicet & Sulphuris, non autem æqualitas quantitatis, quoniam in commixtione vincit Argentum vivum, cujus signum est facilitas ingressio

sessionis in illud Argenti vivi in naturâ suâ. Igitur
 si copia majoris Argenti vivi in illo esset quan-
 tas, non adhereret illi in naturâ suâ sumptum
 facili. Ideoque non adheret Marti, nisi subti-
 limo ingenio. neque Veneri propter paucitatem
 Argenti vivi in illis, in commixtione suâ. Ex hoc
 patet, quod difficillime Marti adheret; Ven-
 eri verò facilis, propter majorem copiam Ar-
 genti vivi in eâ; cujus signum est fusio illius facio-
 rum Martis verò difficillima. Fixio verò harum
 rerum substantiarum, ad firmam approxima-
 tionem, non autem firma est perpetua, & hujus
 probatio ipsius corporis calcinatio: & post cal-
 cinationem ad fortem ignem expositio, nam per
 hoc non fiet divisio: sed tota ascendet substantia,
 trisecta tamen magis. Videmus igitur substan-
 tiam Sulphuris, in Stanno adherere facilius
 parati, quam in Plumbo. & hujus experimen-
 tum vides per facilem Jovis indurationem, calcir-
 tionem, & meliorationem per fulgoris. Ideo
 consideramus hæc corruptentia in radice sua
 inesse, sed ei post advenit. Et quia in
 mixtione non fuerunt illi multum comping-
 ti, ideo facile possunt separari. Ideo alteratio-
 nes in eo sunt velocis operis, mundificationis videlicet
 & ipsius induratio, & illius fixio, & harum
 vias per ea, quæ jam a nobis facta, manifesta
 considerare potes. Et quia post has operationes
 calcinationem scilicet & reductionem considerat
 vinus

vimus in fumo suo elevato per magnam ignis
pressionem, & vidimus illum ad citrinitatem pe-
finere, cum hoc sit de proprietate Sulphuris
cinati, æstimavimus æstimatione verâ, in quâ
filius certificati, ipsum Sulphuris fixi naturam ma-
tum secum continere. Qui ergo voluerit in
nostrâ scientiâ videre veritatem, investigatione
horum omnium studeat cum sedulitate operi
donec principia ipsorum corporum, & prop-
riates spirituum inveniat, inventione certâ, non
conjecturali, quam tradidimus in hoc libro fu-
eienter ad artis exigentiam.

De Saturni Essentia.

C A P. IX.

Restat nos igitur de Saturno descriptionem pe-
nere, & dicimus quod non diversificatur a lo-
ve per calcinationis reiterationem ad illius natu-
ram reductio, nisi quia immundiorem habet sub-
stantiam, à duabus substantiis commixtam gro-
ssioribus, Sulphure scilicet & Argento vivo, & qui
Sulphuria illo comburens, est suæ quàm Argenti
vivæ substantiæ magis adhesivum, & quod plus
habet de substantia Sulphuris fixi ad composicio-
nem suam quàm Jupiter. & horum probationes
per experientias manifestas adducemus, quod igitur
ipsum sit majoris partis terreæ fatulentæ quàm
Jupiter, manifestatur per visum, & per lavacrum
ejus

ab Argento vivo in natura, quia plus per la-
rum emanat fetulentia ab eo, quàm à Jove: &
primum gradum calcinationis suscipit faci-
quàm Jupiter, quod est signum multæ terrei-
s. Nam corpora plus terreitatis, facilioris
nimus calcinationis, & terreitatis pauca dif-
fioris calcinationis, quia est pauca terreitatis,
pauca pulverisationis, & hujus est probatio
scillima, Solis calcinatio completa. Et quia
rectificatur ejus fæditas per calcinationis re-
lationem sicut in Jove, quod est signum majore
fæditatis, in principiis ejus ex natura sua
am Jovis. Quod verò Sulphuris quantitas
combustibilis magis sit Argenti vivi substantiæ
ævis in eo quàm in Jove, significatur verò
hoc quod non separatur de eo in fumum
tatis notanda, quin sit citrini coloris multæ
nitatis, cujus signum similiter est, quod in
ho instrumenti ex eo remansit, quod neces-
sarius unius trium horum esse signum relinqui-
aut nullius quantitatis Sulphuris combustibi-
in eo, aut paucissimæ, aut multum conjun-
in principiorum propinquitate ad radicem
tionis. Sed certificati sumus per illius odo-
r, ipsum alicujus esse quantitatis, & non pau-
cissimè multæ, quia non movetur ab eo sul-
treitas in brevi tempore. Ideò consideramus
consideratione quâ certi sumus, Sulphur combu-
s illius cum Sulphure non comburente, ad na-
turam

turam Sulphuris fixi appropinquare, in Argenti
 vi substantia uniformiter esse commixtum. Ide
 que cum scandit firmus ejus, necessario cum S
 phure non comburente scandit, de cujus propo
 tate est citrinitatem creare. Quod verò ma
 quantitas Sulphuris non adurentis sit in i
 quam in Jove, a nobis adductum est cum ven
 te, per hoc videmus totum colorem, ipsius in
 trinum mutari. Jovis verò in album, in calci
 tionibus suis. Et ideo in hoc nobis aperta
 via causæ investigationis hujus operis, per qu
 in calcinatione mutatur Jupiter facilius in duru
 quam Saturnus. Non autem in tarditatem
 quefactionis velocius quam Saturnus, & il
 ideo, quoniam causa duritiei verè, est Sulph
 fixum & Argentum vivum fixum. Causa v
 liquefactionis est duplex, Argentum vivum scilicet
 & Sulphur combustibile, quorum alterum, q
 ad fusionis perfectionem sufficit, in unoquo
 gradu ejus cum ignitione scilicet Argenti v
 Quia igitur in Jove est multa Argenti vivi qu
 titas, non vere fixi, remanet in illo multa liq
 factionis velocitas, & non removetur ab illo
 cilitate. Causa verò mollificationis est dupl
 Argentum scilicet vivum & Sulphur combusti
 le. Quia igitur removetur Sulphureas com
 tens ex Jove facilius, quam ex Saturno, ideo
 eo altera causarum mollitiei remota, necesse
 illud indurari velociter. Saturnus verò, q
 utriusque

riusque mollitiei causas fortiter habet conjunctis, non facile induratur. Est tamen diversitas mollitie per Argentum vivum & per Sulphur, quoniam mollities per Sulphur est cessiva: mollis verò per Argentum vivum extensiva. Et hoc necessario probatur per hoc, quòd videmus corpora multi Argenti vivi, multæ extensionis esse, corpora verò pauci, pauca. Et ideo Jupiter facilis & subtilius extenditur quàm Saturnus: Saturnus facilius quàm Venus: Venus quàm Mars: Luna subtilius quàm Jupiter: Sol verò quàm Luna subtilius. Patet igitur, quòd cum causa durationis sit Argentum vivum fixum, aut Sulphur fixum, causa mollitiei erit opposita. Causa verò fusionis est duplex, scilicet Sulphur non fixum & Argentum vivum cujuscunque generis. Sed Sulphur non fixum, necessario est causa fusionis sine ignitione, & manifestè vides hujus rei experientiam per projectionem Arsenici, super corpora difficilis fusionis, facit enim ea facilis fusionis & sine ignitione. Causa verò fusionis facilis est, & similiter Argentum vivum. Causa verò fusionis cum ignitione, est Argentum vivum fixum. Causa igitur impimenti fusionis cujuscunque est Sulphur fixum, per hoc itaque maximum potes elicere secretum, quoniam cum minimæ Argenti vivi quantitatis, corpora maximæ perfectionis sint inventa, & plurimæ igitur quantitatis Argenti vivi, corpora à perfectione

I

dimi-

diminuta: magis ad perfectionem approximare
 necesse est, itaque & multæ sulphureitatis, con-
 ppro plurimæ corruptionis esse contingit. Quam-
 obrem igitur ex jam dictis patet, Jovem maximè
 perfecto approximare, cum perfectionis plus par-
 ticipet, Saturnum verò minùs, minùs verò & ad-
 huc Venerem, minimè verò Martem, quod
 perfectivo dependet. Aliter autem ex medicis
 complente, & defectum supplente, imperfectum
 attenuante, & ad profundum corporum spissitu-
 dinem, & sub splendentis fulgoris substantia
 eundem palliante, fuscèdinem se habere con-
 tingit. Ex hoc enim maximè perfectibilis Ven-
 eris existit: minùs verò Mars: & adhuc minùs Ju-
 piter: minimè verò Saturnus: Ex his igitur
 pertum laboris investigatione veridicà, quod
 corporum diversitate, diversas inveniri cum præ-
 paratione medicinas necesse existit. Alià enim
 eget medicinà durum ignibile: alià verò molle
 & non ignibile corpus. Hoc quidem mollifican-
 te, & ad profundum attenuante, & in suæ æquali-
 tate substantiæ. Illud verò indurante & inspi-
 sante occultum ejus. Ex his igitur nos expedi-
 ad medicinas transire, cum manifestis experien-
 tiis diversarum ponentibus nobis medicinarum
 causas inventionis, & quod diminutum reli-
 quant, & quod ad complementum deducant,

de duplici medicina cujuslibet corporis imperfecti & Argenti vivi, scilicet alba & rubea.

C A P. X.

Robamus igitur spiritus corporibus magis assimilari per hoc, quod magis corporibus uniter, & amicabilius quàm alia in natura, & naturam attrahit, & simile suo applaudit similitudinem. Per hoc ergo adductum est nobis, invenimus primà hos esse corporum alterationis medicinam veram. Ideoq; omni quo potuimus ingenio genere, nos ipsos exercuimus, ut, per illorum imperfectorum unumquodque corporum mutatione firmâ, in perfectum Lunare & Solare, transformaremus corpus. Quapropter ex eisdem medicinam diversam, ex diversa alterandorum intentione, creari necesse accidit. Cùm sit illud duplicis generis alterabile, Argentum vivum scilicet perfectè coagulabile, & à perfectione minuta corpora, & hæc siquidem multiplicia. Aliqua quidem dura ignibilia, alia verò mollia: quædam ignibilia tamen. Dura quidem & ignibilia, ut Mars & Venus. Mollia verò ut Jupiter & Saturnus, necesse est & medicinam perfectivam similiter multiplicem esse. Aliâ enim eget Argentum vivum medicinâ perficiente, aliâ verò corpora transformanda. Ac etiam aliâ egent dura

dura ignibilia, ut Venus & Mars, alia verò molli non ignibilia ut Saturnus & Jupiter; & hæc utraque utriusque generis, cum à se invicem differant in natura similiter & diversa egere medicinâ, necessario accidit. Unius etenim generis Mars & Venus, duritiei scilicet, in speciali verò quâdam proprietate differunt. Est enim hæc fusibilis, ille verò non fusibilis. Ideoque aliâ quidem Mars, aliâ verò Venus medicinâ perficitur & hic quidem ex toto immundus, illa verò non & hic quidem quâdam albedine fuscâ, illa verò rubedine & viriditate participat, quæ in medicina diversitatis necessitatem ponunt similiter. Alterius enim generis mollitiei corpora, scilicet Jupiter & Saturnus. Cum hæc similiter differant diversâ medicinâ, & similiter egere necesse est. Est enim hic Jupiter quidem mundus, ille verò Saturnus non, at verò & hæc quidem mutabilia omnia quatuor, nunc Lunaria, nunc vero Solaria efficiuntur perfectionis corpora. Ideoque necesse est, uniuscujusque duplicem medicinam fore, unam quidem citrinam, & in citrinum mutantem Solare corpus. Alteram verò albam, & album Lunare corpus mutantem similiter. Cum igitur quatuor imperfectorum corporum, unicuique duplex medicina adveniat. Solaris videlicet & Lunar. Erunt igitur in summa octo medicinæ corpora perficientes in forma bonorum. Perficitur & similiter Argentum vivum in Solar

dupli

& Lunare, ideoque & medicinæ alterantis illud, duplicem differentiam esse contingit. Decem igitur erunt omnes medicinæ, quas invenimus, cum totalitate sua, ad cujuslibet imperfecti alterationem completam: verum utique cum temporis diuturnitate, laboris instantia, & magnæ investigationis industria, sed excusari volumus ab inventionis labore, harum decem medicinarum, per huius beneficium medicinæ. Invenimus enim, inquisitione longâ, nec non & laboriosâ maximè, & cum experientia certa, medicinam unam, quâ quidem durum mollescit, & molle induratur corpus, & fugitivum figitur, & illustratur sædum splendore inenarrabili, in eo qui supra naturam consistit. Ideoque omnium harum medicinarum expedit singulum sermonem adducere, cum causis suis, & manifestis probationum experienciis. Primum quidem medicinarum decem seriem, & deinde hinc principium corporum omnium, deinde Argenti vivi, de hinc verò ultimo ad perfectionis Magisterii medicinam transeundem. Cum tamen præparatione indigeant imperfectâ. Ideò, ne propter artis insufficientiam traditionis, moriamur ab invidis, imprimis afferamus narrationem de imperfectorum præparationibus: eorum inventionum causæ necessitatem ponentes, quibus siquidem nostro artificio efficiantur congrua, perfectionis albedinis & rubedinis, in unoquoque gradu medicinam, suscipere, & ab eadem perfici,

de hinc verò addendum medicinarum omnium
sufficientem narrationem & congruam.

*De administratione & mundificatione
corporum, diversificando secundum di-
versitatem essentiarum suarum.*

C A P. XI.

EX jam igitur à nobis narratis sermonibus ap-
paret, quid superfluum, quidvè diminutum è
operibus natura relinquat, in unoquoque eorum
quæ imperfecta sunt corpora, secundum suffici-
entem partem; secundum verò complementum
quæ in superioribus omisimus, hic complebimus
sufficienti sermone totaliter. Primum igitur
cùm duplicis fore generis imperfectionis corpora
contingat, mutabilia, mollia scilicet nec non, &
non ignibilia, ut Saturnus & Jupiter, & dura non
fusibilia, aut cum ignitione fusibilia, ut Mars &
Venus: hæc quidem non fusibilis, ille verò cum
ignitione: necessariò nobis natura informando
edocuit, ex illorum diversitate essentiarum, in ra-
dice naturæ diversas præparationes; secundum
exigentiam illius administrare. Sunt itaque
unius generis transformanda imperfectionis cor-
pora duo necessaria, Plumbum scilicet quod Me-
lan dicitur, id est nigrum, & per artem Saturnus
& Plumbum stridens, quod album dicitur, & ita
hac scientia Jupiter, quæ à se invicem sunt di-
versi

perfa in fui occulti profunda, ex radice suæ naturæ innata & manifesta, quoniam Saturnus fuscus, lividus, ponderosus & niger, sine stridore totaliter mutus, Jupiter albus, livens parum, tultum verò stridens, & modico sono tinnitum educens. Differentiam verò in profundo illorum, cum manifestis experientis tibi monstravimus, ex illarum experientiarum causis necessariis. Ex quibus, secundum magis præparationis ordinem, colligere bonæ mentis artificem potingit. Primum igitur, secundum ordinem oportum, præparationem narremus. Postea verò & ipsius Argenti vivi coagulabilis. Sed & modo unius generis mollisiei scilicet, post hoc verò & alterius. Primi quoque generis corporum præparatur, Saturni scilicet præparatio, & Jovis, post verò aliorum, secundum suum ordinem determinatum, quia, in præparatione Corporum, nihil superfluum, ex profundo ipsis, removen-
tum, sed ex manifesto potius.

De præparatione Saturni & Jovis in communi.

CAP. XII.

Saturni essentia præparatio multiplex adhibetur, & Jovis similiter, per ipsorum multiplicis infectionis approximationis, aut elongationis ab gradum. Cum sit igitur aliud ex corrum-

pentibus suo profundo, adveniens ex suæ naturæ
 radice innatâ sulphureitate, scilicet terreitas, at
 Argenti vivi impuritas, terræ illorum creationis
 principiis, essentiali natura commixta. Aliud v
 rò superveniens, post primam illorum mixtionem
 corruptionem adducit: & sunt tres primi generis
 sulphureitas scilicet comburens, & illius impuritas,
 & Argenti vivi substantia foeda, quæ omnia
 sunt Saturni & Jovis perfectionis substantia
 corrumpentia. Sed horum quidem alterum im
 possibile est removeri per medicinam primi ordi
 nis, alicujus industriæ. Alterum verò, parvo a
 miniculo removeri contingit. Hoc quidem re
 movendum esse impossibile advenit, propter hoc
 quòd in principiis naturæ propriæ hujus generis
 corporum, in veram essentiam commixta fuerunt
 & vera essentia facta sunt. Ideoque cum non
 possibile, veram rei cujuscunque in naturâ removere
 essentiam, re permanente, non fuit ab eo
 possibile, hæc corrumpentia delere. Quamobrem
 igitur putaverunt quidam Philosophorum
 per hoc ad artem non posse perveniri. Sed &
 nos quidem, nostro tempore hanc inquirentem
 scientiam, pervenimus ad hoc, idem quod & sim
 liter nullo ingeniorum præparationis modo, pot
 imus corpora illustrare, cum complemento sui fu
 goris lucidi, quin contingeret illa ex toto inf
 & denigrari penitus. Propter hoc igitur, & ne
 similiter in stuporem adducti, multi temporis sp

io, sub desperationis umbraculo, delituimus. Re-
 leuentes igitur in nos ipsos, nosmet torquentes
 amensæ cogitationum meditationis afflictioni-
 us, respeximus à perfectione corpora diminuta
 profundo suæ naturæ facta existere, & nihil in
 is fulgidum inveniri, cum in eis, secundum natu-
 ram non sit. Non enim invenitur in re, quod in
 illa non est. Cum igitur nihil perfecti in illis in-
 veniatur, necessariò & in eisdem nihil superfluum
 inveniri relinquitur, in diversarum substantiarum
 preparatione in illis, in profundo suæ naturæ. I-
 quoque per hoc invenimus aliquid diminutum in
 illis fuisse, quod compleri necessariò accidit, per
 medicinam sibi convenientem, & diminutum
 complementem. Est igitur diminutum in illis, sci-
 licet paucitas Argenti vivi, & non recta inspissatio
 ejusdem. Igitur complementum est in illis Ar-
 genti vivi multiplicatio & inspissatio bona, & fi-
 cio permanens. Hoc autem per medicinam ex
 illo creatam perficitur. Hæc enim, cum ex Ar-
 gento vivo sit in esse deducta, per illius beatitudinis
 inciditatis, splendoris illorum fustedinem pallian-
 do celat & tegit, & in splendorem adducit, & in
 splendorem convertit. Cum enim Argentum vi-
 um in medicina præparatum, per nostrum artifi-
 cium sit mundatum, & in substantiam purissimam
 & fulgidissimam redactum, projectum super di-
 minuta corpora à perfectione illustrabit, & suâ fi-
 gione perficiet. Hanc verò medicinam in suâ

I s

narra-

narrabimus oratione. Relinquitur itaque præjacentibus, necesfariò duplicem fore perfectis inventionem necesfariam. Aut unam eadem per medicinam, quæ de commixto substantiam factam separat. Aut alteram per medicinam, quæ illam sui fulgoris splendore palliat, & illustrando decoret. Cùm nihil superfluum, sed potiùs diminutum, in profectuum corporum reperiri contingat. Igitur, si quod superfluum removeri expedit, necesse est illud manifesto suæ naturæ superveniens, & tolli & veri, cum diversis præparationibus, quas in oratione nos expedit enarrare. Primum quod in eadem oratione Jovis & Saturni. Ultimò & aliorum secundùm ordinem,

De Præparatione Saturni in specie.

C A P. XII.

Præparantur igitur Saturnus & Jupiter, præparationibus multiplicibus, secundùm majorem perfectioni approximationis necesfitatem, communem scilicet, & specialis præparationis modum. Communis quidem est per gradus approximationis ad perfectionem multiplices. Est enim unus gradus approximationis, scilicet Sulphur & substantia munda, alter verò durities, cum suæ fulminis ignitione. Tertius verò fixio per remoti-

ne

em fugitivæ substantiæ. Mundificantur igitur, fulgida sunt tripliciter: aut per res mundificantes, aut per calcinationis modum & reductionis, ut per solutionem. Per res igitur depurantes mundantur dupliciter, aut in calcem redacta, aut in natura corporum. In calcem verò redacta purificantur in hunc modum, aut per Sales & Alulina, aut per vitrum. Et est, ut cum corpus, scilicet Jupiter & Saturnus calcinatum exstiterit, hoc infundatur super eorum calcem, Aluminum ut Salium aqua, aut commisceatur in ea vitrum situm, & redigatur in corpus. Hoc igitur toties per hæc corpora alternatâ vice reiteretur, quousque munda completè se ostendant. Nam cum Sales & Alumina & Vitrum fundantur fusione aâ quàm corpora, idè ab illis separantur, & seumterream substantiam ducunt, relicto solo corpore purificato. In naturâ verò corporum, similiter per eundem depurantur modum, & est ut mentur subtilissimè hæc duo corpora. Post hoc erò cum eisdem administrantur aluminibus, salis, & vitro videlicet, & postea in corpus reduantur. Et sic alternatâ vice reiteretur, quousque mundiora appareant. Mundificantur, & per Argenti vivi lavacrum, modum cujus attulimus: mundificantur verò similiter, & hæc utriusque generis corpora, per reiterationis vicem calcinationis ad illa, & reductionis similiter cum sufficientia sui ignis, quousque mundiora appareant.

Per

Per hanc enim mundantur, à perfectione hæc minuta corpora, duplici corrumpente substantia. Hac quidem inflammabili & fugitivâ, illâ vero fatulentâ terreâ. Et illud ideò, quoniam ignis omnem fugitivam substantiam elevat, & committit. Et idem ignis, similiter in reductionis modo, omnem substantiam terræ dividit cum portione suâ. Et hanc proportionem in alio nostro volumine, quod de perfectionis investigatione intitulatur, conscripsimus, quod secundum ordinem hunc præcedit librum. In illo enim quæcunque investigavimus, secundum nossementis rationem scripsimus. Hic verò quæ videmus, & tetigimus completè, secundum scientiæ ordinem, terminavimus. Mundificantur & beatutique per solutionem suæ substantiæ, cujus modum jam diximus. Et per reductionem similis ejus, quod ex eis dissolutum exstiterit. Inventur enim illud mundius, & perfectius quàm aliquoquam præparationis genere, hoc eodem præparationis modo. Et huic modo non comparatur modus, nisi qui per sublimationem perficitur, & ideò huic æquipollet. Est & similiter præparatio in illis, induratio suæ molliis substantiæ cum ignitione suæ fusionis, & est, ut ingeniemus in illis permiscere Argenti vivi substantiam fixam in profundo illorum, aut Sulphuris fixi, aut comparis, aut ex rebus duris, & non fusilibus, sicut Talcum, Marchasitâ & Tutia. Hæc etenim

cu

illis uniuntur & admiscuntur, & illa indurant
 usque non fundantur antequam igniantur.
 per medicinam perficientem hoc idem com-
 munitur similiter, cujus narrationem ponemus. Et
 similiter præparationis modus, scilicet per re-
 actionem suæ fugitivæ substantiæ: & hic quidem
 fit per conservationem, post primum cal-
 cinationis gradum illorum, in igne illis propor-
 tiali. Et quia ordo in modum præparationis
 fingit necessariò: ideò ponamus ordinem com-
 munitum ex illis: Primò igitur mundetur, ex eis
 nis substantia fugitiva, & adustiva corrup-
 tis. De hinc verò superfluitas deleatur: post
 hatur & reducatur, aut per lavacrum Argenti
 lavatur completè, & hic ordo utilis & ne-
 cessarius est.

De Præparatione Jovis in specie.

CAP. XIV.

ecialis tamen horum corporum præparatio,
 rimum quidem Jovis, est multiplex. Una qui-
 a per cerationem, & per hanc induratur ejus
 stantia magis, quod Saturno non evenit, &
 Alumina similiter, hæc enim propriè Jovem
 urant. Altera verò per conservationem ejus
 igne suæ calcinationis. Per hanc enim stri-
 em amittit, & corporum similiter fractionem,
 Saturno similiter non contingit, quia strido-
 rem

rem non habet, nec corpora frangit, & per calcinationis reiterationes similiter, ab acuitate fridorem amittit. Saturni verò, secundario præparatio, specialis scilicet per calcinationem salis acuitate: per hanc enim induratur, & Talcum specialiter dealbatur & induratur & Marchasitam & Tutiam. Modos verò omni præparationis determinavimus completius in libro, qui de perfectionis inventione intitulatur quoniam in hoc abbreviavimus summas illorum

De Præparatione Veneris.

C A P. XV.

Imitantes igitur præmissorum ordinem, duorum corporum præparationem narremus. Primum quidem Veneris: deinde verò Martis. Igitur Veneris multiplex præparationis modus. Alius per elevationem: alius sine elevatione perficitur. Per elevationem verò est modus, ut accipiatut Tutia, cum qua Venus magis convenit & secum per ingenia uniatur, deinde verò in foveam sublimationis vase ponatur ad sublimandum, per excellentissimum gradum ignis, ejus elevetur pars subtilior, quæ fulgidissimi splendoris invenitur. Vel cum Sulphure misceatur per modum & postea elevetur per modum suæ elevationis prædictum: sine sublimatione verò præparatur, per res mundificationem facientes, aut in caliditate sua, aut in corpore, velut Tutiam, Sales, & Alur

Aut per Argenti vivi lavacrum, cujus modum
scimus. Aut per calcinationes & reductiones,
in aliis narratum est. Aut per solutiones &
redictiones ejus, quod solutum est, ad naturam
soris. Aut per Argentum vivum mundifica-
sunt corpora reliqua à perfectione diminuta.

De Preparatione Martis.

CAP. XVI.

[Artis verò præparatio est similiter multiplex:
quædam enim per sublimationem, quædam
sine sublimatione completur. Quæ verò per
sublimationem fit, cum Arsenico fit, cujus modus
est. Ingeniemur, quàm profundius possu-
mus, eidem Arsenicum non fixum unire, ut cum
illius secum liquecat. Post verò sublimetur
per se propriæ sublimationis, & hæc præparatio
lior & perfectior inter cæteras reperitur. Est
alia præparatio ipsius Martis, per Arsenicum
sublimatum ab eo multoties, quousque secum ma-
neat quantitas aliqua ipsius Arsenici. Hoc enim,
eductum fuerit, emanabit album, fusibile, mun-
dum, præparatum. Est & similiter tertius mo-
dus præparationis ejusdem, per fusionem illius,
in Plumbæ & Tutia, ab his enim fluit mundum
album.

De

*De mollificatione durorum corporum
& de induratione mollium.*

C A P. XVII.

Sed ne insufficientes videamur, cum nos deteminaturos promiserimus, de duorum corporum ingeniosa mollificatione, atque mollium induratione per calcinationis modum, ideò illum non omittamus: sed mollium quidem priùs, durorum verò post. Et est scilicet, ut solvatur Argentum vivum præcipitatum, & solvatur corpus calcinatum, de cujus intentione sit indurari, hæ ambæ solutiones misceantur, & ex his altera natâ vicè calcinatum corpus misceatur, terendo imbibendo, calcinando, & reducendo, quousque durum fiat, cum ignitione fusibile, non solum cum Mercurio, sed hoc idem & eum Talco & Tutia, & Marchasita, calcinatis, solutis, & imbibiti perfici completè contingit, & quanto quidem hæ mundiora, tanto & perfectiùs mutant. Molliantur & similiter dura corpora ingenio consimili. Et est, ut cum Arsenico toties conjungantur & sublimentur, & post Arsenici sublimatione assentur, cum proportionem sui ignis, cujus modum narravimus in libro fornaceum, & ultimè reducantur cum expressione sui ignis, in ordinem suo dicti, quousque in fusione mollescant, secundum exigentiam duritiei corporis. Et hæ quidem alterationes omnes sunt primi ordinis, sine quibus non perficitur Magisterium.

De Mercurii Lavacro.

C A P. XVIII.

bitur ex præmissis necesse est Argenti vivi mundationem completè narrare. Dicimus igitur, quoniam Argentum vivum mundatur dupliciter, aut per sublimationem, cujus attulimus modum, aut per lavacrum, cujus modus hic est. Munda- tur Argentum vivum in patella vitrea vel idea, & super ipsum aceti quantitas aspergatur, & sufficiat ad illud cooperiendum. Deinde per lentum ignem ponatur, & calefieri permittitur, in tantum, ut digitis se tractari permittat. Inde digitis agitetur, quousque in partes minimas, in pulveris similitudinem, dividatur, & non diu agitetur, quousque acetum totum, quod illo infusum est, sit consumptum. Deinde rursus, quod in eo terreitatis inventum est, lavetur in aceto, & abjiciatur, & toties super illud iteretur, quousque terreitas illius in calicem mutetur colorem perfectissimum, quod perfecta lavationis est signum. Ab his igitur ad medicinas est transeundum.

QUARTUS
LIBRI QUARTI.
SUMMÆ GEBRI

Philosophi Perspicacissimi,

De

MEDICINIS SERMONE UN
VERSALI, ET DE QUINQUE DI
FERENTIIS PERFECTIONIS
EARUM,

P R O O E M I U M.

Afferamus igitur imprimis, ser
monem universalem in medicina
cum causis suis & experientia
manifestis. Innuimus igitur
quod, nisi quidem omne superfluum, siue
medicinam, siue per preparationis modum
auferatur ab imperfectis, non perficietur, si
licet ut ab illis tollatur omnis superflua
phlogestis, omnisq; terreitas immunda, ita
licet, quod de commixto separetur in fusione
post projectionem medicina, alterantis
Et cum hoc quidem inueneris, jam ex per
fectionis differentiis *anom* habes. Similit
itaq; & nisi medicina illustret, & alteret
colorem album, aut in citrinum, secunda

Y. 111

7.

inte

entionem quam quæris, quæ fulgoris splen-
em amaritudinis luciditatem adducat, non
ficiuntur corpora à perfectione diminuta
complemento totaliter. Amplius autem,
nisi fusionem Lunarem aut Solarem de-
minatam adducat, non est in complemento
rabile, quoniam in judiciis non quiescit,
de commixto separatur omnino, & recedit.
autem latius determinatum à nobis de-
stratur, in capitulo de Cineritio. Am-
s autem, & nisi perpetuetur medicina cum
ressionis alteratione firmâ, non valet ipsius
mutatio: quia non permanet, sed evanescit
ressio. Amplius etiam, & nisi pondera
fectionis adducantur, non mutat suo com-
mento natura firmo & vero, cui non sit
us per credulitatis errorem. Est enim
dus natura unum ex perfectionis signis.
et igitur, quod cum perfectionis differentia
nq. sunt, necesse est & medicinam nostri
igisterit has quinq. adducere in perfectione
erentias. Per hoc igitur patet, ex quibus
licina nostra elicitur. Nam per ea elici-
qua maxime corporibus adjunguntur, &
isabiliter eisdem in profundo adherent al-

rantia. Ideoq; cum in rebus ceteris exquireres, non invenerimus inventionem novam rem aliam, magis quàm Argenti vivi corporum naturis amicari in natura sua, unde miscetur, & postea figitur cum igne lento, hoc, opus nostrum in illo impendentes, repemus ipsum esse veram alterationum medicinam in complemento, cum alteratione vera & non modicè peculiaris.

De Preparatione substantiæ Argenti vivi in projectione medicina.

C A P. I.

Restat igitur nos, substantiam ipsius tantum & proprietates substantiæ, & differentias terminatè, describere. Et cum non invenerimus ipsum, sine alterationis naturæ illius administratione mutare, invenimus & similiter ipsum preparari debere necessario, cum non possit in profundo, absque illius preparationis modo. Et est scilicet, ut talis fiat illius substantia, quæ permisceatur in profundo, usque ad occultum corporis alterabilis, sine separatione in æternum. Hoc autem non fit, nisi subtilietur valde, & præparatione determinata & certa, in capite sublimationis. Et non remanet ejus impressio

lter, nisi figatur, nec illustrat, nisi fulgidissima ex illo eliciatur substantia, cum sui modi in-
o, & modo suæ operationis per ignem con-
m. Et non præstat fusionem perfectam,
in illius fusione adhibeatur cautela, cum ha-
dura remollire, & mollia indurare. Est
en talis, ut, cum sufficientia servet suæ humi-
tis proportionatæ modum, secundum exigen-
eius, quæ quæritur fusionis. Per hoc ergo
et, quod ipsius talis administretur præparatio,
fulgidissima & mundissima substantia ex illo
etur, deinde figatur, & cautela eidem exhibea-
, ut scilicet exercitetur artifex in administra-
ne ignis, in modo suæ fusionis, quod possit ex
delere humiditatis substantiam in tantum,
od sufficiat ad fusionem perfectam complen-
n. Et est scilicet, ut, si quæris per hanc cor-
a fusionis mollicicare, in principio suæ crea-
is lentus adhibeatur ignis. Ignis enim len-
, humiditatis est conservativus, & fusionis
fectivus. Si vero mollia indurare quæris,
us componatur ignis, scilicet vehemens, talis
n est humiditatis consumptivus, & fusionis
nativus. Et has quidem regulas omnes in
ni medicina, bonæ mentis artificem, necessa-
considerare expedit, & multas alias. Simili-
in ponderis mutatione considerationes ad-
ere necessarium est, cum causis suis & ordine
gruo. Est igitur causa ponderis magni, sub-

tilitas substantiæ corporum, & uniformitas in sentia. Per hoc enim illorum possunt densari partes, cum nihil intereidat, & partium densatio ponderis est adductio, & illius perfectio. Patet igitur, quod tam corporum administrationis præparatione, quam ipsius perficientis medicinae modo, per operis artificia, subtilitatem perquirere necesse contingit. Quoniam, quanto majoris ponderis sunt corpora transmutata, tanto & majoris sunt perfectionis, inventa investigatione præparatam. Completur igitur sermo utilis de medicinis. Sed omnium medicinarum differentiæ nunc narremus.

De triplice ordine Medicinarum.

C A P. II.

Innuimus quidem Medicinarum triplicem differentiam necessario accidere. Alia enim est primi ordinis, alia secundi, alia tertii. Dico autem primi ordinis medicinam, omnem præparationem mineralium, quæ super diminuta à perfectione corpora projecta alterationem imprimi quæ non adducit complementum sufficiens, quæ contingat alteratum mutari & corrumpi, cum vaporazione impressionis medicinae illius totalis sicut est omnis sublimatio dealbativa Veneris & Martis, quæ fixationem non suscipit. Et ejusmodi est omne additamentum coloris Solis & Lunæ.

t Veneris commixtorum, super furnum cemen-
positum, ut Zimar & similia. Hic enim mu-
tatione non stante, sed potius diminuen-
se per exhalationem. Secundi verò ordinis me-
dicinam dicimus omnem præparationem, quæ
quando super diminuta à perfectione corpora pro-
ta est, alterat indifferentiam aliquam comple-
enti, relictis modis differentiarum aliquibus cor-
ruptionis omnino, velut est calcinatio corporum,
à omne fugitivum deletur. Et est hujus gene-
medicinæ perpetuè Lunam citrinans, aut etiam
perpetuè Venerem dealbans, relictis aliis in eis
ruptionis differentiis. Tertii autem ordinis
medicinam appello omnem præparationem, quæ,
quando corporibus advenit, omnem corruptio-
nem, cum projectione suâ tollit, & cum omnis
complemendi differentia perficit. Hæc autem
unica sola, & idè per illam excusamur à la-
tibus inventionis decem medicinarum. Pri-
migitur ordinis opus minus appellatur. Secun-
dum medium. Tertii verò majus. Et hæc est
omnium medicinarum differentia sufficiens.

De Differentia omnium Medicinarum.

CAP. III.

X ordinis, igitur determinati promissione secu-
ta. Cum quidem alia sit medicina corporum,
et verò urgenti vivi, & corporum quidem, alia

primi ordinis, alia secundi, alia verò tertii, & Argenti vivi similiter. Narremus igitur omnia medicinarum differentias primi ordinis, deinde secundi, deinde verò tertii. Corporum quidem primò. Postea in Argenti vivi medicina, cum sermone completo, & ordine congruo, narrationem tradamus. Dicimus igitur, quoniam primi ordinis medicina corporum, alia est durorum, alia verò mollium. Durorum quoque alia Veneris, alia Martis, alia verò Lunæ. Veneris quidem & Martis, pura est illorum substantia dealbatio. Lunæ verò, rubificatio, cum citrinitate fulgoris amœni. Quoniam Veneri & Marti rubificatio non advenit, cum primi ordinis medicina, cum fulgoris apparitione, quoniam extra immunda sunt, non apta rubedinis fulgorem accipere, priusquam eis adveniat præparatio fulgorem adducens. Narremus igitur in primis Veneris medicinas omnes, postea verò Martis, quæ cadunt in ordine primo.

De Medicinis Veneris in primo ordine

C A P. IV.

Est igitur medicina Venerem dealbans, alia per Argentum vivum, alia per Arsenicum. Per Argentum vivum quippè sic completur, medicina dealbans illam. Solvitur enim primò Argentum vivum præcipitatum, & solvitur similiter Vene-

(cal

Acinatio, & hæ ambæ solutiones commiscantur.
 in unum: deinde verò coagulantur, & super
 Veneris corpus, projiciatur eorum medica-
 mentum. Hæc enim dealbat & mundat, non adducit
 in complementum, quin contingat alteratum
 mutari & corrumpi. Amplius autem & aliter
 solvitur præcipitatum Argentum vivum, & solvi-
 tur Lithargirium, & hæ ambæ solutiones conjun-
 guntur in unum, & solvitur Veneris corporis cal-
 camentum, de cujus intentione sit dealbari, & con-
 figitur cum prædictis solutionibus, & coagu-
 lantur, deinde verò super illius corpus projiciun-
 tur: dealbatur enim per hoc, aliter autem subli-
 matur æternatâ vice ex illius corpore Argenti vi-
 vi quantitas, quousque cum illo permaneat Ar-
 genti vivi pars, cum ignitione completa, dehinc
 verò, cum aceto distillato, sæpius imbibendo te-
 netur, ut in profundo illius melius commisceatur.
 Ab hinc verò affetur, & ultimò consimiliter, ab
 eo Argentum vivum sublimetur, & iterato imbi-
 batur & affetur. Et sic toties reiteretur opus
 super illa, quousque multa Argenti vivi quantitas
 in ea, cum ignitione completa quiescat. Hæc
 enim primi ordinis bona est dealbatio. Aliter
 item, super Argentum vivum præcipitatum,
 toties sublimetur Argentum vivum in naturâ
 propria, quousque in illo figatur, & fusionem
 præstet. Dehinc verò super Veneris substantiam
 projiciatur, dealbat enim peculiariter. Aliter verò
 K s solvi-

solvitur Luna & solvitur Lithargirium, & conjunguntur solutiones: Et ex his Veneris substantia dealbatur. Sed & melius quidem dealbatur si in omnibus medicinis perpetuetur Argentum vivum. Dealbatur verò & per Arsenicum sublimatum, ut si accipiat calcinatio Veneris, & per illam iteretur ejusdem sublimatio, quousque secum maneat, & illam dealbet. Sed nisi ingeniaveris te ipsum, cum modis sublimationum non perseverabit in ea Arsenicum cum alteratione aliqua. Et est, ut, post primum sublimationis gradum, secundario reiteres, quem narramus in Marchasitæ sublimatione. Dealbatur verò & aliter, ut sublimatum Arsenicum in Lunam projicias, dehinc verò hoc totum super Venerem, dealbat enim peculiosè. Aut commisceatur prius Lithargirium, aut Plumbumustum, solutum cum Luna, deinde verò super hoc Arsenicum superjectum, & hoc totum super Venerem projectum dealbat, & est primi ordinis bona dealbatio. Aut solum super Lithargirium solutum & redactum, projiciatur Arsenicum sublimatum, & hoc totum super Veneris fusionem, quoniam dealbat eam cum claritatis aspectu. Aut commisceatur Luna & Venus, & super has projiciatur omnis medicina dealbativa. Luna enim magis amica est Arsenici, quam corpus aliquod, & ideo fusionem ab eo tollit, secundario verò Saturnus & ideo cum illis commisceatur. Aliter autem

Arse-

senicum fundimus sublimatum, quousq; fiant
sta. Deinde verò frustum post frustum su-
Venerem projicimus. Jubemus etenim in
stis potius, quàm in pulvere projici, quoniam
ilius inflammatur pulvis quàm frustum, &
o. facilius evanescit quàm frustum, & consu-
tur priusquam super corpus cadat ignitum,
litur autem & eadem rubedo aliter, cum Tutia
elicer, & dealbatur. Sed quia Tutia dealba-
non sufficit, idè solum citrinat. Citrinatio
em quælibet albedini est affinis. Et est mo-
s hujus scilicet, ut solvatur & calcinetur omne
nus Tutia, deinde Venus, & hæ ambæ con-
gantur solutiones, & cum his citrinatur Ve-
ris substantia, & cum Tutia, si exercueris, pro-
uum invenies. Dealbatur verò, & per subli-
tam Marchasitam, quemadmodum cum subli-
to Argento vivo, & est modus unus & idem.

de medicinis Martis in primo ordine.

C A P. V.

Estat ergò dealbationes Martis, ex medicinis
sibi propriis creatas, narrare, quæ sunt secun-
dim essentiam primi ordinis. Sed quoniam fu-
nem non habet rectam, idè expedit nos, cum
edigna fundente, illum dealbare. Est igitur
nnis medicina Veneris dealbativa, & Martis si-
iliter, cum ejusdem ordinis preparatione, sed
fusiva

fusiva illius specialis est Arsenicum cuiuscunque
 generis, & fusiva illius similiter est Plumbum
 Lithargirium solutum. Cum quocunque igitur
 istorum dealbatur & funditur. Expediit ut cum
 Argento vivo conjungatur & lavetur, quousque
 omnis impuritas tollatur ab illo, & fiat album
 & fusibile. Aut calefiat cum ignitionis vehemen-
 tia, & super ipsum projiciatur Arsenicum, & cum
 fusum videris illud, projice super ipsum Luna
 quantitatem, quoniam, quando secum unitur
 non separatur ab eo per leve artificium. At
 calcinetur, & lavetur omnis ex ipso solubilis alu-
 minositas, corruptionis infectionem adducens
 per modum solutionis jam dictum. De hinc
 verò ab illo sublimetur Arsenicum mundatum
 per sublimationem aliquam, & reiteretur multo-
 ties, quousque secum aliquid ex illo figatur. De
 inde verò cum solutione Lithargirii alternatà vicē
 imbibatur, commiscendo & agitando, & assande-
 mutuā vice, & ultimo reducendo cum igne, quem
 docuimus in Jovis reductione à calce sua. Ex
 hac enim exhibit albus & mundus fusibilis, aut so-
 lum, cum Arsenico ab illo sublimato, in calce sua
 reducat, & exhibit albus & mundus fusibilis.
 Sed eundem artificem expediit adhibere caute-
 lam, quemadmodum & in Veneris reiteratione
 sublimationis ab ea, Arsenici figentis se in illius
 profundo docuimus. Dealbatur verò similiter
 per Marchasitam & Tutiam, cum ingenio & in-
 dustria

istria quæ tibi narravimus, sed horum dealbatio, illorum non est sufficiens.

De medicinis Lunæ in primo ordine.

C A P. VI.

Prosequentes igitur præmissorum ordinem, Lunæ medicinam substantiam citrinantem in ordine primi generis, narremus cum veritate certa. It est scilicet medicina citrina, quæ eidem in profundo adhæret, & adhærendo colorat, sive per naturam propriam, sive per artificium hujus Magisterii: narremus igitur medicinam, quæ, ex sua radice illi innata, sibi adhæret, deinde verò artificia, per quæ facimus rem cujusque generis adhære, cum ingressione firma. Elicimus autem illam, aut ex Sulphure, aut ex Argento vivo, aut ex amborum commixtione, sed per Sulphur diminutè quidem magis, per Argentum vivum verò perfectius. Elicitur autem similiter per quasdam res minerales, quæ non sunt hujus generis: quemadmodum est Vitriolum & Cuperosa, quod ex gumma cupri aut ejusdem stillicidium nuncupatur. Afferamus igitur imprimis modos omnes medicinarum, quæ ex Argento vivo consurgunt. Inde verò conveneniter, quæ ex Sulphure aut ex amborum commixtione. Ultimo quæ ex gumma cupri & similium. Est igitur modus ejus, quæ

quæ per Argentum vivum perficitur talis ; sumitur præcipitatum , & per præcipitationem ejus mortificatum & fixum : deinde verò ponatur in furnum magnæ ignitionis, ad modum conservationis calcium, quem docuimus , donec rubescat in similitudinem usifur. Si verò non rubuerit tolle Argenti vivi non mortificati partem, & cum Sulphure reitera sublimationem illius. Sit tamen Sulphur omni impuritate mundatum, & Argentum vivum similiter. Et postquam vigesies illius sublimationem reiteraveris, super ipsum præcipitatum : illud dissolve cum aquarum acumine dissolvente, & iterato illud calcina, & iterato dissolve, donec exuberanter sufficiat, post hoc Lunæ partem dissolve, & cum soluta fuerit, solutiones commisce, & coagula eas, & super Lunæ fusionem projice, citrinabit enim citrinitate peculiaris valde. Si verò Argentum vivum in præcipitatione rubuerit ad perfectionem suæ projectionis, sufficit administratio dicta, sine commixtione rei tingentis illud. Per Sulphur verò rubificatur, sed illius est rubificatio difficilis, & laboriosa immensè. Ad hoc autem nos inducit operis necessitas, ut prius calcinemus illud, & post figamus, quod laboris est copia. Deinde verò hac eadem præparatione administremus, & eandem projectionem super Lunæ substantiam infundamus, & tamen non resultat ejus citrinatio fulgens, imò fusca, & livens terreatate mortifera. Citrinatur verò

et Luna similiter cum Martis solutione. E-
verò quæ per Vitriolum aut Cuperosam perfi-
cit, citrinationis modus est talis. Tollatur il-
lum unuscujusque quantitas certa, & illius sub-
etur pars, quæ sublimari patitur, donec cum
resione sublimetur totali, post hoc verò itera-
quod sublimatum est, sublimetur cum modo
is illi appropriati, ut ex eo figatur quiddam
et quiddam, donec major illius figatur pars: post
ministretur cum ignis cautelæ intentione, ut
sit illi major ignis ad perfectionem admini-
stri. Post hoc solvatur in aquam rubicundis-
simam, cui non est par. Dehinc verò ingenieris
illud ingressum in Lunare corpus exhibeas,
et ingenia tibi sufficienter monstrata sunt; si
facti fueris operis exquissitor, quod scripsi-
s. Et quia res hujus videmus Lunæ pro-
prie & amicabiliter adhærere, idè considera-
mus, & est certum, has esse de illorum radice,
idè per illas alterari cōfingit. Hæ utique
et medicinæ omnes primi ordinis, quas attuli-
s, possunt tamen illarum plures multiplicari
di, salva pigmentalium rerum in modorum
etatis essentia. Quidam verò plures adhi-
erunt medicinas, sed unum ex duobus necesse
è evenire contingit, quia aut ex eisdem, aut
dem naturam habentibus, illos medicinam
ire necessarium est. Aut medicinam com-
munem, quæ ei, quod non est, æquipollet, cum
altera-

alteratione suâ, & quæ, nec mundo confert, n mundi partibus, donec major in sublimi natu mobili quieverit incorruptum.

De medicinis secundi ordinis.

CAP. VII.

REstat igitur ad secundi ordinis medicinas trahere, cum sermonis sui exigentiæ sufficienti vera, & non manifestis probationibus, cum experientia vera. Cum sit igitur medicina alia corporum mundatorum, alia verò Argenti vivi, scilicet perfectio coagulationis: prius tamen omnium medicinas corporum narremus completas. Dehinc verò ad ipsius Argenti vivi medicinas coagulabiles in Solificum vel Lunificum verum. Est igitur secundi ordinis medicina quæ imperfecta sola perfectionis unita differentia complet. Verum, cum multæ sint corruptionis causæ, in unoquoque imperfectorum corporum, ut in Saturno quidem sulphureitas volativa, & Argenti vivi fuga, per quæ corruptionem adduci necessario accidit, & illius terreitatis. Fiat ergo medicina, quæ alterum eorum, aut e toto tollat, aut palliando decoret, relictis solis aliis imperfectionis causis. Quia igitur corporum aliquid est impermutabile, quod in corporum radice innatum est, per secundi ordinis medicinam tolli non potest: ideo omnis medicina illa quæ

illud de commixto tollit, non secundum ordinem, sed tertium, & majoris ordinis appellatur medicina. Et quia superfluitas fugientium invenitur per calcinationis & reductionis modum tollitur, & reitas nominata, ideo necesse fuit, medicinam secundum ordinem invenire, quæ quidem innatum alliet, & durum remolliat, & molle induret, & a duris scilicet & mollibus secundum complementum non Sophisticum, sed perfectè constituat Solificum corpus, aut Lunificum verum.

*De administratione Medicinarum
secundi ordinis.*

C A P. VIII.

Cum pateat igitur in corporibus solis quidem mollibus, per ingenia hujus artificiorum operis, non posse liquefactionis festinantiam tolli, nec puritatem in radice principiorum innatam, nec cessariò evenit, medicinam percunctari, quæ quidem in projectione illorum tenuitatem inspisset, & inspissando ad suæ liquefactionis ignitionis sufficientiam induret. In duris spissitudinem attenuet, & attenuando ad fusionis velocitatem sufficientem, cum proprietate ignitionis, adducat, & utriusque generis corporum fuscedinem palliando decoret, hæc in album, illa verò in citrinum transformet perfectissimum. Non autem diversificetur hæc medicina à tertij ordinis medi-

na, nisi per minoris præparationis imperfecti-
nem, & non diversificatur à se, quòd in divers-
rum corporum projectione & pigmentorum ac-
ceptione constat: sed in modo præparationi.
Alia etenim eget præparationis industriâ corpo-
rum mollium medicina, tenuitatem inspici-
ens: alia verò durorum attenuans spissitu-
dinem; hæc quidem ignis consumptivi modo
illa verò humiditatis conservationis administra-
tione eget.

*De Supplemento defectuum post ad-
ministrationem Medicinarum secundi
ordinis.*

C A P. IX.

Afferamus igitur sermonem universalem in
medicinis hujus secundi ordinis, completum
cum determinatione certa & verâ. Et di-
cemus prius omnes Lunares omnium à perfe-
ctione diminutorum corporum, cum differentiis
præparationis eorum. Dehinc verò Solares, cum
propriis similiter differentiis. Probavimus jam
nostris sermonibus, Sulphur cujuscunque gene-
ris perfectionis, esse corruptivum. Argentum
quippe vivum, perfectivum in opere naturæ, com-
pletis regiminibus. Igitur & naturam imitans
in quibus non est possibile sequi operibus.
Argentum vivum similiter in hujus operis Mag-
isteria

erio assumimus, in cujusque perfectionis medicina, Lunari scilicet & Solari, tam quidem imperfectorum, quam ipsius Argenti vivi coagulabilis. Cum jam, ex novissime dictis sermonibus, duplicem medicinarum differentiam dixerimus. Aliam quidem corporum. Aliam Argenti vivi coagulabilis. Et abhinc quidem prius corporum, abinde verò medicinae Argenti vivi narrationem tradamus certam. Est igitur per se hujus medicinae materia cujuscunque generis una, & est quod jam sufficienter notum est. Assume igitur illud, & si vis ad Lunares, secundum ordinem tibi praemissum, exercitatum te redde, praetera ergò illud, cum modis hujus Magisterii notis, quorum intentio est, ut puram ex illo substantiam divides, & partem quidem figas, partem verò ad cerandum dimitte, & sic totum Magisterium prosequendo, donec compleas, tenta illius fusionem, quod si se subito fundit, in duris perfecta est, in mollibus verò è contra. Haec enim medicina, super imperfectorum corporum unumquodque projecta, in Lunare perfecte mutat corpus, si quidem praevenerint hujus medicinae praeparationes notae. Si verò non diminutum reliquit, sed perficit in altera perfectionis differentia tantum quantum, ex hujus generis medicinae ordinis administratione dependet, tantum enim exercitii, non praevenerint administratione aliqua, perficit in projectione sola. Solaris verò hujus

secundi ordinis medicina, imperfectorum quorumcunque corporum est eadem medicina, & administrationis eodem regimine communicanda. In hoc tamen differentiam habet, scilicet in majori partium, per modos proprios subtiliatione gestos, atque subtili præparationis Sulphuris regimine administrati & commixtione, cum materia medicinæ nota. Et est regimen scilicet ipsius purissimi Sulphuris, fixio & solutio ejus per modum ejus. Cum hoc enim tingitur medicina, cum hoc, projecta super unumquodque corporum à perfectione diminutorum, completur complemento Solari, quantum ex ejus secundi ordinis medicinæ præparatione dependet, administratione præveniente notâ, & certâ ipsius à perfectione diminuti corporis. Et super Lunâ projecta, perficit eam in complemento Solari periculoso multum.

De Medicinis Argenti vivi & ingressu earum.

C A P. X.

SECUNDUM igitur præmissorum ordinem, restat ex operis complemento, quod ex primis determinaturos exhibuimus, in medicinæ Argenti vivi coagulantis ipsum, narrationem transire. Dicimus igitur, quoniam ex ejusdem illius citatur Lapidis medicinâ, scilicet ex noto in capitulum hujus

ius operis multiplicibus, & illud ideò, quoniam
fugitivum sit Argentum vivum, de facili absq;
flammatione aliquà medicinâ eget, quæ subitò,
ante fugam ejus, in profundo illi adhæreat, & illi
per minima jungatur, & illud inspisset, & sua
mixtione illud in igne conservet, quousque adve-
niat illi majoris ignis tolerantia, ejus humidita-
tem consummentis, & convertat illud per hoc be-
neficium in momento in Solificum & Lunificum
verum, secundum illud, ad quod medicina fue-
rit præparata. Cum igitur non inveniatur ali-
quid ei magis communicare quam ipsum, quod
sua naturæ est: ideò per hoc æstimavimus, cum
per medicinam illius complere, & ingeniati su-
perius formam medicinæ illi per ingenia præstare.
Est scilicet, ut præparetur cum modis suis jam
dictis, cum diuturni laboris instantia, quâ omnis
illius subtilis substantia & purissima, alba qui-
dem in Luna, citrina verò intensa in Sole perhi-
beatur perfectè, & hoc quidem non completur,
scilicet ut citrinum creet, sine mixtione rei tin-
gentis illud, quæ suæ est naturæ. Dehinc verò,
cum hac purissima Argenti vivi substantia perfici-
atur, cum hujus Magisterii operis ingenius medi-
cina, quæ maximè Argento vivo adhæreat, &
fundatur facillimè, & illud coagulet, & conver-
tat hoc in Solificum, vel Lunificum verum, cum
præparatione illius præhabita. Sed ex quibus
maximè hæc Argenti vivi substantia elici possit,

solet quæri. Et nos respondentes narramus quod in quibus est, ex illis elicitur. Est autem tam quidem in ipsis corporibus, quam & in ipso Argento vivo secundum naturam, cum unius sit reperta naturæ. Sed in corporibus difficilius. In Argento vivo autem propinquius, non autem perfectius. Igitur cujuscunque generis sit medicina tam quidem in corporibus, quam in ipsius Argenti vivi substantia, lapidis pretiosi indagatur medicina. Sed quoniam contingit quandoque medicinam quidem commisceri, quandoque verò non ideo modum permiscendi narrabimus, scilicet qualiter unaquæque res, in corpus profundissime ingressum, acquirat, aut unaquæque medicina non intrans, & est modus per dissolutionem ejus, quod ingreditur, & per dissolutionem ejus quod non ingreditur, & per mixtionem amborum solutionum. Facit enim ingressivum esse omne quod illi per minima conjungitur. Hoc autem quod ingreditur, per solutionem completur, & eo completur per solutionem fusio in rebus non dissolubilibus, & ideo magis apta sunt ingredi & penetrare & alterare. Et hæc ideo est causa, quam quasdam res calcinamus, quæ non fiunt de naturis harum, scilicet ut melius solvantur, & propter hoc solvantur, ut melius ab eis corpora impressum nem suscipiant, & ab eis similiter per hoc præparentur & mundentur, aut ingressum damus his quæ suâ spissitudine ingredi non permittunt, cum

multi

multiplici sublevationis reiteratione, spirituum inflammabilium superilla, Arsenici videlicet Argenti vivi non fixorum, aut cum multiplici reiteratione sublimationis ejus, quæ gressum non habet. Est tamen bona cautela ingressum rebus permiscibilibus danda, ut solvatur corpus, de cuius sit intentione per has muri & alterari, & solvantur res, quarum intentionis sit ingredi cum alteratione. Non fiat tamen omnium partium solutio, sed quarundam, hinc idem, & non aliud imbibatur corpus vi: post vicem, per hoc enim beneficium in illud dum ingressum habet necessario, non autem in quocunque alio corpore necessario hoc contingit. Ex his igitur modorum ingeniis necesse est quælibet & ingressum, quo ex illius naturæ pendet beneficium, habere & alterare cum perturbatione inventa. Per hunc igitur sermonem decem medicinarum, completur numerus, cum traditionis sufficientiâ. Restat igitur nos ad tertii ordinis medicinas transire.

De Medicinis tertii Ordinis.

C A P. XI.

St autem hujus tertii ordinis medicina duplex, scilicet Solaris & Lunaris, est tamen in essentia una, & agendi modo similiter, & ideo unica medicina nuncupatur à nostris Veteribus, quorum

scripta perlegimus. Est tamen additamentum citrinitatis coloris, quia à Sulphuris fixi mundissima perficitur substantia. Differentia tamen inter hanc & illam, Lunarem scilicet & Solarem, quoniam hæc illud in se continet: illa verò non. Est autem hic ordo tertius, majoris operis ordine appellatus, & illud ideò, quia majoris sagacitatis industria in illius administratione & perfectionis præparatione, & labore longiori, ad veritatis complementum indiget, & ideò non diversificatur hujus ordinis medicina in essentia ullatenus, nisi per subtilissimos præparationis gradus in creatione illius, & per diuturniorem laboris instantiam, & hos præparationis gradus, quos omnes narrabimus cum complemento sermonis & per actionis modum completè cum causis suis, & experientis manifestis, & ex inde eorum narrabimus gradus similiter administrationis plures hujus tertii ordinis. Alio enim gradu eget Solaris medicina in pigmentorum præparatione completa. Alio verò Lunaris, hæc quidem Sulphuris administratione tingentis eam, illa verò non. Primum igitur administrationis, modum Lunaris medicinæ narremus. Et est ut accipias lapidem illius notum, & per separationis modum illius purissimam partem divides, & seorsum ponas. Deinde verò ejus, quæ purissima est partis aliquid figas, & aliquid ex illa relinquant, & cum fixa fuerit, solve quod ex illa solubile fuerit,

quod verò non est solubile, ad calcinationem
 itas, & ab hinc super illud solutionem reïtera,
 nec iterum, quod ex ea solubile est, solvatur
 nni modo. Sic ergo ordo iste calcinationis &
 lutionis, vel totum, si possibile est, coagulan-
 re, reitèrando servetur, quousque illius major
 lvatur quantitas. Post hoc verò solutiones
 nes, simul commisce & coagula. De hinc
 rò leviter assando, in ignis temperamento con-
 va, quousque illi major, ad illius exigentiam,
 nis administrari possit. Post hoc verò prædi-
 tm solutionis & coagulationis modum & ordi-
 m serva, quousque iterato totum solvatur
 sed ex eo est solubile, & iteratò coagula, &
 ratò in ignis temperamento conserva, leviter
 ando ut prius, quousque iterato, illi possit
 is major, & ad ejus perfectionem, administrari.
 nes igitur hos ordinis præparationis, calci-
 tionis, solutionis, coagulationis, & in tempe-
 mento ignis conservationis, leviter assando su-
 illam quater reïtera, & ultimò calcina per
 dum suum, & sic pretiosissimam lapidis ter-
 n sufficienter administrando reïxisti. Deinde
 rò servatæ partis non fixæ, cum hac terræ par-
 ministratæ quantitatem, per ingeniorum sub-
 em ^{sub}conjunge modum per minima: Et fit in-
 hium hujus intentionis scilicet levationis ejus
 modum ^{sub}sublimationis dictum, quousque fi-
 m cum non fixo levetur totaliter, quod si non

L s

eveniat,

eveniat, addatur illi iteratò vicissim non fixæ partis quantitas, quousque ad elevationem illi sufficiat. Cum igitur elevata fuerit, reitereu illius sublimatio, quousque per hanc administrationis reiterationem figatur totum. Cum igitur fixum fuerit, iterato cum non fixæ partæ quantitate, post quantitatem combibe, per ingenium tibi notum, quousque totum iterato levetur. Igitur iterato figatur, quousque fusionem præstet, & facilem cum ignitione sua. Hæc enim medicina est, quæ omne, à perfectione diminutum corpus, & omne cujuscunque generis Argentum vivum, in Lunare perfectissimum transformat corpus.

De administratione Solaris &

Lunaris Medicina.

C A P. XII.

Solaris igitur hujus medicinæ præparatio non adhaerentis, fit per additamentum Sulphuris per modum figentem & calcinantem, cum astutia industria administrationis perfectæ, atque solutionis modum multiplicem, cum reiteratione multa, quousque mundum fiat: his quidem administratione perfecta præveniente, quæ per sublimationem perficitur. Et est hujus additamenti modus, per reiterationem, partis non fixi lapidis sublimationis cum ingenio conjungendi per minimam

na, quousque elevetur cum ea, & iterato cum
figatur, ut stet. Et quanto hujus comple-
menti exuberantiae ordo reiteratur pluries, tanto
plus exuberantia medicinae multiplicatur magis,
illius magis augetur bonitas, & multiplicatur
ius augmentum perfectionis maximè. Et nos
idem, ne mordeamur ab impiis, complemen-
tum narramus totum hujus Magisterii, sub brevi-
te sermonis completa & nota. Et est illius in-
itio, ut per sublimationis modum mundetur
perfectissimè lapis, & illius additamentum, & ab-
ne quidem, cum ingeniorum modo volativum,
reus figatur, dehinc verò fixum volatile fiat, &
erato volatile fixum. Et toties fac fixum volatile,
volatile fixum, quousque praestet facilem fixationem
in ignitione. Et in hoc ordine compleretur ad-
mum pretiosissimum; quod est super omne
ujus mundi scientiarum ascanum & thesaurus
incomparabilis, & tu quidem exerciteris ad illum,
am laboris instantia maxima, & cum diuturni-
te meditationis immensa, cum illa enim inve-
ies, & sine illa non. Et huic quidem medicinae
iterationo bonitatis administrationis, cum talis
autelae industria potest in preparatione lapidis
venire, quousque Argentum vivum mutet in in-
nitum Solificum verum & Lunificum, & hoc
non dependet, nisi in multiplicatione illius, vel
iteratione multa illius preparationis. Jam
pietur laudetur sublimis naturarum DEUS bene-
dictus

dictus & gloriosus, qui nobis omnium medicinarum revelavit seriem cum experientia, quam, lius instigationis bonitate, & nostri laboris stantiâ, perquisivimus, & oculo vidimus, & manu tetigimus, complementum illius nostro Magisterio indagatum. Sed & si quidem illam palliavimus, non miretur doctrinæ filius, non enim illi palliavimus: Sed malis & improbis, & tali sermone tradidimus, quem latere insipientem necessario accidit, & eodem, ad illius inventionis perquisitionem, prudentes alliceo. Ergo igitur doctrinæ perquirite, & hoc excellentissimum Dei donum Vobis solis servatum invenitis. Filii insipientes nequitia, & malivolæ perversitatis immensæ ab hac scientia, fugite, quia talis est inimica & adversaria, & vos in militem paupertatis constituet, quoniam vobis penitus hoc Dei donum, à divinæ prudentiæ est occultum iudicio, & denegatum omnino. Perquisitis omnium medicinarum modis, nostri propere prosequentes initium, ad eas quæ hujus Magistri industrias perfectionem notificant, cum perurbationum causis abhinc transeundum est.

de examinationibus quibus cognoscitur, utrum Magisterium sit in perfectione.

CAP. XIII.

Rætermisſis manifeſtis experienciis, de quibus narrationem non facimus, cum omnibus ſint ita & certæ, absque ullius ſagacitatis ingenio ſunderis, ſcilicet & coloris, & extensionis per allicum. Per artificiorum experientias tentius cum cautela, an ſit hujus artis adminiſtrationis projectio, complementum cum veritate ducens, quæ ſunt, ſcilicet cineritium, cemen-
m, ignitio, fuſio, ſuper vapores acutorum ex-
ſtitio, extinctio adurentis Sulphuris in mixtione
obatio, calcinationis & reductionis reiteratio,
Argentî vivi facilis aut difficilis ſuſceptio.
imum igitur à primis, ſecundùm ordinem in-
loandum, dehinc verò ſecundùm eundem ad
ia, ſecundùm promiſſionem perficere, perqui-
mus cum cauſis eorum notis.

De Cineritii examine.

CAP. XIV.

Incipimus igitur ſermonem in Cineritio, cum ſuis omnibus cauſis manifeſtis, & ſuæ factio-
is modo. Eſt igitur ſola Lunarîs atque Solaris
ſubſtantia in cineritii perdurans examine. Per-
quiren-

quirentes igitur horum corporum perfectiorum veras substantiæ differentias, cum causis similiter cineritii, scilicet quare quædam magis, quædam verò minus, in hujusmodi Magisterii examine perfectione diminutorum, perdurent, perferimus. Est autem à nobis sufficienter narratum horum duorum secretum corporum, in sua profundo substantiæ. Et est, scilicet quoniam horum prima radix multa fuit Argenti vivi quantitas, & purissima illius essentia, & subtilissima prius, postea verò inspissata, donec cum igne fusionem suscipiat. Quæcunque igitur perfectione diminuta, plus terreitatis habet minus in hoc perdurant examine; quæcunque verò minus, plus. Quoniam hæc quidem magis adhærent, propter eorum partium subtilitatem maximè se permiscentem & unientem. Et eadem similiter majoris tenuitatis sunt, ut duo Plumborum corpora, aut è contra quidem, eadem majoris ipsitudinis sunt corpora, ut Mars & Venus, quàm quæ in perfectione consistunt, necesse est de commixto separari omnino: quæcunque enim non sunt ejusdem fusionis, & ideo separantur. Et quæ quidem minorem sunt Argenti quantitatem participantia, faciliùs de commixto separantur. Patet igitur, quod, cum multæ terreitatis sit Saturnus, paucæque Argentum vivi quantitatis, facilisque liquefactionis, tenuitatis quoque maximæ, quæ perfectionis examini Cineritii

itii sunt opposita. Ideò Saturnus, inter cætera corpora minimè in Cineritii artificio in com-
cto perdurat; immò citissimè separatur & ce-

Ideoq̃ue cùm inter cætera à perfectione di-
ruta corpora magis cedat. Ideò per hoc ma-
proprium est ad hujus Magisterii examen, &
d ideò; quoniam citiùs cedit, & citiùs imper-
torum unumquodq̃ue secum de commixto
ait. Et propter hoc salvatur major perfecti
initas, ab ignis examinis combustione forti,
niam non quiescit spatio temporis longo per-
tum consumptioni examinis, & ideò ex illo, per
mbi examen, minus comburitur, & faciliùs
uratur. Quia verò Jovis substantia, pluris
genti vivi quantitatis existit, & minoris terrei-
s, majoriq̃; puritate illius, atq; subtiliori sub-
stantiâ participans, ideò magis in commixto sal-
tur, quàm Saturnus & Venus: quoniam magis
inmixto in profundo adhæret. Et ideò est
ista hæc, quare multa perfecti deletur quantitas,
usquam ab illo separatur conjunctum. Venus
ò fusionem, cum ignitione præstat, sed quia
tior est illius, quàm perfecti fusio, ideò sepa-
tur de commixto, tardiùs tamen quàm Satur-
us, propter ignitionem substantiæ suæ fusibilis.
ia verò minoris est Argenti vivi quantitatis
im Jupiter; & majoris terreitatis & substan-
spisioris: Ideò facilius quàm Jupiter de
inmixto tollitur, quoniam in profundo ma-
gis

gis Jupiter, quàm Vetus adhaeret. Mars v
 fusionem non habet, & ideo non permiscet
 quod propter suæ humiditatis privationem c
 tingit. Sed & si propter ignis vehementiam
 lum permisceri contingat, quia humiditas
 Lunæ aut Solis non habet, combibendo ei
 minima unitur. Et ideo licet terreitatem m
 tam, & Argenti vivi paucitatem, & fusionis
 rentiam habeat, non separatur ab eis per artifi
 um leve. Per hoc enim artificis dilatatur ind
 stria, ad cuiusque corporis rectificationem
 ram, si rectè ejus, quod scripsimus, efficac
 noverit. Si verò fantasticè super illud intell
 ctum contraxerit, nihil ex eo veritatis cog
 scet. Sunt autem duo in hoc examine duras
 perfectionis corpora, Sol scilicet & Luna, p
 pter bonam compositionem, quæ per bon
 commixtionem resultat, & illorum puram s
 stantiam. Narremus igitur modum illius, c
 maximè sit nobis necessarius in perfectionis huj
 Magisterii cognitione certa. Est igitur mod
 illius, ut tollatur cinis cribellatus, aut calx, a
 pulvis ossium animalium combustorum, aut h
 rum omnium commixtio, aut quorundam. E
 hinc itaque cum aqua madescat, & super ill
 prematur manus, & fiat stratum firmum & so
 dum, & in medio strati fiat rotunda fov
 solida & polita, & super illius foveæ fundus
 spargatur vitri triti quantitas aliqua. Deim

vel

trè exsiccare permittatur, & cum siccatum fuerit, ponatur illud, de cujus intentione sit tolerare ramentum, in foveam dictam, & super illam ignis artis carbonum succendatur, & super faciem raminabilis suffletur corporis, donec fundatur, non fuso, Saturni partem post partem projiciamus in illud, & super illud suffletur cum flamma artis ignitionis, & dum videris illud agitari & moveri, motu concussionis forti, non est purum; specta igitur, donec totum evanescat Plumbum, sed si evanuerit, & non cessat illius motus, non est depuratum. Iteratò igitur, super illud Plumbum projice, & super illius faciem iteratò suffla, donec Plumbum separetur, quod si non quieverit, iteratò Plumbi projectionem, & sufflationem, & iteratò faciem perquire, quousque quiescat, & tu videas illud mundum & clarum in superficie sua. Post hoc verò, carbones aperi, & ignem dissipa, & in faciem ejus aquam perfunde, hoc enim perfectè examinatum invenies: Et si quandoque, in sufflatione hujus examinis, vitrum projeceris, melius & perfectius depurabitur, quoniam fortius tollit, & illas infiscat, potest tamen loco vitri Sal projici, aut Borax, aut Alumen aliquod. Similiter & perfici potest hoc examen Cineritii in crucibulo terreo, & in circuitu ejus sufflari, & super faciem ejus similiter, ut supra, confletur, sed examinari debet. His igitur sufficienter irritatis, ad Cementi examen transeamus cum

M

causis

causis suis, & suis experientiis manifestis
notis.

De Cementi examine.

C A P. X V.

Dicimus igitur, quoniam corpora quædam magis, quædam verò minus, per ignis comburuntur calcinationis modum, ut quæ pluris sunt sulphureitatis quantitatem combustibilis continentia, magis; quæ verò minus, minus. Quod Sol igitur, inter cætera corpora, minoris est Sulphuris quantitatis, idè, inter cætera corpora omnium mineralium, minimè per ignis inflammationem comburitur. Luna verò post Solem inter omnia corpora reliqua, minoris est Sulphuris quantitatis participans, pluris autem quam Sol, igitur minus potest, secundum hoc inflammationis ignitionem, temporis spatio longo tolerare quam Sol, & res per consimile comburentes, secundum naturam minus. Venus autem quia Sole & Luna pluris est Sulphuris, & terreitatis majoris, idè minus inflammationem illam tolerat. Jupiter verò minus Venere, plus vero Sole & Lunâ sulphureitatis & terreitatis participat, & idè minus Venere per inflammationem comburitur, plus verò Sole & Luna. Saturnus verò plus terreitatis & sulphureitatis per naturam in commixtione servavit, quam nunc dicta corpora, & idè citius & facilius omnibus nunc dictis

s inflammatur corporibus , & per inflamma-
 nem comburitur velocius, propter hoc, quod
 phureitatem maximè habet conjunctam, &
 ve magis fixam. Mars verò non per se, sed per
 idens non comburitur; Cùm enim corporibus
 illæ humiditatis commiscetur, combibit illam
 ppter suæ humiditatis carentiam, & idè con-
 tactus non inflammatur nec comburitur, si non
 inflammabilia nec combustibilia sint corpora sibi
 mixta, si verò combustibilia sint illi commixta
 corpora, secundùm naturam suæ combustionis,
 cessarium est evenire Martem, & comburi & in-
 tumari. Cùm igitur ex rebus constituatur
 inflammabilibus Cementum, patet causa illius
 combustionis necessaria, & fuit, scilicet ut omnia
 combustibilia adurerentur. Cùm igitur unum
 tantum sit corpus incombustibile, solum illud, ad
 illius naturam præparatum, in Cemento salvatur.
 trant tamen quadam magis in Cemento, quæ-
 m verò minus, quæ verò magis, & quæ mi-
 lis, nota sunt cum causis dictis. Durat igitur
 Luna, minus verò Mars, adhuc verò minus
 pit r, minus verò & adhuc Venus, minimè ve-
 Sa u. tus. Narremus igitur Cementi modum,
 in in cognitione nobis sit maximè necessarius
 perfectionis examine. Dicimus igitur, quo-
 tum illius compositio est ab inflammabilibus
 bus, & sunt hujus generis res omnes denigran-
 tes, & fugientes, & penetrantes, & combu-
 rentes,

rentes, sicut est Vitriolum, Sal armoniacus, & æris flos, & lapis figuli antiquus, contritus, & Sulphuris minima quantitas, aut nihil, & Virili urina, cum similibus acutis & penetrantibus. Commentantur igitur hæc omnia cum urina virili, super illius tabellas tenues, de cujus sit intentione probationis, hujus examen judicio percunctari. Dehinc verò, in fictili concluso vase, super cratem ferream extendantur tabellæ, ita tamen, quod una ex eis, alteram non tangat, ut liberi ignis virtus ad illas percurrat æqualiter, & in triduo igne forti conservetur in fictili; cautelam tamen adhibeatur, ut igniantur tabellæ, sed non fundantur. Post tertiam autem diem, tabellæ omni impuritate mundas invenies, si in perfectione illarum extiterit corpus. Si verò non corruptas omnino & calcinatione combustas. Quidam tamen ponunt ad inflammationem tabellas, absque compositionum Cemento, & depurantur similiter, si perfectionis sint corpora, si verò non, comburuntur omnino, longiori tamen combustionis spatio, in hoc ultimo egent examine, quod sola ignis inflammatione perficitur, quàm quæ Cementi examinantur, judicio. Sed cum Luna quidem à Solis natura non multa distet differentia, paucio administrationis modo, in judicio cum illo quiescit, & neque separatio corporum fit ab invicem, in his duobus examinationibus, nisi propter diversitatem compositionum.

is substantiarum eorum, quoniam ex ea resultat fusionis diversitas, & spissitudo & raritas, quæ quidem separationis sunt causæ, quoniam, propter sortem illorum compositionem, non corrumpitur illorum substantia à substantia corporis extranei, cum non fiat illorum per minima mixtio. Et ideò necesse est illa de commixto se invicem separari, sine corruptione totali illorum essentia. Quamobrem igitur administratio corporum imperfectorum completa dignoscitur, cum ejusdem fusionis, & ignitionis, & soliditatis administrationis reperta sunt ingenio,

De Ignitionis Examine.

CAP. XVI.

Restat igitur, ut capitulum de ignitione tradamus. Dicimus igitur, quoniam corpora maximæ perfectionis, cum ignitione determinata, reperta sunt ignem, suscipere ante fusionem illorum. Et ideò dicimus, si alterationem eorum completam adinvenire conamur, quod necesse est ad fusionem illorum corpora administrata redigere. Et est scilicet ut, priusquam fundantur perfectionis corpora, ignitionem suscipiant, cum inflammatione cælestini coloris & amœnitatis, priusquam perveniat illorum ignitio ad albedinem ignis, in qua oculus non possit conspicere quicquam. Patet igitur ignitionem illorum

M 3

perfe-

perfectam compleri ante fusionem, cum rubore intenso, & non cum albedine, quam non possit oculus conspiciere. Si enim priusquam igniatur, administrata fundantur corpora, in complemento non sunt. Si verò igniantur, cum labore, ignisque expressione forti, non est illorum administratio vera. Et hoc quidem in mollibus illud verò in solo Marte contingit colligi. Non enim non ignibilia, de facili ignitionem præparationis modo suscipiunt; nec non fusibilia fusionem rectam, quam in perfectis secundum naturam invenimus. Et si cum ignitione, flammam amœnitatis cœlestini non præendant coloris administrata, non est illorum completa administratio. Et si minuitur aliquid ponderis Coloris, pulchritudinis, ignitionis & similium ex præparantis differentiarum bonitatis intentum astutiâ, non fuit sufficiens artificis industria. Reiterando igitur inquirat, donec inveniat cum modis Divinâ bonitate collatis.

De Fusionis Examine.

C A P. XVII.

IN fusionis igitur narratione sufficientiam tractamus, secundum quod examen est ipsorum corporum omnium, ad cognitionem illorum certam. Dicimus igitur, quoniam unica est perfectionis fusio, cum ignitione scilicet, sed non cum
cujus

iusque ignitionis genere, sed cum ignitione, qua non albescit omnino corpus, & cum ignitione, in qua non fit fuscedo igni adveniens, in qua non subito, post ignitionem, fundatur, & liquecat corpus ut fluat. Igitur, cum se fudeat corpus ex nimia ignis pressione debiliter, aut le ignitione, aut cum ignitione fusca, hujus preparationis necesse est corpus imperfectionis se unum quodque imperfectorum corporum in officio diminuto. Et si post fusionem infrigi-ri permittatur, & omnino subito in nigrenem illius vertatur ignitio, & ob hoc quidem priusquam durecat, ignitionem perdat, non in complemento corpus, cujuscunque generis illud extiterit. Sed judicari quidem expedit collitie, hoc corpus existere ex imperfectionis corporum generibus. Et si quidem, cum ignis voriosa expressione, fortis & violenta fiat, illis ante fusionem ignitio, & radio fulgor s' intimidabilis albescentis omnino, jam non perfectionis, sed duritiei alteratum est corpus. Et ob hoc idem, si post illius fusionem ab igne tollatur, subito induretur ut non fluat, manent illius ignitione fulgidâ, jam non Lunaris aut Solaris perfectionis corpus existit, cujuscunque generis, preparationis corpus fuerit administratum, sed Martis differentiarum natura ponatur. Patetur, ex jam dictis, triplicem in fusilibus ignitionis, ante liquefactionem substantiarum illa-

rum, experimento recolligi gradum. Unus scilicet ignitionem fuscā. Alterum verò rubeam claram. Tertium albisimam radio fulgentem. Prima quidem est mollium. Secundum perfectorum corporum. Tertia durorum, rationis experimento probatur. Sed qui harum omnium ignitionem desiderat gradum perquirere, omnia fusibilia conflēt corpora, & ignis consideret sufficientiam ad fusionis perfectionem completam, & considerando recolligat omnium signorum fusionis gradus differentiam, & sic quidem inveniet, aliter verò non. Et hoc quidem tibi adducatur exemplar in omnibus à nobis determinatis atque determinandis examinationis maneriebus. Et hæc itaque de fusionē dicta sufficiant.

De examine expositionis corporum super vapores acutas.

C A P. XVIII.

PROsequentes igitur sermonis complementum de corporum expositione super acutorum vapores narremus. Dicimus igitur, quoniam videmus, perfectionis corpora super acutorum vapores exposita, acrium videlicet, ponticorum & acetosorum similiter omnino, aut nihil florere, aut amoenissimum cœlestinum florem emittere. Sed Solem quidem purissimum non florere. Lunam
verò

però aut Solem non purum, super acutorum vapores, exposita, florere comperimus, & celestium amœnissimum, amœnius tamen Solem quàm Lunam emittere. Et ob hoc igitur naturam imitantes, & nos similiter in præparatis colorem celestium creemus corporibus, qui per Argenti vivi bonitatem perficitur, ut sufficienter à nobis narratum est, in præcedentibus nostri sermonis. Quæcunque igitur perfecta corpora super vapores acutorum extiterint, & celestium non creaverint amœnitatis colorem, non sunt in perfectionis complemento totali. Et est ex corporibus quoddam, quod rubeum fuscum viridicat, aut citrinum fuscum viriditati admixtum, colorem ex acumine ponticorum floret in superficie suâ, & hujus generis est Mars. Quoddam verò viride fuscum in superficie floret, celestino admixtum turbido, & hujus est Venus. Quoddam verò album fuscum, & hujus generis Saturnus comperitur. Quoddam verò album elarum, & hujus est Jupiter. Quia igitur maximè perfectum corpus minimè floret, aut nihil. Et si quid floret tardissimo temporis floret spatio, & Jupiter quidem minimè, & tardissimè inter diminuta à perfectionis complemento, corpora gummositatem illius floret; Ideò per hoc consideramus hujus examine Magisterii, Jovem maximè perfectioni approximare in opere majoris ordinis. Per hoc igitur examen perquiri poterit, in quo per

M s

tracta-

tractatum perfectionis temperatum genere perfecter corporum, si rectè eorum consideraveris ordinem; quem narravimus in hoc capitulo: si autem non, tuæ imputa temeritatis insipientiæ.

De Extinctionis Examine.

C A P. XIX.

IN extinctionis igitur examine narrationem adducamus totalem. Est tamen multiplex illius experientia, in qua cognoscitur, utrum in perfectione Magisterium consistat. Primum igitur si ignitum corpus in liquore extingatur, & Lunare quidem album non fiat, & Solare citrinum fulgidum, sed in alienum mutetur colorem, non est in complemento alteratio Magisterii. Aliquidem in reiteratione suæ ignitionis & extinctionis, in aquis ex Salium aut Aluminum cujuscunque generis administratione creatis, scoriam nigredini affinem in sui superficie protenderit, aut extinctione illius in Sulphuribus, & ab extinctione & ignitionis reiteratione multa evanuerit quantitas, aut nigredine factâ se infecerit, aut omnino per mallei compressionem se confregit fallax est operis artificium. Aut si ex Salis ammoniaci, & viridis æris, & puerilis urinæ mixtionis cementatione, aut in naturâ consimilium, & ad ignitionem positum, & post ignitionem ad extinctionem, similiter & Lunare quidem vel Solare

re

, ex toto colorem amiserit proprium, aut secundum creaverit, in corruptione constat corpus ad hoc Sophistica permanere. Unam tamen generalem tibi tradimus regulam certam, quoniam in quidem in dictis, quam à nobis dicendis examinibus, si quid ei ex perfectionis differentiis aliarum permutaverit corpus, ponderis videlicet et coloris, non rectè sed fantastice indagavit artifex opus, quod non peculiolum sed perditionis potius.

De Examine in mixtione Sulphuris.

C A P. X X.

In Sulphuris verò mixtione, utrum in perfectione consistat Magisterium, comprobatur similiter, quoniam experientia nostra invenimus, sulphur, corporibus commixtum, quædam magis, quædam verò minus comburere, & quædam à combustionem illius redire, quædam verò non, nostro comperimus artificio. Et ex hoc itaque differentia notari potest inter ipsa à perfectione minuta corpora præparata, in complemento sophistico. Igitur, cum inter cetera corpora cuicunque generis, invenimus Solem minimè per sulphur comburi. Abhinc verò & postea Jupiter, deinde verò Luna, post hoc Saturnus, & facilius quidem his omnibus Venus, facillimè Mars, &

& per Sulphuris oleaginitatem comburitur. Ideo per hoc notatur, quid magis, quidve minus perfectioni approximant. Et, ex diversitate colorum post corporum combustionem, perquiri potest, in quo alteratum genere, ex sua naturæ radice corpus consistat, quoniam Sol quidem citissimum incensum, aut rubeum clarum, protendit ex Sulphuris combustionem colorem. Luna verò nigrum, coelestino admixtum, Jupiter verò nigrum modicâ rubedinis tincturâ admixtum, Saturnus verò nigrum fuscum, multo rubori & lividitati admixtum, Venus verò nigrum viriditati admixtum, multâ præexistente combustionem Sulphuris paucâ verò præexistente combustionem viridissimum, & amœnum violaceum protendit ex Sulphuris combustionem colorem, Mars verò in omni combustionis genere, nigerrimum fuscum colorem creat. Ex reductione autem à Sulphuris combustionem notatur & similiter diversitas in corporibus. Quædam verò sicut Sol & Luna reddunt, quædam verò ignis expressionem, à reductionem cum Sulphure recedunt, aut totaliter, aut eorum quantitas major, & quædam verò in sua naturæ corpus, quædam verò in aliud quam suam naturam redeunt, à Sulphuris combustionem corporum Sol & Luna, recedunt autem Jupiter & Saturnus Jupiter autem aut totaliter, aut secundum sui majorem partem. Saturnus verò non ex toto recedit, sed quandoque major, quandoque verò mi-

no

et illius deletur pars. Horum autem, scilicet vis & Saturni, contingit diversitatem existere, propter naturam & corporum administrationis eorum, in operis preparatione dictam, quoniam, subita ignis expressione, de reductione Jovem fieri contingit. Ex successiva verò & paulatim, & Saturnum & Jovem salvari. Eorum tamen ductio in alieni corporis potius, quam proprii naturam contingit. In clarum quidem videlicet augmentum Jovis: in fuscum verò Saturni contrarii reductionem repertum, experientia nostra testatur. Venerem verò minui in ignis reductionis impressione. Martem verò magis continet; sed Veneris quidem est reductio ponderosa, citrina, fusca. Martis verò alba, lucida, fusca, mollis, nigredine participans, cum sui augmenti ponderis. Ex his igitur perquiri poterit, omnium alternatorum natura corporum.

De Examine Calcinationis & Reductionis corporum.

C A P. X X I.

DE calcinationis & reductionis reiterationis examine dehinc est perquirendum. Invenimus igitur, quoniam perfectionis reperta sunt corpora, in calcinationis & reductionis reiteratione, ex contrariis differentiis, nihil coloris, ponderis aut quantitatatis, de qua curandum sit nimium, aut fulgoris

goris perdere, quantumcunque restaretur ad
operis illorum multiplicitas. Et ideo, si per rei
rationem modorum calcinationis, & reductionis
à calce, ex omni metallorum alteratorum gene-
bonitatis differentiarum perdatetur aliquid, ad
mandum putes sophisticè perquisitionem arti-
cem indagasse. Quamobrem igitur ad illas ex-
citeris, ut eas cognoscas.

*De examine in facili & difficili mi-
tione Argenti vivi.*

C A P. XXII.

JAm igitur Vobis patuit veridicè, maximam Ar-
genti vivi quantitatem continentia, perfectionem
existere corpora, & ideo maxime Argentum vivum
amicari & uniri. Quamobrem igitur æstimamus
dum corpora magis perfectioni approximare,
quæ magis amabilius Argentum vivum combi-
bunt, & hujus est signum Argenti vivi facilis sus-
ceptio, à Solari aut Lunari perfectionis corpore.
Ob hujus igitur rationis causam, si alteratum
quidem corpus, de facili in sui substantiam, Argen-
tum vivum non suscipiat, à perfectionis maxime
complemento distare necesse est.

Operum

*Operis totius in unâ summa
recapitulatio.*

Via pertractavimus igitur hujus Magisterii
causarum sufficientiæ experientias notas, se-
cundum nostri propositi sermonis exigentiam,
ut nos ad complementum totius operis divini
venire, in capitulo uno, & in summam con-
here sermonis abbreviati in capitulis disper-
næ Magisterium. Dicimus igitur, quoniam to-
tus operis intentionis summa non est, nisi ut lu-
atur Lapis, in capitulis notus, deinde verò,
in operis instantia assidue super illum opus
sublimationis primi gradus, ut per hoc munde-
tur a corrumpente impuritate, & est scilicet sub-
limationis perfectio, & cum eâ sublimetur Lapis,
donec in ultimam sublimationis puritatem deve-
at, & ultimò volatilis fiat. Abhinc verò, cum
sublimationis modis figatur, donec in ignis asperitate
conversetur. Et hic secundus præparationis gradus
appellatur, & in hoc quidem una perfectionis præ-
parationis meta consistit. Sed & tertio similiter
per se administratur gradu, qui in ultimo consistit
præparationis complemento, & est scilicet, ut
in fixum Lapidem, cum modis sublimationis vo-
latilem, facias, & volatilem fixum, & fixum solu-
tum, & solutum iterato volatilem, & iteratò vo-
latilem fixum, quousque fluat, & alteret in com-
plemento Solifico vel Lunifico certo. Ex reite-
ratio.

ratione igitur, præparationis hujus gradus totus in medicina, resultat bonitatis, alterationis, multiplicationis. Ex diversitate igitur reiterationis nostris super Lapidem in gradibus suis, resultat multiplicationis bonitatis alterationis diversitas, medicinis quædam sui duplum, quædam verò triplicum, quædam verò centuplum, quædam infinitum, & quædam in infinitum Solificum, verum perfectionis Lunificum transmutetur in corpus. Abhinc igitur, & ultimò tentetur, ut in perfectione consistat Magisterium. Sed nos quidem mordeamur ab invidis, narramus quoniam non tradidimus scientiam nostram sermonis continuatione, sed eam sparsimus in diversis capitulis. Et hoc ideo, quoniam, tam eodem probus, quàm improbus, si continua scientia tradita, ipsam usurparet indignè. Et eam si occultavimus, ubi magis apertè locuti sumus non tamen sub ænigmate, sed sub plana sermone serie, artificem allocuti sumus & sermonis more eam ascripsimus, quam solius Dei altissimi, beati, dicti, sublimis, & gloriosi, & nostræ, qui illam ascripsimus, menti recolligi accidit, aut Divina gratia bonitatis infusi, qui cui vult, largitur, & subtrahit, & ubi vult spirat. Non desperet igitur doctrinæ Filius, quoniam, si illam quæret, eam inveniet, non doctrinæ, sed propriâ motûs investigatione naturæ. Quoniam, qui per se, & sua industria bonitatis quæret, scientiam inveniet.

si verò per librorum insecutionem quasiverit,
 rdisime ad hanc perveniet artem pretiosissi-
 am. Quia nobis solis artem per nos solos in-
 stigatam tradimus, & non aliis, verissimam
 men, & omninò certam. Solum igitur pru-
 entes ad artem allicuimus, & per ingenia à no-
 is tradita, viam investigationis eisdem expofui-
 us. Non autem eam inventam, nisi solis no-
 is scripsimus, & inventionis modum & modo-
 am ingenia. Per ea igitur, quæ tradidimus,
 xerceat se bonæ mentis artifex, & donum Dei
 alissimi se adinvenisse lætabitur, ad artis igitur
 excellæ perquisitionem hoc dicta
 fufficiant.

ammæ perfectionis Magisterii in sua na-
 tura GEBRI Philosophi per-
 spicacissimi

F I N I S.

N

LIBRI

INVESTIGATIONIS
MAGISTERII

GEBRI Philosophi Perspicacissimi

PROOEMIUM.

*Investigationem hujus nobili
scientia, ex continua & fre-
quenti operis sedulitate, &
huic operi studio nimio, &
non cogitationibus nostris pro-
fundissimis & variis annexa
emissam, vobis tradam, ut melius & apertius
à vobis volumina subsequenter intelligantur
& ut intellecta, & circa eadem ingeniatam
perscrutata, facilius & promptius ad effectum
perducantur. Et quia est aliud artis inve-
stigare per rationem quàm attentare, & pro-
bare subtilitates & ingenia horum, donec
operando, & perscrutando, & experiendo,
ad intentum perveniatur completum. Ideo
in hoc meo libro, quacunq; per narrata investi-
gavimus, secundum mea mentis rationem
scripsimus, artem dico perscientia. Non po-
tet tamen quis, quòd hanc investigationem
compo-*

proposuerimus ante librum nostrum, qui
 una perfectionis Magisterii est intitulatus,
 quo, quacumq; vidimus & tetigimus, com-
 te, secundum scientia ordinem, determina-
 mus, secundum experientiam & cognitia-
 n certam, quam scrutatione nostrâ, de na-
 turalium & mineralium effectibus transfor-
 mationibus diversis, in opere apparentibus na-
 vimus, & ingeniati sumus, scientiam no-
 am prius compositam, cum hoc investiga-
 me commento, quod super ipsam declarando
 posuimus denudare, ergo de jure hac illam
 cadit, cum per hunc librum investigare
 ram de cognitione rei perficientis. Cum
 tur hac scientia de imperfectis tractet cor-
 ribus mineralium, in quantum ea perficere
 eat. In primo igitur, circa hac duo, con-
 eravimus, imperfectionem scilicet & per-
 tionem. Circa hac duo nostram fundamê-
 entionem, de rebus autem perficientibus &
 rumpentibus, secundum quod per nostram
 vestigavimus experientiam, hunc librum
 ponimus, quia opposita juxta se posita,
 gis elucescunt, res autem qua perficit in-
 neralibus, & substantia Argenti vivi, &
 N 2 Sulphu-

Sulphuris proportionabiliter commixta per longam, & temperatam decoctionem in visceribus terra munda, inspissata & fixa, cui conservatione sua humiditatis radicalis non corrumpentis, sed ad substantiam solidam, & ad ignitionem debita fusibilem, & sub malleo extendibilem producta. Per diffinitionem nature hujus perficientis, levius pervenire possumus ad cognitionem rei corrumpentis, est illa quae e contrario sensu habet intellectus, videlicet substantia impura Argenti vivi & Sulphuris, sine proportionem debita commixta, vel minus vel nimis decocta, in visceribus terra immunda, nec recte inspissata, non humiditatem habens combustibilem & corrumpentem, & rara substantia & potius vel habens fusionem sine ignitione debitam, nullam, nec patiens malleam sufficientem. Primam autem diffinitionem inveni in istis in his duobus corporibus, videlicet in Sole & Luna, secundum cujuslibet perfectionem, & eandem verò in his quatuor, scilicet in Mercurio, Plumbo, Cupro, & Ferro, secundum cujuslibet imperfectionem. Et quia haec corpora, imperfecta ad sanitatem & perfectionem

non sunt reducibilia, nisi contrarium in eis
operetur, id est, quod manifestum occultetur,
et occultum manifestetur, qua operatio vel
contrariatio fit per preparationem, igitur
preparatio est eis adhibenda. Est ergo pra-
eparare, superflua demere, & absentia supplere,
et sic notam eis immittere perfectionem. De
his enim preparatione non indigent corpora
perfecta. Indigent ergo preparatione tali,
ut eorum partes magis subtilientur, & à
corporalitate sua ad spiritualitatem reducantur
fixam. Cujus intentio est ex eis facere
corpus spirituale fixum: hoc est multò magis
tenuare & subtiliare quam erat prius. De
horum omnium preparationibus, secundum
nostram investigationem, in loco suo tracta-
vimus sufficienter in hoc libro, qua, postquam
preparata fuerint sufficienter, erunt aptae
de eis Elixir album vel rubeum fiat magnum.
Invenimus enim modernos nobis unicum tan-
tum scribere Lapidem ad album vel rube-
um completum, quod & verum esse con-
cedimus. Nam ex quacumq; re Elixir con-
ficiatur album vel rubeum, nihil tamen ibi
aliud est, quam Argentum vivum & Sulphur
N 3 quorum

quorum unum sine altera nihil agit, nec
 potest. Et ideo unus Lapis à Philosophis no-
 cupatur, quomodo à multis extrahatur cor-
 ribus sive rebus. Extrahere enim à re
 qua non est, hoc stultum cogitare esset & vi-
 num, ut quidam fatui putaverunt; quod
 nunquam erat intentio Philosophorum. Er-
 runt tamen multa per similitudinem. Er-
 go quia omnia corpora metallica ex Argento &
 Ferro composita sunt & Sulphure, puris vel im-
 puris per accidens, non in prima sui natu-
 ra innatum. Ergo etiam preparationem requi-
 rentem tolli est possibile: Nam expulsi-
 o accidentium non est impossibilis. Et
 preparatio superfluum demere, & defectum
 supplere in corporibus imperfectis, quod
 non potest sine adjuvatione operis, & rerum
 purificantium. Diversificatur enim pre-
 paratio secundum diversitatem rerum indi-
 gentium. Experientia enim nobis dedit modum
 agendi, scilicet calcinationem, sublimationem,
 dissolutionem, solutionem, distillationem, co-
 gulationem, fixationem, & reiterationem, de quibus
 singulis narrationem fecimus, in summa
 perfectionis Magisterii sufficienter. Ista enim
 sua

*sunt opera ad preparationem juvantia. Res
item preparationes juvantes, sunt ista scili-
cet, omnia genera salium, aluminum, atra-
mentorum, & etiam vitrum, borax & qua-
rumvis natura sunt, & acetum acerrimum, &
anis, & cum istis praeponimus corpora imper-
fecta preparare, id est mundare, si aliqua
munditia in his extiterit, secundum no-
stram experientiam, in qua certi fuimus per
predicta.*

De Salis communis Preparatione.

SAl commune comburatur, combustum
in aqua communi vel aqua clara fontis
calida solvatur, solutum per filtrum di-
stilletur, distillatum per ignem lentum
parapside vitreata, vel vase terreo plumbato,
non in metallo, congeletur, congelatum calci-
tur per diem & noctem in igne mediocri, &
ita ipsum sic sufficienter mundatum.

De Salis vitri Preparatione.

Al Petrae dissolvitur in aqua fontis, per filtrum
distillatum, congelatur in vase vitreo usque ad
suis fusionem cristallinam.

De Salis Nitri Preparatione.

SAl Nitri sic præparatur, dissolve sagimen vitri in aqua forti, distilla per filtrum, & congela in vase vitreo, & sic optimè clarificatur.

De Salis Gemmæ Preparatione.

SAl Gemmæ teritur, dissolvitur & congelatur in vase terreo vitreato, sicut sal commune.

De Salis Alkali Preparatione.

SAl Alkali fit ex soda dissoluta, & per filtrum distillata & cocta ad tertiam, & descendet in tempore ad fundum vasis in modum cristallæ & est præparatum: Similiter Sal Alkali ex aliis aliquos sic præparatur. Accipiunt cineris de vellati pondera quinque vel duo, calcis viridis pondus unum, & trahunt totum lixivium, & distillant & congelant, & hoc reiterant semel, & est præparatum. Vel sicut sal commune, primo præparatur totum, solvatur in aqua communi calida, postea distilletur per filtrum, & congeletur, calcinetur cum igne lento.

De Salis Armoniaci Preparatione.

SAl Armoniacus fit ex quinque partibus vel de tribus urinæ humanæ, & parte una sudoris ejusdem, & parte una salis communis, & parte una cum dimidia fuliginis lignorum vel baculorum his simul coctis usque ad consumptionem humiditatis.

itatis, sublima Salem Armoniacum verum & tilem, hunc iterum in sudorem dissolve & con-
 gla, & sublima à sale communi semel, & est
 preparatum. Vel teratur, primò cum præpara-
 tione Salis communis mundati, postea sublime-
 ur in alto Aludele, donec totaliter fuerit extra-
 ctum purum, postea solvatur super Porphydum.
 Ab dio si de ejus aqua habetur facere, vel serve-
 ur ipsum sublimatum & purum sufficienter.

De Salis Tartari Preparatione.

Al Tartari fit ex facibus vini calcinatis & di-
 stillatis, vel ex tartaro calcinato dissoluto &
 congelato, & est preparatum.

De Salis Urinae Preparatione.

Al Urinae fit ex facibus urinae distillatae calci-
 natis, & iterum in aqua ejus dissolvitur & con-
 glatur, & est magni juvamenti: multi diversi-
 modè tractant de Salium præparatione. Nos
 item investigatione nostrâ invenimus, has præ-
 parationes Salium breviores & utiliores, ad no-
 strum propositum consequendum, cum, ex omni-
 bus rebus verè calcinatis, sales per dissolutionem
 extrahantur, per viam prælibatam præparari te-
 nentur, sufficit nos transire cum his ingeniis
 consuetis.

*De Aluminis Glacialis vel Rochæ
præparatione.*

Alumen Glaciale vel Rochæ duplicem habet præparationis modum, unum pro corporibus calcinatis abluendis, alium pro spiritibus submandis. Primus modus, dissolve ipsum in aqua fontis clara, distilla per filterum, coque ad ejus tertiam partem, pone in Parapsidibus vitreatis, descendet circa latera vasis, & in fundo Alumen præparatum cristallinum. Secundus modus est ut Alumen in vase terreo coquatur quousque humiditas evanuerit, & invenies Alumen album spongiosum, leve & præparatum pro sublimationibus, & aliis diversis operibus. Fæces in fundo vasis remanentes, vel dissolvantur supra lapidem vel in aliqua parte humida, vel in aqua inde extracta, vel reserventur.

De Aluminis Jameni Præparatione.

Alumen Jameni quemadmodum Alumen Glaciale vel rochæ præparatur, excepto quod in hac arte majoris est virtutis.

De Aluminis Plumosi Præparatione.

Alumen Plumosum dissolvitur & præparatur sicut Alumen glaciale vel rochæ. Nunc restat præparationes Atramentorum investigare, cum multum sit nobis id, quod per ea colligimus in tinctura & ligamentis spirituum & aliorum, quæ ad Elixir spectant.

De Atramenti Nigri Præparatione.

Atramentum nigrum solvatur in aceto mundo, vel in aqua bullienti, post per filtrum distilletur, & coaguletur, & est præparatum. Vel onatur primò in Alembico, & humiditas totalis extrahatur. Fæces in hac distillatione calcinatæ per Porphydum, vel in sua aqua solvantur, vel sagulentur, vel ipsa aqua, secundum velle artis, reservetur.

De Cuperosa Præparatione.

Cuperosa dissolvenda est in aceto distillato, clarificanda per filtrum, & congelanda, & sic est præparanda.

De Vitrioli Romani Præparatione.

Vitriolum Romanum aliâ præparatione non indiget, nisi quòd in aliquibus cineribus teneatur, in igne mediocri ut rubifcetur. Et est certum, quòd à corporibus (ut amplius consideramus) imperfectis extrahuntur diversa nobis necessaria, & sunt adminicula perfectionis in casibus indigent præparatione.

De Cerusæ Præparatione.

Cerusæ dissolvenda est, in aceto purificanda, deinceps à grossioribus, & id quod ut lac emacaverit, congelandum est in Sole, vel lento igne, & est præparata.

De

De Albi Hispanici Preparatione.

Eodem modo, ut supra fit, de Albo Hispanico Stannum candidum, in urina distillata, fervendum est, ad modum Ceruse, & sic præparandum.

De Viridis Aeris Preparatione.

Viride Aeris in aceto distillato, solutum & clarificatum, limpidè congelandum est lentissimo calore, & est optimum.

De Croci Ferri Preparatione.

Crocus Ferri dissolvendus est in aceto distillato & est clarificandus: & hæc aquarubic una Crocea congelata, dat tibi Crocum aptum, & factum.

De Lithargirii Preparatione.

Lithargirium, in aceto distillato, resolve, clarifica & congela, quia benè præparatum est quod iterum, quemadmodum & alia prænomina, dissolvere potes, & his uti dissolutis & congelatis, in hoc est investigatio profunda, & hæc præparatio fit brevissimè.

De Antimonii Preparatione.

Antimonium calcinatur, dissolvitur, clarificatur, & congelatur, & est præparatum.

De Lapidis Lazuli Præparatione.

Apis Lazuli calcinatur, abluitor tritus, & est purificatus à terreatate.

De Lapidis Hamatitidis Præparatione.

Apis Hamatitidis ignitur, extinguiturque sæpius in felle taurino, & splene.

De Boli Præparatione.

Bolus teritur, dissolvitur ut cerussa, & congelatur.

De Cinabrii Præparatione.

Cinabrium semel est præparandum, cum sale communis, & optimum est.

De Tutia Præparatione.

Tutia calcinatur, & resolvitur in aceto distillato, & sic est præparata.

Diversa adhuc Salium, Aluminum, & Atractorum genera reperiuntur, quæ omnia, ut dicta, in sua specie præparantur, & mundantur.

De Vitri & Boracis Præparatione.

Vitrum & Borax, si debito modo fuerint facta, non indigent præparatione.

De

De Aceti acerrimi Præparatione

ACeti autem acerrimi, cujuscunque generis subtiliantur & depurantur, & illorum virtus sive effectus per distillationem melioratur, & de quorum mundatione & depuratione sufficienter tractavimus, cum quibus corpora imperfecta præparari possunt, & depurari, & meliorari, & subtiliari, igneque semper debito mediante. Præparantur enim, & depurantur per ista ad intentionem ignis per hunc modum. Habent enim hæc corpora imperfecta humiditates superfluas, & sulphureitatem adustibilem, nigredinem in ipsis admiscendis generantem, ipsa prædicta corpora corrumpentem: habent etiam terreitatem immundam, fatulentam & combustibilem, nimis grossam, ingressionem impediens & fusionem ista & talia sunt superflua in his corporibus prædictis, quæ in ipsis nostra experientia, investigatione certa & ingeniosa, sunt inventa. Et quia hæc superflua accidentaliter his superveniunt corporibus, & non radicaliter, & spoliatio accidentalium possibilis est: oportet nos, cum igne artificiali, his prædictis mundatis & superflua demere accidentia cuncta, solâ substantiâ Argenti vivi, & Sulphuris radicalis permanente. Et hæc est integra præparatio imperfectorum, & depuratio perfecta, melioratio & subtiliatio, horum, vel hujus substantiæ puræ remanentis sit multis modis, secundum quod Elixir indiget. Præparatio.

onis ergo, & depurationis in generali modus
 hic. Primo enim elevanda est, cum igne
 portionali, tota humiditas superflua, & cor-
 rupta in illorum essentia: etiamque superfluitas
 alia & comburens: & hoc calcinando: de-
 totalis substantia remanens corrupta, in il-
 la calce superflue humiditatis comburentis,
 ingredinis corrodenda est, cum his munda-
 tis prædictis corrosivis acutis seu acerrimis,
 & calx fuerit alba sive rubea, aut secun-
 dum corporis naturam & proprietatem co-
 rrupta, & munda & pura, ab omni superfluitate
 corruptione prænarratis: & hæc cum
 corrosivis & mundatis tenendo, imbi-
 bendo, & lavando: Postea verò delenda,
 reponenda est totalis terreitas immunda, &
 essentia combustibilis, & grossa cum rebus præ-
 dictis mundatis, vel puris fusionem metallicam
 habentibus, cum calce prædicta, modo præ-
 depurata commixtis, & benè tritis, quæ in
 hac seu calcis reductione, retinebunt secum
 materiam grossam, & immundam prædictam,
 sponte corpore puro, ex omni superfluitate
 impendente mundato, ex hoc totum descen-
 dit meliorationis & subtiliationis horum sub-
 stantiarum purarum in generali modus hic est. Primo
 corpus purgatum & reductum, est iterum
 cinandum cum igne, & adjutoriis mundativis
 prædictis: Deinde cum his, quæ sunt resolutiva,
 solven-

Solvendum, hæc enim aqua Lapis noster est, Argentum vivum de Argento vivo, & Sulphur Sulphure, & corpori spirituali extractum, & subtiliatum sive attenuatum, quæ meliorari potest confortando in ipsum virtutes elementales, & aliis præparatis, quæ sunt ex genere sui generis & augmentando colorem, fixionem, pondus, puritatem, fusionem & alia omnia, quæ pertinent ad Elixir perfectum. Et iste est modus per quem nos investigatus, præparationis, depurationis, subtiliationis & meliorationis corporum mineralium in generali. Nunc transeamus ad specialem, seu particularem cujuslibet corporis imperfecti præparationem, cum omnibus modis suis, etiamque perfecti corporis mineralis, & primo de Jove.

De Præparatione Jovis.

PRÆPARATIO Jovis in speciali præparatur multipliciter melius per hunc modum. Et est ponatur in furno calcinationis, in vase ad hoc apto, & projiciatur subtus ignem, usque ad corpus ipsius fusionem bonam, movendo tunc ipsius corpus liquefactum, cum spatula ferrea perfricata: spolia, quæ super ipsum creantur, extendendo, movendo in ignis calore æquè, perdurate, donec in superficie bona quantitas ipsius pulveris fuerit congregata: deponatur tunc illa, & iterum moveatur, quousque alternatâ vice totum corpus

Corpus in pulverem subtilissimum fuerit redu-
 ctum. Cribretur ergo pulvis ille, & reponatur
 in furno, addendo sibi ignem bonum, suam fusio-
 nem non superantem, & movendo multoties. Stet
 ergo in igne suæ calcinationis sic per diem natu-
 ralem vel circa : finaliter, cum tota humiditas ac-
 cidentalis & superfluitas fuerit deleta, cum Sul-
 phure combustibili & corrumpente : postea ex-
 trahatur calx alba mundata. Nam ignis omnem
 fugitivam substantiam & inflammabilem elevat,
 & consumit de prædictis, scilicet cum sale com-
 muni mundato & alumine, & cum aceto purifi-
 cato & acerrimo, multum lavando, & ponatur ad
 oleum vel ad aërem, & iterum toratur, & lavetur
 & desiccetur, & hoc alternatim per vicem reite-
 retur, donec per acuitatem salium, aluminum, at-
 que aceti, tota ejus humiditas, nigredo, & im-
 munditia fuerint consumptæ, corrosæ & deletæ:
 tunc apponatur de vitro trito cum his prædictis.
 Cumque totum impastatum fuerit, descendatur
 in Botrum barbaturum, cum sufficiente igne. De-
 scendet enim corpus purum & mundum, reman-
 ente cum vitro, & salibus sive aluminibus tota
 substantia terrea, & fatulentia. In illo enim
 corpore mundo, descenso & reducto, æqualis &
 perfecta proportio Argenti vivi mundi, & Sul-
 phuris albi non urentis. Nam ignis & corrosi-
 va totam humiditatem diviserunt, & substan-
 tiam fugitivam inflammabilem & corrumpentem,

O

atque

atque nigredinem: & per descensorium suum, si per pastillum Salium & Aluminum & vitri, divisa est tota substantia terrea, & fætulentia cum sua proportione, substantia pura & temperata remanente. Postea verò calcinetur iterum hoc corpus reductum purum cum solo sale armoniaci puro mundato, cum autem benè & minutissimè fuerit calcinatum, sublimato & mundato, donec fuerit in pondere æquali, vel tritetur tunc illud totum per optimè, & benè diu teratur super Porphyrum, & ponatur sub dio loco frigido, & humido, vel in vesicis vitreis in furno solutionis, vel in ventre equino, donec totum fuerit dissolutum, augendo sal, si fuerit necesse, quam aquam honorare debemus, ipsa enim est quam quærimus ad album. Et hæc in hoc ultimo volumine dicta sufficiant de præparatione Jovis.

De Præparatione Saturni.

PRæparatur Saturnus sic: ponatur similiter in furno calcinationis, movendo ut Jovem, donec convertatur in pulverem tenuissimum, cribretur, & reponatur ad furnum: stet in igne suæ calcinationis per modum prædictum, donec fugitiva substantia & inflammabilis fuerit deleta, postea trahatur calx rubea, quæ imbibatur & teratur frequentissimè & minutissimè, cum sale communè mundato, & atramento & aceto purificato & acerrimo.

errimò. Desistis verò ad rubeum utaris, sicuti ad album fecisti cum sale communi, & alumine ameni & aceto: tunc multoties, ut de Jove delectetur, & imbibatur & teratur, donec per beneficium dictorum, dicta immunditia fuerit deleta, tunc apponatur de vitro cum his prædictis, & defendatur per Botrum barbatum corpus purum ascendendo reductum. Iterum calcinetur cum Sale Armoniaco puro, ut de Jove, teratur sæpissime, & dissolvatur per modum prædictum. Ipsa enim est aqua Argenti vivi & Sulphuris proportionaliter facta, quia utimur in rubei Elixiris compositione. Et hæc de Saturni præparatione dicta sufficiant.

De Præparatione Veneris.

PRæparatur ergò Venus optimè per hunc modum. Ponatur stratum de sale communi, primè mundato, in crucibulo, & desuper ipsius lamina, & desuper salis stratum, & desuper lamina, & sic vicissim, donec vas fuerit plenum, & cooperiatur & lutetur, & collocetur in furno calcinationis per diem naturalem, deponatur, & abradatur quod calcinatum fuerit, & reponatur lamina cum sale novo: & sic alternatâ vice calcinentur, donec omnes laminae fuerint consumptæ, seu corrosæ per beneficium salis & ignis: quia ille corrodit superfluum humiditatem & sulphureitatem

O 2

reitatē combustibilem. Ignis elevat substantiam fugitivam & inflammabilem, cum proportionē debita: teratur omninō pulvis ille minutissimē, & lavetur cum aceto, donec nigredine careat, aqua exinde emanans; hanc alternā vice de sale novo & aceto imbibe, & tere; & post contritionem, ad furnum calcinationis in vase aperto reponatur: Stetque ibi per tres dies naturales: deinde extrahatur & teratur benē & subtiliter, & abluatur cum aceto benē & diu, donec ab omni immunditia fuerit mundatum & purgatum: desiccetur ad Solem benē, tunc apponatur medietas ejus de Sale Armoniaco benē & diutissimē terendo, donec substantia impallabilis fuerit, ponatur sub dio, vel in resolutionis fimo, donec quicquid ibi est, subtile fuerit solutum, renovando Sal Armoniacum mundatum, si fuerit necesse, donec aqua totum fiat: hanc aquam honora, aquam Sulphuris fixi nominamus, cum qua tingitur Elixir usque ad infinitum. Et hæc sufficiant de Veneris præparatione.

De Præparatione Martis.

Martis præparatio per hunc modum melius præparatur & calcinatur, quemadmodum Venus cum sale communi mandato, & cum aceto puro lavetur: lotus ad Solem siccat: desiccatus, iterum cum novo sale & aceto teratur, & imbibatur, & ad eundem furnum ponatur per tres dies,

ut

de Venere factum est: solum honora, aquam
 sulphuris fixi, mirabiliter colorem Elixir augmen-
 tantem. Et hæc de imperfectorum corporum
 præparatione dicta sufficiant.

De Perfectorum corporum majori Perfectione.

Perfecta verò corpora non indigent præparatio-
 ne, quantum ad perfectionem, cum perfecta
 sint, sed ut magis perficiantur, subtilentur, & at-
 tenuentur, talis enim præparatio est adhibenda:
 accipiatur Sol in laminas tenues productus, &
 ponatur cum sale communi optimè præparato,
 mariatim in vase calcinationis, & collocetur in
 igne, calcinando benè per tres dies, vel donec to-
 tum fuerit consumptum, & subtiliter calcinatum,
 inde extrahatur, multum benè teratur, cum a-
 quo lavetur, & desiccetur ad Solem: postea teratur
 benè cum medietate sui salis Armoniaci mundati, &
 ponatur ad dissolvendum, donec totum fuerit, per
 beneficium salis communis & Armoniaci, in a-
 quam clarissimam dissolutum. Hoc fermentum
 est Elixir perfectum, præciosum, & verum corpus
 spirituale factum.

De Argenti Subtiliatione & Perfectione.

Subtiliatur autem Argentum, & attenuatur, &
 O 3 ad

ad spiritualitatem reducitur per modum jam dictum. Ergo per omnia & singula fac in ipsa subtiliatione sicut de Sole fecisti. Et aqua Lunæ dissoluta, est fermentum ad Elixir album spirituale factum.

Recapitulatio totius Operis.

JAM imperfectorum præparationem, & perfectorum subtiliationem, sufficienter determinavimus, ut de eis quilibet disceret posset adimplere intentionem. Attendat ergo quis proprietatis actionis modus, seu compositionis Elixir majoris. Nos enim quærimus substantiam unam facere: tamen ex pluribus aggregatam, coadunatam, fixam, quæ super ignem posita, eam ignis non exprimat, & liquatis permisceatur, & liqueat cum ipsis, cum eo quod est in ea de substantia ingresibili, & permisceatur cum ea quod est de substantia permiscibili, & consolidetur cum eo quod est in ea de substantia consolidativa, & fixatur cum eo quod est in ea de substantia fixativa & non comburatur ab his quæ non comburantur Aurum & Argentum, & afferat consolidationes cum ignitione debita & perfecta. Non tamen eatenus brevi tempore intelligas, quod paucis diebus vel horis possit prima vice constitui. Sed quia respectu aliorum Medicorum modernorum, respectu etiam operationis naturæ, hæc veritas

tas citius terminatur. Unde dixit Philosophus, medicina est, cujus tempus longum spatium anticipavit, quare vobis dico, quod sustineatis patienter, quia fortè moratur, & festinantia quidem ex arte Diaboli est. Ergò qui patientiam non habet, ab opere manum suspendat, quia impeditur festinantem credulitas. Omnis actio naturalis suum habet modum & tempus terminatum, quo majori & minori spatio terminatur. Ad hanc tria necessaria sunt, patientia, mora, & instrumentorum aptatio, de quibus in summa nostri perfecti Magisterii, artificem allocuti sumus in capitulis diversis, in quibus experiri potest, si nostris dictis fuerit sufficienter investigatus, quibus manifestà probatione & aperta, concludimus Lapidem nostrum nihil aliud esse, quàm spiritum fatentem & aquam vivam, quam & sic in aquam nominavimus, & per naturalem proportionem mundatam & unitam unione tali, quod sibi nec abesse potest, quibus addi debet, & tertium ad opus abbreviandum, hoc est corpus perfectum attenuatum. Ex præmissis igitur patent res, in quibus veritas est propinqua & peruenientes ipsum opus: investigatione verò nostrâ, certi sumus, & per experientiam manifestam consideravimus omnia verba vera esse, quæ jam per nos solos in nostris voluminibus scripta sunt, secundùm quod vidimus per experimentum & rationem in voluminibus istis redacta. Ea verò,

222 LIBER INVESTIGATIONIS.

quæ per nostram experientiam digitis extraximus, & vidimus oculis, & manibus tetigimus scripsimus in summa nostra perfectionis Magisterii. Sapiens ergo artifex in nostris studeat voluminibus, colligendo nostram dispersam intentionem, quam in diversis locis proposuimus, in malignis seu ignavis publicetur, & collectam prebet, donec ad cognitionem studendo, & experimentando, cum laboris ingeniosi instantia pervenerit totalem: exerceat ergo se artifex & inveniet. Cujus jam modum investigationis commotus amore, à visceribus propter vos, per nostram considerationem, veritatis cognitionem etiam dare plenariam perficientis & corrumpentis materiæ & formæ consideramus, investigationem nostram perfectorum, & materiam cum formâ à radice suæ commixtionis, usque ad complementum puram esse sine corruptione supernæ mentis aliqua. Consideravimus à contrario sensu imperfectorum substantiam unam esse ubique, scilicet Argenti vivi & Sulphuris, quæ ante commixtionem eorum, pura sunt & munda. Et per hanc considerationem, per nostrum exercitium invenimus, corruptionem imperfectorum accidentaliter supervenisse, quæ materia novam & corruptam dedit formam.

Libri Investigationis Magisterii GEBRI,
Philosophi perspicacissimi ac Indiæ Regis,

F I N I S.

TESTAMENTI

G E B R I

Philosophi perspicacissimi ac
Indiæ Regis.

DE

*Salibus Animalium, Piscium, Volatili-
um, Vegetabilium, & aliorum.*

EX omnibus rebus, etiam ex animalibus, piscibus, & volatilibus potest fieri sal, ipsius combustis & in cinerem redactis, fixum: eo modo quo fit sal de cineribus lignorum vel de calce apidis. Et si res fuerit naturaliter rubea, sicut est sanguis: ejus sal naturaliter erit rubeum, sed rararum rerum combustio debet fieri in vase clauso, & si fuerit sanguis, primo desiccetur, & non est malum si in octo partibus, solvas partes duas salis communis calcinati in fornace quacunq̃ue, deinde desicca, & postea combures in furno virariorum, vel figulorum, sive reverberationis per diem & noctem, vel interpellatim per dies duos absque noctibus. Quod si fuerint carnes aliqujus animalis, quæ siccari non possent, tunc in vase bene lutato ne respiret, per duos dies naturales, sine aliquo sale combure. Et post combustionem in quadruplo sui aquæ pluvialis deco-

O s

que,

que, usquè ad consumptionem duarum partium cum dimidia. Deinde fac pausare, & distillare per filtrum donec fiat aqua clara, sine aliqua turbulencia, deinde congela lento igne, vel quod melius est, ad Solem, & habebis sal animalis, quod superat alios in virtute fusiva. Deinde resolve in duplo sui aquæ pluvialis, & pone hujusmodi sal sub fimo per septimanam, & erit acutum. Demum congela ut dictum est, vel fac sine fimo, & posito super metallum si ingreditur illud. Sal animalis est bonum, si autem non, reitera ejus solutionem & congelationem, & ejus efficacia declarabitur tibi per experientiam. Scias quod Sal totius talpæ combustæ congelat Mercurium, & Venerem convertit in Solem, & Martem in Lunam. Quidam tamen operantur cum ejus pulvere, tantum apponendo ejus duplum inter sal animalis & sal nitri.

De Salibus Metallorum.

EX metallis etiam fiunt sales post ipsorum calcinationes, & si sales habent vim penetrativam & fixativam, ratione subtiliationis & acuitatis suæ, ex eo quod sunt de rebus fixis, & diu calcinatis in igne. Verum quia metalla diversimodè calcinantur in igne, videndum est, primò de calcinatione illorum quæ sunt ad rubeum, sicut Sol, Venus, Saturnus, & Mars: Demum de illis quæ valent ad album, ut Luna & Jupiter.

De

De Solis Calcinatione.

Alcinatio Solis fit in vase aperto in furno vitriariorum in decem diebus continuis, vel in X. diebus, in fornace reverberationis in tribus bus. Demum extrahe salem ejus cum aqua viviali distillata per Alembicum semel vel bis, coquendo in vase cupreo, & sit aqua in quadruplum ad calcem, demum congela: & si iterum calcinaveris, calces dealbabuntur in tribus diebus furno reverberationis. Nec mireris de hoc, quoniam omnis res rubea a motu sua tinctura manet alba: quia sub rubedine albedo manet culta, sed non convertitur. Et propterea, quia albedo est sub rubedine, dico, quod si per decem dies solum eas faeces calcinaveris, sine aliqua additione, & demum, ut de sale dictum est, salem extrahas, postea faeces suas, in terram a sale manentes, iterum calcinaveris, convertentur in albedinem. Et si eas reduxeris, erit Argentum verum. Dico ergo, quod si salem Solis cibus suis in albedinem conversis reddideris, Elixir, tam ad tingendum quam ad convertendum Argentum verum in Aurum, & ad tingendum Aes præparatum & Plumbum.

De Veneris Calcinatione.

Venus calcinatur in vase aperto per dies 35, immò per duos menses, in vase vitriariorum: remanet tunc sola ejus tinctura rubea, in specie

cie sanguinis. De qua extrahe salem ut de Sole dictum est, & fiet Elixir. Et scias quod sal, quicunque metalli, debito modo factus, figit tingit Mercurium, & mutat de colore in colorem, & de statu in statum, ratione sua acuitatis.

De Saturni Calcinatione.

Saturnus calcinatur in citrinum colorem in fornace no reverberationis, & est melius in vase clauso vel furno vitriariorum. Qui quidem in 15 diebus in 35 purgant à sua nigredine. Dimitte ergo ipsum in fornace per duodecim dies alios. Quod si per duos menses perficiet se ipsum crude purgatum vel non purgatum, & habebit citrinum colorem accedentem ad rubedinem, & fac de eo salem ut de Sole dictum est: & cum hoc sale tinges Lunam in optimum Solem, & ascendet per una super quinque partes Mercurii, & pars una Mercurii cadet super X. partes Lunæ, & ista pars una super L. partes Lunæ. De facibus fac ut de aliis dictum est; Et iste sal est acutissimus & restrictivus cujuslibet rei volatilis.

De Martis Calcinatione.

Mars calcinatur, si fuerit limatus, cum aceto rubeo imbibitus, & desicceatus ad bonum ignem, vel interpellatim, & post in furno reverberationis, vel vitriariorum comburatur diebus XXX, & de eo fac salem, ut de aliis dictum est: Sal extractus de calce Martis, & ad Solem conge-

ngelatus, & iterum per se sub fumo solutus, & est ad Solem congelatus, si pars una ipsius comminatur super duas partes Mercurii, bene loti in pullam bene clausam, per dimidium diem in aeribus calidis, congelat Mercurium in pulverem, qui pulvis fiet rubicundior fortiori igne adhibito: & mortificat alium Mercurium vivum simili modo. Quem Mercurium poteris imbiberem in aqua, in qua solvisti calcem Martis & de qua calcem Auri.

De Lune Calcinatione.

Luna calcinatur per quinque dies in prædictis fornacibus, & demum cum sale Alkali, sed bet prius per fusionem esse purgata, & postquam rem feceris, tingit Mercurium in album, cum quo Mercurio operare, ut prædictum, super quocunque metallo, & dealbabit albe, fixâ & permanente. Potes autem multiplicare, super Mercurio ad album melius quàm rubeum, quoniam pars una istius salis tingit 4. partes Mercurii, per multiplicationem prociendo Mercurium tinctum super non tinctum, & non sic ad rubeum, quia majori indiget medicina ut transmutetur à natura, quàm superaddatur naturæ. Et hujus Mercurii pars una super partes Aeris, dealbati & mollicati, convertit Lunam.

De

De Jovis Calcinatione.

Jupiter inter alios planetas benevolus est, calcinatur in vase clauso in prædictis fornacibus, scilicet vitrariorum, vel reverberationis, & eodem modo quo supra. Sal autem fit ex eo cum aqua pluviali vel alia, distillata per Alembicum, si istum salem invenies præ cæteris acutissimum & congelandum Mercurium, & majoris efficaciam quam sit sal de Luna, propter majorem decoctionem, & quia vivum Mercurium continet. Unde & major pars ejus sublimatur: & cum sale communi, & sale nitri sublima, & citius perficietur quam Mercurius, nec erit minoris efficaciam, quia Jupiter fuit Mercurius in sui minere in principio suæ creationis. Fæces verò, quæ remanserunt, calcina in vase sublimationum, & fac inde salem ut dictum est. Et similiter operare de Saturno, quia etiam aliqua pars ejus sublimatur. Et de fæcibus fac ut supra dictum est de toto ipso. Nota tamen, quod si Saturnus & Jupiter calcinentur, per diem unum in furno reverberationis, sicut faciunt figuli, postea illi pulvis in calcinatione citius perficietur, tam ad faciendum salem, quam ad faciendum ea, quæ infra dicentur. Quapropter sciendum est, quod unumquodque metallum non solum in salem, ut dictum est, sed etiam in verum Solem & veram Lunam potest per calcinationem converti. Saturno quidem calcinato per XX. dies in fornacibus præ-

dictis. Circa quod sciendum est, quod furs vitrariorum melior est ad hoc opus, sed furs reverberationis est utilior ad faciendum factum. Nec credas quod, si aliquod metallum factum, calx steterit in tali igne per XX vel XXII dies ad plus, quod aliquid ejus fugitivæ substantiæ possit remanere. Et ut convertat in verum metallum ulterius ipsum in igne tibi terre non expedit. Et tunc apparet, quod revera suo profundo est durum, sed à latere Argentum.

De Marte.

Artis verò limaturam, X diebus imbibitam, calcina per XII dies, sed tutius est ipsum calcinate per 18 vel 20 dies. Et habes opus perfectum ad Aurum, & contingit virtute calcinationis, & fusionum cum rebus mollicantibus.

De Luna.

Luna in suo profundo est Aurum, sed in se, ut videtur, continet tincturam albedinis, quandoque in igne permaneat, nisi forte multis vicibus calcinetur, & demum, extracto suo sale, res ejus, si calcinarentur forte non esset impossibile quin in rubeum converterentur. Cum tinctura aliena tamen mutatur, non per se, sed propter adjutorium.

De

De Jove.

Jupiter verò septem diebus calcinatus, & demum cum sale nitri, vel alcali & albumine ovi, & le armoniaco, & sapone molli, & borace de ptra reductus, erit Argentum verum: quoniam ipse est Argentum, sed modico tempore deductum; Unde sine alia medicina tantum potest stare in igne, quod reperietur versus in verum Argentum. Circa hoc etiam nota, quod calces convertendam in Aurum, reducas cum vitellorum, vel eorum oleo, & tartaro rubeo, qui tartarum multum valet in reductionibus & fusionibus corporum. Alumen verò, & tartarum album, debent poni in reductionibus ad album item nota, quod omnis medicina perfecta continet has quinque virtutes, quia, quod minima penetrat, mollificat, tingit, veraciter fixat, & purgat, & has virtutes continet Mercurius cum sale Auliar fixatus. Item omnes sales, tam animalium quam metallorum, eandem habent efficaciam; maxime conjuncti cum Mercurio. Dicitur est, quod unumquodque metallum, cum bene calcinatum fuerit, facit salem, sicut faciunt cineres, & lapides, & calces. Et quod cum illo sale, Mercurius perfecte tingitur, & quod ille Mercurius est, qui transmutat omnia corpora, quemadmodum ipse transmutatur, quod est maximum secretum. Et apparet, quod calcinatio corporum est

est brevior via ad perfectionem. Circa Jovem tamen notandum est, quod in se deficit, non quidem vitio sulphureitatis, sed quia participat humiditatem non fixam, quam contraxit à Mercurio patre suo. Unde in calcinatione ad suam perfectionem indiget temperato igne, quia aliter nimis consumeretur. Temperata autem decoctio inspissat humiditatem, & inspissatio consumit. Et ideo hæc decoctio fiat cum secatura lignorum, & sub terrâ debet poni, & desuper ignis. Et postea fiat ignis desuper. Et hoc tene secretum.

De Saturno.

[Dem dico de Saturno, si velis ipsum Lunificare. Sed secus est, si velis ipsum Solificare, quia hoc non fit, nisi per maximum ignem, & rubificatur & transmutatur.

De Marte.

MArs verò, quia habet substantiam fixam, est inter cætera corpora melior: est tamen longi laboris, propter nimiam sui ficcitatem. Sed si posses ipsum deducere ad albedinem & mollietatem Argenti, fieret firmus & fixus in omni judicio, quia nec timet cineritium: Stude ergo in eo, & limaturam ejus funde cum Arsenico, Euforbio, & Tartaro calcinato, & Sale Alkali, facto de Alumine de Tabia, quod in multis locis appellatur Alumen gattinum, eo quod gattæ in eo juxta ignem

P

nem

nem libenter dormiunt, & citò fundetur, & omni vice extinguatur in oleo tartari. Et cum Mars leviter funditur per se, sine adiutorio alterius rei, habebis optatum. Et scias quod multum valet fundere cum calce facta, quia calx fundere facit lapides.

De calce Saturni, Veneris & Martis.

NOtandum circa calcem factam Saturni, Veneris & Martis, quòd tantum volunt calcinari, quod nullo modo possunt in corpus reduci, nec plus diminui, nec plus mutari de colore in colorem, & quod sit calx acutissima. Et tunc sales ipsorum stant, quos sapius solve sub fimo, & coagula ad Solem, donec fiat quasi oleum. Tunc fixabit omnem Mercurium, & illo Mercurio alterum Mercurium, usque ad infinitum.

De Salibus Metallorum.

NOta quod si sales Metallorum commixtos Mercurio per sublimationem, & salem armoniacum, & demum sub fimo solvas, & ad Solem congeles, & solutionem & congelationem iteraveris ter, vel pluries, congelabis Mercurium crudum, lotum, & hoc multiplicare poteris in infinitum.

Item

Item de Salibus Metallorum.

Al igitur Metallorum extrahas cum aqua duci distillata, vel cum aqua vitæ per bullitionem, congela ad Solem, & iterum persolve sub fimo in aquam, & per lanam distilla & congela. Huius pars una centum partes Lunæ vel Saturni tingit perfectè.

Item ejus pars una fixat Mercurii crudi partes quinque, & quælibet pars ejus tingit centum.

Item de Salibus Metallorum.

Quidam dicunt quod Sal, extractum à metallis, est calcinandum. Item nota, quòd melius est sal extrahi à corporibus calcinatis, cum urina distillata, prius decocta, & despumata, vel cum aqua vitæ de vino albo in calcibus albis, in rubeis cum aceto distillato. Deinde conjunge sal cum Mercurio sublimato à sale armoniaco.

Item nota, quòd circa sal metallorum, & circa calces eorum, non habes aliud laborare, nisi quod les eis ingressum.

Item nota, quod sive cum aqua distillata, sive cum aceto distillato, sal à calcibus rubeis extrahas, quòd ad Solem vel ad ignem suaviter conges, & per se solvas aquam: cum aqua illa decoque igne lento, in urinali desuper clauso, Mercurium vivum lotum, & sub fimo solutum, vel cum aqua prædicti salis & Mercurii, modo prædicto solvas cum calce Ari.

234 TESTAMENTUM GEBRI.

Item nota, quod Saturnus purgatur cum aqua facta de Mercurii parte una, & Arsenici parte una. Sit tamen quodlibet per se prius sublimatum. Et postea simul cum sale armoniaco, quod sit duplum ad ista, & demum solvantur, & in aqua aluminis sæpius extinguatur. Et similiter Jupiter & alia metalla, purgantur cum eadem aqua, non appposito Arsenico.

De Mercurio Jovis.

NOta de Mercurio Jovis & ejus sublimatione, quæ forte sublimatur cum sale nitri. Tenta Jovem sic sublimare. Recipe de eo uncias 3, quæ amalgama cum tribus unciis Mercurii, & salis armoniaci unciam unam, & calcis corticum ovorum, vel gypsi uncias 3, sublima simul aliquantulum. Deinde, quod in fundo urinalis residet post sublimationem, reducatur in corpus, cui associa Argentum si vis.

Item nota, quod sal metallorum resolutum, distillatum, & ad Solem congelatum, dat congelare Mercurium in crucibulo.

Item sal metallorum dat solvere Mercurium in aquam sub fimo. Et illud mixtum congelatum erit perfecta medicina.

Testamenti GEBRI Philosophi, de
Metallorum transmutationibus,

F I N I S.

LIBER

LIBER

TRIUM VERBORUM

K A L L I D

acutissimi.

De qualitate Lapidis Philosophici.

C A P. I.

Apis iste, de quo fit hoc opus, habet in se omnes colores. Est enim albus, rubeus, rutilantissimus, citrinus, citrinissimus, coelestinus idis gravis. In Lapide isto sunt quatuor elementa. Est enim aquaticus, aëreus, igneus & terreus. In Lapide isto in occulto est caliditas siccitas, & in manifesto frigiditas & humiditas, oportet ergo nos occultare manifestum, & id quod est occultum facere manifestum: illud autem quod est in occulto, scilicet caliditas, & siccitas, est oleum; & istud oleum est siccum; illa humiditas tingit & non aliud, quia alkale, & non id tingit. Illud quod est in manifesto frigidum & humidum: est fumus aquosus corrumpens: oportet ergo ut illa humiditas & frigiditas compar caliditati & siccitati, ita ut non fugiat igne, quia inter illam frigiditatem & humiditatem, est una particula calida & sicca, oportet

P 3

ergo,

ergò, quod frigidum humidum recipiant caliditatem & siccitatem quod erat in occulto, & fiant una substantia. Illa autem frigiditas & humiditas est fumus corrumpens & aquosus, de quo dicitur, quod humiditas aquosa & adustiva corrumpit corpus & tingit in nigredinem. Ista ergo infirmitates oportet destruere in igne & per gradus ignis.

De Lapidis ipsius proprietate.

CAP. II.

Hic est liber trium verborum, liber lapidis pretiosi, qui est corpus aëreum & volatile, frigidum & humidum, aquosum & adustivum, & in eo est caliditas, siccitas, frigiditas & humiditas alia virtus est in occulto, & alia in manifesto. Quod ut illud, quod est in occulto, fiat manifestum. Et illud quod est manifestum, fiat occultum per virtutem Dei, & caliditatem ut siccitas. Dicunt enim Philosophi Persæ, quod frigiditas & humiditas aquosa & adustiva, non est amicabile caliditati & siccitati, quia caliditas & siccitas destruit frigidum & humidum aquosum & adustivum, virtute divinâ. Et tunc mutatur spiritus iste in nobilissimum corpus, & non fugit ab igne, & currit ut oleum, quod est tinctura varia multiplicativa, ponderativa, colorativa, declarativa, consolidativa, pulcherrima, ingressive perfecte

conservativa, atque perpetua frangitiva, & est tamen Sol pretiosus.

De occulta caliditate & siccitate in humido & frigido existentibus.

C A P. III.

Opus mirabile trium verborum, est opus lapidis pretiosi, in quo est frigiditas & humiditas quosa & adustiva, & in eodem occulta caliditas, & sic illud, quod est de tribus verbis, legitur & liter à quibusdam intelligitur, ut omnes clarè capere non intelligant causam in tribus verbis, hoc inquiritur in humido & frigido, in quo est occulta caliditas & siccitas, & hoc scire nos oportet, ut faciamus de manifesto occultum, & de occulto manifestum, & istud occultum est de natura Solis & ignis, & est pretiosissimum oleum omnium occultorum, & tinctura viva, & aqua permanens, quæ semper vivit & permanet, & æternum Philosophorum, & spiritus penetrativus, & est occultum tingitivum, aggregativum, & reificativum, quod rectificat & illuminat omnes mortuos, & surgere eos facit, postquam non fuit ab igne ejus caliditas & siccitas, sed frigiditas aquosa & adustiva fugit ab igne, & destruit se.

*De conversione Spiritus in corpus, &
corporis in Spiritum.*

CAP. IV.

UT igitur omnia manifestemus, scilicet oculum huius humidi & frigidi, Spiritus iste veratur in corpus, & hoc corpus in Spiritum, & iterum Spiritus iste fiat corpus, & tunc facta est amicitia inter frigiditatem & humiditatem, & caliditatem & siccitatem, unde dicunt Philosophi Persæ, quod mirum est quomodo hoc fiat, sed virtute Dei fieri potest, cum molli temperamento & moderativo termino ignis. Et huius longitudinis dierum duorum & septem. Nam à tribus duo intelliguntur, & à duobus quinque tria non intelliguntur. Et hæc sunt tria verba preciosa occulta & aperta, data non pravis, non impiis, non infidelibus, sed fidelibus, & pauperibus, à primo homine usque ad ultimum.

*De Planetarum & eorum imaginum
operibus in Mercurio existentibus.*

CAP. V.

Duo ergò, quòd in Mercurio sunt opera planetarum, & eorum imaginationes in suis locis, sicut in foetu suis partibus & temporibus operantur. Nam in foetu primo mense, cum semen à matrice acceptum est, Saturnus operatur, congelando

ado & constringendo suâ frigiditate & siccitate
 sam materiam in unam massam. Secundo
 ense operatur Jupiter, suâ caliditate digerendo
 quandam massam carneam, quæ embrio voca-
 r. Tertio mense operatur Mars, agens in ma-
 riam, & suâ caliditate & siccitate dividit, & se-
 lestrat illam massam, & membra disponit. Quar-
 to mense Sol, ut Dominus, immittit spiritum. &
 incipit vivere. Quinto mense operatur Mer-
 curius, qui foramina & spiracula facit. Sexto
 mense Venus disponit, & ordinat supercilia &
 oculos, testiculos & similia. Septimo mense,
 una suâ frigiditate & humiditate laborat ad ex-
 ellendum foetum, & si tunc nasceretur, vivere
 posset, si verò non nascitur, tunc debilitatur : &
 erum Saturnus octavo mense suâ frigiditate &
 siccitate incipit operari, tunc constringendo ip-
 sius foetus acceptionem in matrice, & si tunc na-
 sceretur, vivere non posset. Nono mense Jupiter
 erum operatur, & suâ caliditate & humiditate
 erum nutriendo reducit vires ipsi foetui : & sic
 impleto nono mense nascitur & benè vivit. Et
 hæc sunt verba vera. A qua foetum tribus men-
 sibus in matrice conservat : ignis totidem custodit.
 ter quoque tribus mensibus fovet : qui totidem
 implet qui fovetur sanguis in umbilico, qui in-
 ediebatur pretiosus ad maternas condescenden-
 tes mammas. Ibiq; post partus angustias, n-
 candorem assumit. Infanti verò nunquam

P 5

pate-

patebit egressus, quousque æreos flatus exhauriat. Egressus tandem os aperit & lactatur.

De Observatione Planetarum in Opere Alchymia.

CAP. VI.

AB istis tribus mensibus oportet nos intelligere, te cum acuto ingenio scire & componere, ac extrahere duo, nam à duobus non intelliguntur tria: sed ab istis tribus intelliguntur duo & septem: unde omnes, qui cupiunt scire hanc artem, acuant ingenium suum ad aperiendum thesaurum ex tribus verbis in quibus occultatur tota præparatio & virtus lapidis, in quo est caliditas & siccitas, quæ siccitas est oleum vivum, & tinctura viva, & est siccitas tincta, & profunditas tincturarum, & hoc est solidum & humidum conjunctivum. Omnes autem à principio hoc videntes, cognoverunt de verbo, quod dictum est, & qui audierunt de tribus verbis, mirati sunt valde quorum hæc est dispositio, quia sic à principio conceptionis, usque ad nativitatem infantis: quilibet planeta suo loco dat imaginem virtute divinâ sic creante: ita ego Rachaidebi dico; & verum est, quod, in omnibus operibus Alchymicis, quilibet planeta suo loco suam facit imaginem, usque ad complementum operis: & tunc nascitur Alchymia artificiale. Sed si verius dicam naturaliter nascitur secundum

TRIUM VERBORUM. 241

undum omnes planetas, sicut Deus ostendit Pro-
oplasto hominis naturaliter habens naturam
mnium tincturarum: & sic nascitur Mercurius,
abens in se quatuor elementa: & naturas omni-
um tincturarum, secundum suos gradus: & in hoc
opere Alchymiae multi errant, & pauci perveni-
unt ad finem. Nam in hoc opere est saltus Lu-
nae & circulus Solis ad gradus tres. Primus de-
bilis, secundus firmus, tertius perfectus: & termi-
natres. Primus, quando Sol intrat in Ariete, &
est in sua exaltatione. Secundus quando Sol est
in Leone. Tertio quando Sol est in Sagittario.
Circulus autem Solis est viginti octo annorum,
XIX. annorum in his mineris, & aliis qui in tabu-
lis Alchymiae sunt, completur Alchymia. Nam
numero saltus Lunae invenimus gradus, à novem
gradibus usque in duodecim gradus, & ab uno
in duos gradus CLXIII usque ad XXIV &c. VII
in circulo Solis invenimus. Intellige ergo, quia
secundum istos gradus completur opus Alchy-
miae.

Expositionis trium Verborum.

CAP. VII.

Redeamus nunc ad expositionem trium verbo-
rum, in quibus tota ars consistit. Aqua e-
nim dicitur tribus mensibus foetum in matrice
conservare, aer tribus mensibus fovet, ignis to-
tidem custodit. Hoc totum dictum est de Mer-
curio

curio per similitudinem. Et verbum istud sermo iste, & terminus obscurus, est apertus ad intelligendum verum. Nam & alia natura est muliere prægnante, & alia in Mercurio: tamen per similitudinem caloris, qui in matrice inventus æstimatus est ignis, qui est triginta duorum graduum. Unde istud tertium verbum; de quo dicitur, ignis totidem custodit, obscurum est: multi errant in eo, & intrant terram regionem nescientem, quia à tribus accipiunt duos gradus & ab istis duobus gradibus extrahuntur reliqui gradus, & in 32 particulis craticulæ partitur bellus, & in istis gradibus expletum est verbum tertium totum, de quo dicitur totidem. Primus gradus complet aquam & aërem, secundus gradus complet totum hoc quod diximus & totidem hoc est donum Dei.

De gradibus Ignis.

CAP. VIII.

Philosophus Regis Persarum & Principis Romanorum dixit, ita divide tria verba in duas partes, & iterum istæ duæ partes dividantur in duas partes, & super illa duo dividantur 32 gradus qui sunt termini ignis, & dicuntur particule ignis, & hæc inveniuntur a portionibus archæ, quæ dividitur in 32 partes & dicuntur Alnec. Omnes isti gradus sparguntur super primas duas partes, quæ sunt termini duo, & partiti in 4 partibus, 32 gra-

gradus partiuntur, sicut primus gradus est articula ignis, una Albechir, & est sola & simplex, & dicitur quasi nulla, & quod est levis ignis, & per istum ignem incipimus comprehendere Mercurium ad rubeum, cum ad mortem ducunt Magistri Persarum per subtilitatem ingenii, & ita complentur verba duo in 6 Maenchen. Post hæc completur verbum tertium, quod est obscurum, & quo multi errant, & perdunt sensum suum. Philosophus Regis Persarum dixit, dividamus hoc per medium. Medietas est ex tribus Maenchen, & ista medietas regitur cum duobus gradibus, qui sunt duæ particulae ignis, & ita explentur ista tria verba, in 22 Maenchen, & hic est primus terminus, & est sine errore. Secundus terminus est de 16 Maenchen, & regitur cum 16 gradibus ignis. Tertius terminus est de 10 Maenchen & regitur cum 16 gradibus, id est articulis ignis. Quartus terminus est de XXIII Maenchen, & quatuor diebus, & regitur cum XXII gradibus ignis, qui sunt particula ignis. Axiat Aedrianus, & omnes Philosophi Persarum, videtur Deus, & sanctum nomen ejus, quia hoc dictum est de temperato igne, super verbis trinitatis de natura mulieris impregnatae, ad exemplum ignis quod oportet in Mercurio. Dividuntur omnes isti duo termini quilibet per medietatem, quia ambo sunt XXIII Maenchen & 7 Diebus, & in fine primi termini, aperi thesaurum, projice

244 LIBER TRIUM VERBORUM.

proijce quod inveneris, quod si salierit, & f
mum emiserit super rubeam laminam, nondu
factum est. Reduc ergo ad ignem de 16 qui h
bet in se octo ignis gradus, & iterum aperi thesauru
rum, & pone super rubentem laminam, & vide si
lierit & fumum fecerit, quia nondum factum est.
Reduc ergo ad ignem de XX, qui habet in se 10
gradus. Iterum aperi thesaurum, & si adhuc
fumum fecerit, quia nondum factum erit. Reduc
ergo ad ignem de XX, qui habet in se 10
gradus. Iterum aperi thesaurum, & si adhuc
fecerit, nondum coctum erit. Reduc ergo
ad ignem de 24 Maenchen & 4 Diechen, qui habet
in se XXXII gradus ignis, & modo factum
fusibilis pretiosus lapis viridis, sive Aureus
croceus, sive rubicundus. In hac hora laus
Deus, & sanctum nomen ejus, quod est be
atum super omne nomen de hoc saeculo
sancto dono.

Libri Trium Verborum Kallid

Rachaidibi Philosophi

FINIS.

AV

A VICENNÆ

DE

CONGELATIONE
ET CONGLUTINATIONE
LAPIDUM.

CAP. I.

Terra pura lapis non fit, qui continuationem non facit, sed discontinuationem. Vincens enim in ea siccitas, non permittit conglutari eam, fiunt autem lapides duobus modis, continendo & congelando. In quibusdam enim fit dominans terra: in aliquibus verò aqua: quando enim desiccatur lutum primum, & fit quoddam quod est medium inter lutum & lapides, deinde fit lapis, lutum verò hujus transmutationi aptius est viscosum: quod enim continuativum est. In ripis quoque Geon visa est terra, quæ videtur in lapides converti in spatio 33 annorum. De aqua autem fiunt lapides duobus modis, unus est quod congelatur aqua guttatim cadens, alius quod descendit de aqua currenti quiddam, quod residet in superficie fundi illius quæ, fitque lapis: Sunt enim certa loca, super quæ aquæ effusæ convertuntur in lapides, quæ diversorum colorum sunt, & aquæ quæ sursum acceptæ

acceptæ, non congelantur, quæ si propè alveum suum fundantur, congelantur, fiuntque lapides. Scimus ergo quod in terra est vis illa mineralis quæ congelat aquas: Principia igitur lapidum, vel fiunt ex substantia lutea vel viscosa, vel ex substantia in qua vincit, quæ virtute quadam minerali congelatur, vel vincit in ea terra, facient eam coagulari. Eodem modo sal armoniacum congelatur, sed non sufficit ad saltem vis terre permutare: sed adjuvat ipsum calor. Calor autem adveniens coagulat ipsum, virtute occultâ: & fortasse fit ex terra frigida sicca, & ex aqua fit terra, cum vincunt eam qualitates terræ & è converso. Est autem res quædam, quâ utuntur quidam ingeniosi, cum volunt rem siccam coagulare, quæ componitur ex duabus aquis, & dicitur lac virginis, quod est ejus effectus certissimus, fiunt ergo lapides ex luto per calorem Solis, vel ex aqua coagulata, virtute terreâ siccâ, vel ex aqua calida desiccata: similiter quoque quædam vegetabilia & quædam animalia convertuntur in lapides, virtute quâdam minerali lapidificativâ, & fit in loco lapidoso, vel disconvenientia subita quadam virtute, quæ exit à terra in hora terræ motus, quæ convertit in lapides; quod consequitur in illa hora hæc transmutatio corporum & animalium vegetabilium, & quæ propinquum est, ut transmutatio aquarum. Est autem impossibile quod aliquod complexionatum totum con-

verta

ertatur in unum elementum, quia elementa & elementata transmutata, ad invicem transeunt & in dominans. Unde quod cadit in Salinas fit al: & quod in ignem, fit ignis: sed quædam citius & quædam tardius, secundum potentiam activarum, & resistantiam passivarum. Estque locus in Arabia, qui colorat omnia corpora in eorum existentia suo colore. Panis propè Toratema in lapidem conversus est, remanserat tamen illi suus color. Sunt talia mira, quia rarè accidunt, tamen causæ eorum manifestæ sunt. Sæpè tamen etiam lapides fiunt ex igne, cum extinguitur, quia sæpè contingit corpora terrea & lapidea cadere, cum coruscationibus, quia ignis fit frigidus & fictus ex sua extinctione. Et in Persia cadunt etiam cum coruscatione corpora ærea & similia sagittis flammatis, & non possunt liquefieri, sed per ignem evaporari in fumum, cogente humiditate donec residuum sit cinis. Cecidit quoque apud Lurageam, frustum ferri, ponderis centum marcarum, quod, præ duritia suâ, ferè erat infrangibile, missa tamen est ejus pars Regi Torati, qui præcepit enses inde fieri, erat autem infrangibile & infabrilabile. Dicunt tamen Arabes, quod enses Alemanici, qui optimi sunt, de isto ferro fiant. Cum autem cecidit massa illa, resiluit aliquoties à terra, ut pila erat, quia composita erat ex minutis frustis coherentibus ad invicem ad quantitatem granorum magni milii. Similiter huic rei con-

Q

venit

venit apud terrestres. Sic ergo fiunt lapides quorum siquidem generatio, vel erit subito per magnum calorem accedentem luto unctuosum aut paulatim per multum temporis.

De causa Montium.

C A P. II.

MONTES quoque quandoque fiunt ex causa essentiali, quandoque ex causa accidentali. Essentiali causa, ut ex vehementi motu terræ elevatur terra, & fit mons. Accidentali, ut ex ventis vel aquæ ductu accidit cavatio profunda, & fit paulatim, donec fiat vasta profunditas: Exit igitur juxta eam eminentia magna, & hæc est præcipua causa montium. Sunt etiam quædam terræ molles, quædam duræ. Molles ergo aquæ ductibus ventisque tolluntur, duræ remanent & fit eminentia. Sicut ergo fit generatio montium, sic generatio lapidum, quia aquæ ductus adduxit illis lutum viscosum continuè, quod per longitudinem temporis deficcatur, & fit lapis, & non est longè, quin sit vis mineralis convertens aquam in lapides. Et ideo in multis lapidibus inveniuntur quædam partes animalium aquaticorum & aliorum, montes quasi per multa tempora facti sunt, ut prædiximus, si non sunt decrecentes. Substantiæ autem luteæ, quæ reperiuntur in eminentiis, non sunt de illa materia lapidea, sed est de ea quæ diminuitur de montibus vel terrestris vel alia substantia quam adducunt aquæ cum lutum

herbisque admiscuntur cum luto montis, vel
 arte antiquum lutum maris, ut est unius sub-
 stantiae, quia pars ejus fit lapis, & pars ejus non,
 & molitur & dissolvitur aliquâ qualitate vin-
 ente, maris est recessus & accessus, quædam lo-
 cavat, quædam extollit, & quandoque totam
 terram cooperuit, & inde quædam mollia abradit,
 quædam dimisit dura, & ipsa in quibusdam locis
 ingesit. Mollia quoque ab eo congesta cum
 scinderet, desiccata sunt, & in montes conversa.

*De quatuor Speciebus corporum
 mineralium.*

C A P. III.

Corpora mineralia in quatuor species dividun-
 tur, scilicet in lapides & in liquefactiva,
 sulphurea & sales. Et horum quædam sunt ra-
 substantiæ & debilis compositionis, & quæ-
 dam fortis substantiæ, & quædam ductibilia, &
 quædam non. Et horum quæ debilis substantiæ
 sunt, quædam sunt Sales, ut quæ liquefiunt ex
 aqua breviter, ut alumen, calcamentum, &
 armoniacum, & quædam sunt unctuosæ, nec
 liquefiunt solo humore facile, ut Sulphur, Auri-
 mentum, sed Argentum vivum est de parte
 aqua, quamvis sit elementum ductilium, vel
 simile aliquibus ductilibus. Sunt autem ducti-
 omnia liquabilia, & ut multum non ductilia
 liquabilia, sed non mollescantur nisi cum

Q 3

magna

magna violentia. Et materia ductilium est substantia aquea mixta, cum substantia terrea natura forti, & non potest unum ab altero separari, & congelatur substantia illius aquea cum frigore, post actionem caloris in ipsam, quod est epithesis. Et erit exemplum à vino, quod dum gelavit, propter suam unctuositatem, ideo non est ductile. Lapideæ verò de substantiis mineralibus materialiter sunt aquea, sed congelantur solâ aquâ, sed etiam cum siccitate, & alterat aqueitatem ad terreitatem, & non est eis humor nimis unctuosus, & ideo non ducitur, & quia coagulatio eorum est ex siccitate non solvitur de facili ut melleum, nisi per ingenia naturalia solventa. Alumen autem & Sal armoniacum, sunt de genere salis, quia pars ipsius in Sale armoniaco major est quam terra, unde totum sublimatur, & ipsum est aqua, cui additur fumus calidus nimium subtilis, & magis igne coagulatum ex siccitate. Aquæ verò sulphureorum, mixta est cum terra, & commixtione, cum ferventia caloris, donec sint unctuosæ, & postea coagulata sunt ex frigore. Atramenta verò composita sunt ex sale Sulphure & lapidibus, & est in eis vis mineralium aliquorum corporum liquabilium quæ ex eis unt, ut calcamentum & alachar generantur, majoribus granis atramenti, & non solvitur in sulfedo ejus cum eo, quod est in illo sulphure

& p

posset coagulatur, & illud jam accipit vim
 fixatam, ex corporibus aliquibus. Quod er-
 o accipit vim Ferream, erit rubeum aut croce-
 um, ut alabar. Quod verò vim Æream accēpe-
 rit erit viride. Unde possibile est ista duo
 eri artificialiter. Argentum vivum est ut aqua,
 ut miscetur cum terra nimium subtili sulphu-
 ri mixtione forti, donec in plana superficie
 non quiescat, & hoc est ex magna siccitate, quæ
 rest illi, & idè non adhæret tangenti. Est quæ
 lbedo ejus ex claritate illius aquæ, & ex albedi-
 ne terræ subtilis quæ est in eo. Proprium ejus
 est, quod ex vapore Sulphuris coaguletur, &
 forte hoc modo gelatur per Plumbum, vel ex va-
 pore Sulphuris facile. Videtur autem quòd Ar-
 gentum vivum, & quæ sunt similia, sit elemen-
 tum omnium liquabilium, vel quia omnia liqua-
 bilia, cum liquantur, convertuntur ad ipsum, ta-
 men non liquantur priusquam calefiant, & cum
 liquata fuerint apparent rubra. Sed Plumbum
 rocul dubio, cum liquatur, est Argentum vi-
 um, sed non liquatur nisi calefiat, & cum lique-
 factum fuerit convertitur ad colorem convenien-
 tem omnibus liquabilibus, scilicet igneum rubo-
 rem, & idè miscetur Argentum vivum cum
 istis corporibus, quia est de substantia eorum,
 sed ista corpora differunt in compositione sua
 ab illo, eo modo quo differt Argentum vivum ac
 ibi similia, & permutationes istæ permiscetur
 cum

cum eis donec congelantur. Et si fuerit Argentum vivum purum, coagulabit id vis Sulphuris albi non urentis, & id est res optima quam possunt reperire illi, qui operantur Alchymiam, vel convertunt illud in Argentum. Quod si fuerit, scilicet Sulphur mundum optimum cum calore clarum, & fuerit in eo vis igneitatatis simplicis non urentis, erit res optima quam possunt reperire Alchymistæ, ut ex ea faciant Aurum. hæc enim ipsum convertunt. Et si fuerit Argentum vivum bonæ substantiæ, & Sulphur non purum, quod scilicet sit in eo vis adurens, convertet ipsum in Æs. Argentum autem vivum, si fuerit malum & non purum terreum, & sit Sulphureum non mundum, fit ex eo Ferrum. Scandium verò videtur Argentum vivum bonum habere. Sulphur verò malum, & hæc non bene trita, sed tanquam per parva composita, & ideo non fit tale. Plumbi verò grossi Argentum vivum malum est, ponderosum & luteum, & Sulphur ejus malum est, mali vaporis, & foetidi & debilis, undè non benè gelatur. Et artifices faciunt gelationem ferè similem artificialiter, quamvis artificialia non sunt eodem modo, quo & naturalia, nec tam certa habet similia, & ideo creditur quod compositio naturalis fuit hoc modo, vel vicina huic. Sed ars debilior est quam Natura, nec sequitur eam, licet multum laboreat. Sciunt verò artifices Alchymia species rerum trans-

transmutari non posse, sed similia illis facere
 possunt, & pingere rubeum citrino, ut videatur
 aurum, & album pingere colore quo volunt, do-
 cuit fit multum simile Auro vel Æri. Post quo-
 que Plumbi immunditias abstergere. Ipsum ta-
 men semper erit Plumbum, quamvis videatur
 argentum. Sed tunc optimè erunt in eo quali-
 tates alie, ut errent homines, ut qui accipiunt
 Salem & Salem Armoniacum. Cæterum quod
 differentia specifica tollatur ingenio, non credo
 possibile, & non est quod complexio una in ali-
 um convertatur, quia ista sensibilia non sunt dif-
 ferentia, quæ permutatur species, sed sunt acci-
 dentia & proprietates. Differentiæ autem eo-
 rum non sunt cognitæ, quia cum differentia sit
 nota, quomodo potest sciri utrum tollatur nec
 non, vel quomodo tolli possit. Sed expoliatio ac-
 cidentium, ut vaporis & coloris & ponderis, vel
 nimium diminutio, non est impossibile, quia con-
 tra hæc non stat ratio, sed proportio istarum sub-
 stantiarum, non erit eadem in omnibus. Hæc
 igitur in illam permutari non poterit, nisi forte
 in primam materiam reducatur, & sic in aliud
 quàm prius permutantur, hoc autem per so-
 lam liquefactionem non fit, sed accidunt
 ei res extraneæ.

Mineralium Avicennæ

F I N I S.

354 EXPOSITIO EPISTOLÆ
CUJUSDAM
EPISTOLÆ,

Quæ

ALEXANDRI Macedonum Regi
nomine circumfertur,

INTERPRETATIO

Abditam Philosophici lapidis, com-
positionem sapientibus acutissi-
mè declarans.

 Alexander in Epistola de arte Solis, tra-
ctans ad imaginem & similitudinem
mundi, breviter dicit, quod habeas fun-
dari in ista demonstratione, ostendit
enim quod ars derivata est ex creatione homi-
nis, cui omnia insunt, nam quemadmodum mi-
nor mundus ex quatuor virtutibus diversis com-
positus est, ita & ars ista ex naturis mulieris
quarum quasdam breviter narramus, demonstra-
mus, & ponimus: eò quod major mundus crea-
tus est ex quatuor virtutibus naturalibus diversis
& compositis, quarum prima est appetitiva, se-
cunda digestiva, tertia attractiva seu retentiva
quarta verò expulsiva, quæ mundificativa est
Et est quinta essentia sine aliena vita, quæ alia
quatuor, quas tibi narravi ac descripsi, gignit &
unil

& unit, quarum dispositionem exposui, & est in hac arte sicut clavis ad arcam, quam si absque ea aperias, tota dissolvitur. Est enim sicut nexus ejus latera continens, quia totum rei hujus Magisterium, ab istis virtutibus cautè scire convenit in hac arte. Ista ars non perficitur nisi ex studentibus pervigiliam, & per ejus temperantiam. Quoniam sic ut prius narravi, ejus actionis initium ex quatuor est virtutibus peragentibus, scilicet appetitiva, retentiva, digestiva, & expulsiva, quæ mundificativa est. Quinta est scilicet anima ex lumine clarissima. Nunc autem has dispositiones specierum narremus, atque ejus potentiam exponamus. Narremus igitur quid eorum est calidum, quid frigidum, quid masculinum, quid femininum, & per eorum colorum diversitatem, & generis differentiam non erremus nec deviamus, eò quod si sit differentia inter calidum & frigidum, & masculinum & femininum, opus nequaquam tibi perficietur nisi in via dirigatur. Et scias, quod nullus nascitur absque mare & femina, & nullum germen creatur sine calore & humore, frigiditate & siccitate. Virtus autem appetitiva, masculina est calida & sicca; & est ignis continens. Virtus retentiva, femina est frigida & sicca, & est terra. Virtus digestiva seu alterativa, est, masculina calida & humida, & est aer. Virtus expulsiva, femina est frigida & humida & est aqua mundificativa. Quinta essentia verò est vita,

vita, quæ est propria, nec est calida nec humidâ: nec frigida, nec sicca, nec masculina, nec fæminina, tamen, si per istarum virtutem ad siccum vertatur, oppositum ejus corrumpitur: ne igitur eam in aliquo fluviali loco requirens ab operatione erres, ejus tibi ostendam locum. Si igitur vis aquam vitæ frigiditate dissolvere, magis ipsam coagulas. Si verò vis aquam frigidam facere: magis ipsam calefacis, nisi quamlibet naturam virtutis, ad propositum ejus quod operaris emendes, opus corrumpis. Sciendum quoque est, quod virtus appetitiva, quæ est calida & sicca, ignis confirmat. Retentiva frigida & sicca calorem in corporibus congregat, & mollificando coloribus mergit, & est terra. Digestiva masculina mundificativa, & quæ corpus mundificat, quia naturam cum rubigine excellit, deinde naturam accidentaliter imprimit, & est calida & humida, & est aër: Expulsiva, quæ mundificativa est, fæminina est, omnem fugat immunditiam, dum in eam transfunditur, transfertur in se ipsam, & nunquam postea dividi possunt, veluti venenum in corpore funditur, postmodum non separatur. Calida agit virtus hæc in corporibus, & eadem sic disponitur natura, suæque eorum congregat unum, est autem frigidum & humidum, & est aqua. Et est quinta essentia quæ totum dirigit opus & complet, & est anima corpori conjuncta, quam conjunctionem quidam malè in opere opera-

operati sunt & erraverunt, inutilia pro utilibus summentes. Quidam etiam, tanquam directo tramite prout iussimus, operantes diminuerunt, & secundum eorum opinionem egerunt, & ideo devastatum est totum opus, saxumque factum est. immò significo tibi quod si diligis opus tuum perficere, incipe prout iussi. Restat nunc ut speciebus nomina imponamus, nec à memoria recedendum est, quod ea, quæ operaris, non lucidæ, naturæ fore debent, ex quibus minor mundus creatus est, quæ suis proprietatibus tibi nuncupabo. Scias quod Sulphur est ignis & terra Magnesiz, & aer, fontina & aqua, est Argentum vivum, quod in corpore mergitur. Quinta essentia spiritus est, qui omnia vivificat, & alterat, & omne germen germinat, & omne lumen accendit, & omnes fructus floret. Tali quidem gubernatione necesse est hoc opus dirigere, & scias, ut dictum est, naturas congruè coaptare, & masculinum feminæ, & calidum frigido, & humidum sicco, deinde aquam, spiritum & lumen nutrire, quoniam ex diversis naturis fundatum est opus, ex ejus melancholia componitur corpus, & erit quantitas ejus ex igne hepatis vitio cholera rubra suboritur, quo facto oportet ea, quæ ad facta & operam spiritualem veniunt, digeri, à quibus jungitur aer, qui est sanguis fluens, in omnibus venis corporis, & superveniens, donec in rubrum vertatur colorem. Aqua verò est flegma quæ in pectore consistit,

sistit, & apparet in figura aureis instrumentis, sic deinceps illud, quod tibi jam dixi, virtutē pradiCTORUM, omne corpus efficitur perfectum. Stude itaque naturas istas omnes prudenter regere, & vas quoque cum suo simili, vel ejus contrario in devio cum tinchar posse, & opus tuum dirigetur prout gratiam meam tibi tribui, cum species tibi descripsi, quæ gradatim regi oportet, donec corpora spiritus fiant, & tunc artis sapientia operatur, ut natura alteretur, & in aliam convertatur naturam. & natura per naturam appareat, post ipsius verò naturæ accidentia, necesse habes jungere duas naturas, donec ab eis naturam claram, & lucidam extrahas, quæ cum ascendit in altissima, tenetur, luceſcit & coaptatur. Et ſcias quod in hac arte nihil Philosophicè loquor, & est in liquefaciendi solutione super omnia cautela adhibenda, quod ne ascendendo modum excedas, quoniam in liquefaciendo consistit arcanum totum omnium naturarum alteratio, & ſetas hoc quomodo à natura in naturam mutatur, donec substantia non fugiens nec alterans, ſed fixa & constans fiat, ex quibus introitus coaptat nigros, quoniam pars discernitur. Et mox natura per naturam apparet. Rarum itaque rerum fixarum naturam liquefactione coaptat, & aqua, quæ à ſapientibus aqua ſapientiæ eſt appellata, deinde arcana quæ ſunt temperata humida, quia niſi naturas attenues, aquamquæ illas facias, non colorare

gire poterunt, sic ergo corpus aquatione hume-
 facies. Et scias, quod albedo est in coagulatio-
 ne, & quod species spiritus, & in se invicem
 emendant. Dico etiam tibi fili, qui emendari
 desideras, quod non ponas in ea species crudas
 & inordinatas, sed putrefactas & coaptatas, ascen-
 dentes & descendentes. Ego sine dubio com-
 peri quaedam unguenta elevata, lucida, illumina-
 ta, & inveni in eis arcana abscondita, quæ, si uti-
 que bene reges, natura eorum, quæ habes occul-
 ta, manifestè apparuit tibi & apparebit, id est
 terra alba per Argentum lucidum & notum. Et
 scias quod corpora quædam solutione indigent,
 quædam elevatione ut tinguant, & lucida & illu-
 minata fiant, in quibus omnia corpora dissolvantur.
 Scias etiam quod secundum naturam arca-
 na sunt in eis abscondita, quod si regantur à na-
 tura abscondita, tibi apparebunt quæ Hermeti
 Philosopho apparuerunt, & est terra alba propè
 Argentum. Confice ergo corpora quæ illa se
 sanant, cum terra alba est, ut fixa permaneant, &
 superpone, ne ignis eam suâ flammâ comburat,
 sed quemadmodum ceram liquefactam liquefac
 ea. Et esto memor quod istud vocatur aqua
 intrans uterum. Igitur in artibus tuis, in qui-
 bus studes, malleos duos fore credas, quorum
 unus Soli, alter Lunæ debetur, postea sequuntur
 duo ordines, quos regendos dubium nostro ca-
 piti satis congruè figurat. Ecce numeravi, ar-
 canum

sanum caeleste patefeci, scientiam difficilem atque absconditam illuminavi, perfectamque scientiam regendi modum certificavi. Juro itaque quod nihil celavi, nec alteram nec ullam speciem alienam descriptione descripsi, nec genera alienis locis imposui. Igitur, si meas literas legeris, & intellexeris, venies ad propositum tuum, & Deo gratias ages. Si verò compositio debilis & complexio brevis extiterit ad suum propositum non veniet, ignorantia suae partem mihi non imputat, nec dicat me errasse, sed se ipsum qui ad suum propositum non perveniet.

Interpretationis Epistolæ Alexandri Regis

F I N I S.

AUTHO.

AUTHORIS IGNOTI,
PHILOSOPHICI LAPIDIS
SECRETA,

Metaphoricè describentis,
OPUSCULUM.

 Xemplum scientiæ nostræ senex supra mortem, in eo sunt naturæ conjunctæ eum complemento. Terra, aqua, ignis ejus, & aër. Et omnia hæc in Saturno, cum eo aperiuntur portæ scientiarum, sicut dicit Hermes. & præcedentes sui primi. Accipe lapidem suspensum supra mare, ut senex cera alba, super fontem, ut puer hypoquistidos. Nomen ejus victor, cum eo perime viva & vivifica perempta, & ei sunt mores & vita, & istud & illud ex Oriente & Occidente. Cum hoc habebis scientiam in qua pigritaverunt Arabes. Veritatem dixi tibi per eum, qui fecit oriri lapidis paradisi, authorem lumen vitæ. In eo sunt duo opposita simul, scilicet ignis & aqua, & istud vivificat illud, & illud perimit istud, & hoc & hoc in Leone conjuncta simul, per eum, qui est mors & vita, veritatem dixi, non mentior. Gumi nostrum coagulat lac nostrum, & lac nostrum dissolvit gumi nostrum. Et post apparebit rubedo Orientalis, & rubedo sanguinis, hæc lapis mundus sine factore,

fatore, invenitur in locis altissimis, cum quo magnificaverunt se Philosophi super omnes alios, & vaticinati sunt futura. Veritatem dixi per potestatem coelorum, cui non sum mentitus scienter. Homo noster antiquus, est Draco noster, iste comedit caput suum cum cauda sua, & caput & cauda est anima & Spiritus, & anima & spiritus sunt creati de luto, & hoc & hoc ex Oriente & Occidente, per expellentem nocumenta, non mentior, quia quod dixi, vidi in civitate. De alba Corvum tuum si vis dealbare ipsum, cum Nilo Ægypti albescit primo: tunc cum Persia inferetis, & cum hoc & hoc apparebit rubedo. ut pater in eremo, per vivificantem Deum, omnia non mentior. Aqua nostra abluit sordes, mundabit omnem nigredinem & obscuritatem ejus, tunc subridebit dicens, quis mundavit me? qui vidit illud subridebit locutus, & veritatem dixi, non mentior. Terræ in occultis sunt tres, Oriens & Occidens, & super eos Saturnus albus ortus est & anima horum trium est ignis, veritatem dixi per familiam Mahometi. Manifestabo quod occultaverunt primi, non cum invidia. Terra nostra vertit Æs tuum in Argentum primo, & ultimo in Aurum inveteratur, & habebis scientiam, in qua pigritaverunt Arabes. Denigras cum Ægypto nostro, & non cum Persia, & cum Persia siccas, quia est domus siccitatis, & cum Ægypto humectas, quia est domus humiditatis, & hoc

& hoc albedo & rubedo sine mensuratione, ut
 rubedo in maribus, vel ut sanguis dominarum?
 Lapis scientiæ nostræ senex primò, & ultimò puer,
 quia albedo ejus in initio, & rubedo in ultimo
 cum dominio. Hic est lapis cum quo tituba-
 runt omnes qui abierunt, & mortui sunt plurimè
 eorum cum dolore & tristitia, quoniam declina-
 verunt ad viam Dæmonum, & reliquerunt viam
 prudentiæ. Coopertorium equi pallium nostrum
 album, & Equus noster Leo fortis, sub pallio coop-
 ertus, & super illud, & illud Gryffus noster na-
 turam gemmatam, retinens, hic lapis triangulus
 est in esse, quadrangulus in qualitate, veritatem
 dixi per operatorem, dealbans & rubefaciens o-
 mnia, non sunt singularia in occulto, sed sunt
 mixta, Oriens & Occidens simul juncta ab anima
 unum. Hic conjungit & disjungit & rejuven-
 at quando vult, Lupus noster in Oriente invenitur
 & Canis in Occidente, iste momordit illum: &
 iste momordit istum, & sunt rabidi ambo, & in-
 terficiunt se ad invicem: donec fiat ex eis toxicum
 & theriaca. Camelus noster albus septimus est
 in numero apud Philosophos magnos, Sol cum
 Luna, Jupiter, Mars & Venus noster in Mercu-
 rio nostro, & Saturnus septimus eorum, in quo
 omnes sunt conjuncti simul, hic est gladius, cul-
 tellus & incisoria super adiectum, & inimi-
 cus ad manum, & vas cum adjutorio vini. Epi-
 scopus noster, ut color venarum, vel violarum,

ITEM

R

&

& anima citrina ut citrinitas, & narges vel hypo-
 quistidos. Tunc lapidem in fluvio currenti per
 mortem, non mentior, exemplum nostrum cum
 albo naturæ, Ignis & lux in claritatis essentia: &
 ignis & lux est scintilla nostra, & titio noster can-
 dens, & cum hoc & hoc invenies scientiam, verita-
 tem dixi per unientem omnia. Scala nostra est tur-
 ri nostra de terra viscosa, & terra viscosa est lu-
 tum nostrum, & cerotum nostrum ex cera & sa-
 pone confectum: & hic & hic navis nostra in
 mari nostro plena Gygantum. Aperui quod oc-
 cultaverunt priores. Non sum invidus, quem
 admodum ipsi fuerunt: per illuminantem cuncta
 non mentior. Terra coram oculis posita Orient
 & Occident, & hic & hic narcissus cum lilio no-
 stro: & hic & hic cum senex nostro, & senex no-
 ster, & uter noster, est corpus nostrum: & cor-
 pus nostrum, est Lapis noster quæsitus à multis
 inventus à paucis. Et istud exposui ex pie-
 tate, & detexi cunctis per DEUM
 gentium.

Autoris Ignoti

FINIS.

MER

(O) M

364

MERLINI ALLEGORIA.

PROFUNDISSIMUM
PHILOSOPHICI LAPIDIS

Arcanum perfecte continens.

Rex quidam alios cupiens superare potentes, se contra eos præparavit ad bellum. Cumque vellet equum ascendere, præcepit cuidam ex militibus suis, ut daret ei ad potandum de aqua, quam plurimum diligebat. Qui respondens ei dixit. Domine quæ aqua est illa, quam quæritis? Et Rex ait. Aqua illa quam quæro, aqua est à me plurimum affectata, & ipsa diligit me præ cæteris. Et ille perpendens, statim ivit, & eam delulit ei. Rex autem accipiens eam, bibit & rebibit, donec omnia membra sua repleta sunt, & omnes venæ ejus inflatæ, & tunc fuit valde discoloratus. Hoc facto, dixerunt ei milites ejus. Domine ecce equum, ascende si placet. Qui respondens dixit. Sciatis me ascendere non posse. Dixerunt milites, quare non potes? Respondit, quia sentio me gravatum, dolet caput, & ut mihi videtur, omnia membra mea ab invicem dividuntur. Jubeo igitur vobis, quod ponatis me in cameram unam lucidam, & ea constituat in loco calido & siccò, continuè temptato per diem & noctem, & ita sudabo, & aqua quam bibi desiccabitur in me, & ita liberabor.

R 2

Fece-

Fecerunt ergo sicut Rex praeceperat eis. Completo verò tempore, aperuerunt cameram, & invenerunt eum quasi mortuum. Parentes vero statim cucurrerunt ad medicos Aegyptiacos & Alexandrinos, praeter ceteris honorandos, & adduxerunt ad eum, narrantes eis secundum quod Regi acciderat. Qui quidem viso eo, dixerunt ipsum posse procul dubio liberari. Et illi. Quis vestrum erit Magister. Responderunt Alexandrini, nos (si placet vobis.) Dixerunt Aegyptii, non placet nobis, immò nos volumus esse Magistri. Antiquiores enim vobis sumus, licet juniores videamur. Alexandrini verò consenserunt. Tunc dicti Magistri acceperunt Regem, & dilaniaverunt eum in partes minimas, terentes eas, & miscuerunt cum medicinis suis humectantibus aliquantulum, & ita posuerunt ipsum aptatum in camera sua, in loco calido temperato, sicut prius per diem & noctem. Hoc facto extraxerunt eum quasi semimortuum, & adhuc habentes aliquantulum vitae. Quem videntes parentes ejus exclamaverunt, dicentes. Hic Rex mortuus est. Quibus medici dixerunt, non est mortuus. Nolite clamare, dormit enim, & jam incepit terminare. Acceperunt itaque ipsum iterum, & abluerunt eum aqua dulci, donec sapor medicinarum recesit, & miserunt cum eo iterum de eadem medicina nova, & posuerunt eum in loco suo sicut prius. Et quando extraxerunt eum

venitus mortuum invehunt: alioq parentes ejus
foreiter clamantes dixerunt. Hæc Rex mortua
est. Quibus medici respondentes dixerunt. Inq
terfecimus eum idè, ut melioris fortior fiat in
hoc mundo post resurrectionem in diem judicii
quàm fuisse prius. Quod quidam parentesq
ejus audientes, crediderunt eos esse deceptos:
& statim abstulerunt eis medicinas suas, & expul
serunt de regno. Hoc facto loquebantur ad inv
vicem, considerantes quid deberent agere; de
hoc corpore venenato & mortuo. Et convener
unt ut sepelirent ipsum ne putresceret, at quis
fossor nocumentum inferret. Alexandrini verò
medici hoc audientes, ierunt ad eos, & dixe
runt, nolite ipsum sepelire, quoniam (si placet
vobis) restituemus eum saniorē, pulchriorē,
& potentiorē, quàm prius. Tunc illi subside
re ceperunt dicentes. Vultis ne decipere nos,
sicut & alii scitis, quod nisi feceritis quod
promittitis, manus nostras evadere non poteritis.
Medici autem ad hoc obligantes, acceperunt Re
gem mortuum, sicut ab eis dederant, terentes
eum bene abluunt, quousque nihil de medici
nis aliorum remansit, & defecaverunt eum. De
inde acceperunt partem unam Salis armeniaci,
& duas de pitro Alexandrino, & miscuerunt
eum pulvere mortui, & impastaverunt eum pa
rum olei lini, & posuerunt eum in camera una
facta ad modum crucis in infocijs perforatis, &

sub foramen posuerunt aliud vas mundum, modum crucibuli factum, & dimiserunt eum in per unam horam. Deinde popperuerunt eum cum igne, insistentes donec fuit positus liquis factum, in aliud crucibulum descendens inferens per foramen. Tunc Rex ita de morte ad vitam resurgens, magna voce clamavit & dixit. Illi sunt inimici. Sciant quod omnes interficiam, nisi mihi obediunt, adveniant sine mora. Omnes igitur audientes, venerunt coram eo, & dixerunt. Domine ecce parati sumus vestris in omnibus obedire mandatis. Itaque ab illa hora, ut antea, Reges omnes & potentes aliarum regionum, honoraverunt & timuerunt eum. Et quando volebant videre de mirabilibus ejus; ponebant in crucibulo unciam unam Mercurii bene loti, & projiciebant desuper, tanquam unum granum mihî de ungulis, vel de capillis; aut de sanguine suo, & sufflabant leviter cum carbonibus, dimittebant eum infusidari cum eis, & crepescere Lapidem qualem ego scio. De quo Lapide projiciebant parum super Saturnum purgatum, & statim mutabatur forma ejus sicut scio. De quo postea ponebant partem partem super decem Veneris, & erat coloris unius coloris & bonitatis. Item aliter. Accipiebant dictum Lapidem trium, & miscebant cum Sale & Sole, sicut prius, & liquefaciebant eum & projiciebant in istos sales solutos in sero caprino, & tunc fiebat optimum ad omnia.

Custo-

ALLEGORIA.

269

Custodi frater hunc tractatum, & serve benè,
uia. f. aus est. optima inter stultos, & non frau-
ster sapientes. Hæc enim est via Regum trium-
phicorum, quoniam parum laboris sustinentes, ma-
num lucrum desiderant, obtinere. Laudes
reatori maximo referamus, qui fidelibus suis
ratuifer inspiravit, accidentia pro velle in sub-
stantiis transmutare, & ut quod in potentia
rebus latitat, ad actum reduci va-
leat sapienter.

Allegoriæ Merlini

FINIS.

R. 4

RACHAI.

RACHAIDIBI, VERADIANI,
RHODIANI, ET KANI-
DIS PHILOSOPHORUM
REGIS PERSARUM.

De Materia Philosophici Lapidis
acutissime colloquentium frag-
mentum.

Dixit Rachaidibæ, filius Zetheibidæ, Philo-
sophus Regis Persarum & Principis Roma-
norum. Sperma lapidis est frigidum & hu-
midum in manifesto, & in occulto calidum & sic-
cum. Dicit ergo fac frigidum & humidum in oc-
culto, & calidum & siccum pone in manifesto: &
ita occultabitur frigiditas & humiditas sua, quod
non minueretur unquam, nam si minueretur, mi-
nueretur etiam Lapis. Quando ergo occultatur fri-
giditas & humiditas, fac occultando, ut sic compo-
nas illud calidum & siccum, quod in occulto erat,
& in manifesto: & ita de spiritu fiat corpus in
duobus gradibus, & fiet globus, & sanguis, &
caro. Dicit Rhodianus. Sperma est album & li-
quidum. Liqueor hic de primo globum facit in
loco, ubi debet quinque diebus: & recipit car-
nem & sanguinem, & membra & imaginem, &
imaginativam à Deo altissimo: & venit ad ortum,
& lucet & oritur in tempore suo. Qui sunt duo
gradus & septem. Est in eodè dicimus de secundo
sper-

spermate, dicit Veradianus de secundo spermate,
 quod est Lapis solus, nec est alius ei similis in hoc
 mundo, qui se ipsum impregnat, & in se ipso con-
 cipit, & se ipsum parturit, & in hoc intelligitur
 de uno Lapide, & dicitur, sperma album & liqui-
 dum, postea rubeum. Dicit autem Rhodianus,
 quod sperma istud quidam Lapis est fugitivus à
 caliditate & siccitate, & aëreum, & volatile, &
 est frigidum & humidum, calidum & siccum. Et
 postquam hoc vivum moritur à rubea morte, mor-
 tuum jam est compar caliditati & siccitati, & sic
 non fugit ab eo quod est calidum, & non fugit
 ignem, nec fumum emittit, nec sonum facit, &
 funditur ut cera, & est sicut oleum, & est sic-
 cum, quæ siccitas tingit tincturâ rubeâ & albâ,
 & ita de spiritu factum est corpus, deinde hoc
 corpus vertendum est in spiritum, & postea fiet
 aqua clara, sine omni turbulentia, ab inferiori
 parte usque ad superiorem, & omnes particulas
 suas sunt diversæ in aqua, ut non impediantur tin-
 ctura, quæ est penetrativa & subjunctiva ad re-
 tinenda & conjungenda, & tingenda omnia cor-
 pora metallorum, & ista tinctura semper in eis
 permanet, & cum hac tinctura vivificantur omnes
 mortui, ut semper vivant, & hoc est fermentum
 primum essentiatum, & est ad Lunam, & hoc
 est lumen omnium luminum, & est flos & fructus
 omnium luminum, quod illuminat omnia, & est
 tinctura vera & viva, rubea & alba, ac olivæ

R s

tinctu-

tincturarum rectificatum. Da ergo & secundum
 fermentum fermentatum ab omni elemento
 elementato æqualiter, quod est Aurum, da ei quar-
 tam partem, quod tamen prius calcinatum sit, &
 in aquam solutum. Hæc est enim aqua elemen-
 tata æqualiter ab omnibus elementis. Da etiam
 ei & secundum fermentum, cum secundum dico,
 assero secundum retinaculum, & in eo est tinctu-
 ra sulphurea, & dicitur oleum retinaculorum, hoc
 est Vitriolum viridissimum & purgatissimum lu-
 cidissimum, quod versum sit in aquam. Da
 etiam ei aquam croceam, de endacuto factam, ut
 aquam viridis Aëris, quæ est venenum Mercurii,
 & de Mercurio de aqua laborata in suum spiri-
 tum, quam extraxisti de corpore suo, & ita mor-
 tificasti eam, & ista laborata, scilicet aqua Ar-
 genti vivi, ita ut versum sit, Argentum vivum in
 aquam, quod imperpetuum ignem non fugiat, ut
 substantiam non faciat, sed semper per vim ma-
 neât, & de unoquoque istorum dari tantam quan-
 tum ipsum est, & da etiam ei Sal armoniacum,
 qui est spiritus pretiosus, & est resolutivus & co-
 gularivus, & versum in aquam, prius tamen sub-
 limatum quinque vel septem vicibus, & sic du-
 plum primi fermenti. Da ergo ei aquam siccam
 & calidam, & junge cum forti clarificatione & sub-
 tili imbibitione, scilicet guttam ad guttam, & si
 daret ei minus de istis imbibitionibus confunde-
 retur. Et hoc fac ad Solem calidum, vel ad cino-

tem lentis caloris; vel hæc omnia, si possunt fieri
& omnes istæ aquæ prius misceantur per 27
dies in loco mundissimo & calido, & bulliant
simul, & faciant unam substantiam. Deinde
congeletur in lapidem: & iterum vertatur in
aquam. Et inter hæc omnia magnam efficaciam
habet Anatron, sive sal nitrum, sive sal gemmæ,
& alcali. Postquam ergo congelata sunt versa
in aquam, imbibantur hæc. Sed cum rubeo, quod
patitur longam & magnam sitim, donec fiat
duplum sui, & Antinkar in his habet magnam
efficaciam. Et super hæc omnia supernatent un-
cia una de hac aqua, & aqua Salis armoniaci vi-
vi, ut melius solvantur particule fugitivi. Se-
cundum in rubeum colorem, vel croceum vel
viridem, aut celestinum. Sed viridis color
omnibus niter, mitte compositionem in rotunda
ba; ut solvatur aqua clara a fundo usque in super-
ficiem, sicut est mel colatum; deinde congele-
tur in loco congelationum, in lapidem viridem
quandoque in rubrum; quandoque croceum;
quandoque celestinum, & iterum solvatur & con-
geletur bis vel ter; & est duplicatio, triplicatio
quadruplicatio & sublimatio, & aentior omni-
bus. Dixerunt Philosophi Regis Persarum: Ac-
cipiamus frigidum & humidum, & aquosum mun-
detur ab omnibus superfluitatibus & a Plumbo;
& decoctione purum, & multa deficiatur ab humi-
do in sole decoctionis & in ignis panis: & est
pulchri-

pulchrius capitulum. His qui cupiunt scire
 rum super omne mirum, de humido aquoso
 gido & adusto dixit Kanide, quod in uno
 igne, sine aquae temperatione, factae sunt omnes
 distillationes & sublimationes & calcinationes
 rubificationes & mortes ipsius Mercurii, & tu
 facta est amicitia inter ipsum & ignem, & cu
 ut oleum in uno ictu, quia oleum est ingre
 vum, penetrativum, & aggregativum permix
 vum, coagulativum, perseverativum (vincit ea
 omnem rem subtilem, & omnem rem solidam
 netrat,) conjunctivum, permanens, depura
 vum, & dicitur oleum vivum, colon vivus &
 stificativus, & omnes mortuos resurgere facit.
 Et est fermentum super omne fermentum, &
 metipsum imprægnat, & seipsum pagit. Un
 omnes, qui quærent hanc scientiam, scire opor
 tet omnia quomodo est, & quomodo non est
 & quomodo fieri potest, & si fallunt, quomodo
 emendare possunt, & post omnia scire oportet
 ea quæ circa opus sunt necessaria, & probationes
 claras & manifestas. Et hæc est prima omnis
 probationum, scilicet ut quando jam est finis
 terminus secundus, ponatur de ipso aliquan
 tum super ferrum candens, si fluat sicut cera
 non faciat fumum, nec strepitum, sed currat
 omnia, & tingat laminam Ferream vel Aeream
 vel Argenteam, & figat se eum illis, & non time
 at ignem, nec per ignem minuitur, nec à metal

is separaretur unquam, tunc perfectum est: & hæc est vera probatio super omnes probationes. Si autem hæc signa non fecerit, reduc ad ignem donec ita fuerit, & hæ probationes omnes fieri debent inter primam & secundam solutionem & congelationem. Et post hoc sciendum est de eis quæ conjunguntur cum mortuo, & istæ conjunctiones & color croceus ferri evidenti, & color vitrioli, & flos æris, quod est venenum Mercurii, & calx salis, & aqua Mercurii laborata, ut non fugiat ab igne, & est aqua viva & permanens, & est spiritus rectificativus, & sal antiquus Armoniacus, & hæc omnia sint quælibet per se soluta in aquam. Et post hæc omnia misce, & ad ignem lentum congela, & factum est ita corpus vivum. Et hoc corpus postea resolutum est in aquam, & sic fit commixtio.

Omnes Philosophi Persæ congregati fuerunt in uno loco in montaneis partibus, & erat locus secretus odoriferus, & inter illos multi multis modis dixerunt ex tincturis quæ tingunt metalla, & mutant in Solem altum & pretiosum: & ille modus tincturæ, qui est pretiosior in superficie omnium tincturarum, hic est, qui manifestatus est inter eos per divinam gratiam, scilicet quod duæ particule comprehendant totum opus Alchymiae, & prima particula sufficit in pondus millies. Secunda multiplicat primam in aliis mille millibus ponderum, in Solem pretiosum per gratiam Dei.

Dei. Hoc autem ita fit, cum artificiosa canna ferrea projiciatur hæc Alchymia super duram aquam & liquidam in igne, & est quædam aqua alba, & alia subalba & mollis, & citò diffunditur ab igne & currit, & filia est rubea & dura, & oleum tincturarum de quo nos dicimus, sic est & penetrat omnes istas aquas, subintrando facit unam amicitiam cum illis, & unitatem, citrinitatem, ab igne non separatur nec minuitur in æternum. Præterea reminiscamini quod superius dictum est, scilicet, quod primus terminus mortificat frigiditatem & humiditatem inter tot, & quod terminos rubificat, secundus terminus complet mortem primi mortui, & augmentat rubedinem, & facit massam sciliginosam & pineatam, sicut fructus pini lucidam fulgentem ut folia Auri, & spargit se, & tingit sicut debet ad citrinitatem, hæc est rectificatio Mercurii, quod est oleum fixum subtiliativum, quod rectificat omnia metalla corrupta, & ducit ea ad sanitatem & ad naturam meliorem, & hoc mortuum, ita probatur mortuum: post hæc datur ei fermentum fermentatum æqualiter ab omnibus naturis, de quo dicemus quod est primum fermentum, id est secundum à primo, & primum retinaculum. Postea datur secundum à secundo, scilicet retinaculum viridis in ampulla soluti, post hæc flos æris, quod est venenum, & aqua crocea & aqua salis Armoniaci, & aqua antiqua, quæ est resolutiva omnium corporum.

corporum & omnium spirituum, & est congelativa eorumdem. Recordemur siquidem instrumentorum, in quibus debent fieri omnes decoctiones operum Alchymiae & istius quae est prima, & est naturalis, quae demonstrat omnes operationes Alchymiae, quae sunt septem, & haec est illa quae demonstrat omnes distillationes & sublimationes, & omnes calcinationes & resolutiones, & congelationes & mortificationes, secundum modum artis ignis. In arte quidem Alchymiae est una pars quae laborat quinque ignibus. Quorum primus est albus. Secundus croceus. Tertius viridis. Quartus rubicundus sicut rubinus. Quintus vero complet totum opus, in Athanore septem diebus & noctibus, & ita videtur inspirasse principio septem dierum donec congeletur in fundo, & videtur quasi nigrum, rubicundum propter plenitudinem illius rubicundi coloris, & ista est firmissima operatio Alchymiae, repugnans contra ignem, & contra omnes examinationes, & hoc est opus illius coloris, qui extrahitur de Phauler vel Endanicum interius, est totus Mercurius, & est crassa Phauler, & de isto Mercurio potest fieri perfectum opus Alchymiae, & dico quod omnia metalla interius sunt Sol & Luna, secundum omnes qui noverunt hanc artem, & de hoc Phauler potest fieri eracus, qui est color Phauler, ad tingendum in Solem.

FAUSTUS SABÆUS
AD LECTOREM.

*F*emina, vir, neutrum, sibi met pater, atq;
creatrix

Et se concipiens, sequoq; parturiens.

Hic latitat chartis, quamvis plus splendeat astro,

Molle suâ, & quamvis Centimanum superet.

Nominibus cunctis cunctisq; coloribus aptus

*Sicca & lymphæ stuens, Rex, geta, flamma,
lapis*

Qui moriens aliis vitam parit, atq; salutem,

Dum pius est nobis, impius ille sibi est,

Ensem, igne, ut martyr patitur, suspensus ab alto

Aëre vivus adhuc clauditur in tumultu.

Martyrio tandem surgit diademate fulgens

Multo quàm fuerat fortior, & melior

Tunc Regum efficitur victor, domitorq; Deorū;

Et pacem, & bellum continet ipse manu.

Nil mirum est igitur, si toto quaritur orbe,

Ille honor, ille salus, divitiæ & requies.

Et minus est mirum si se occultit ac timet omnes,

Qui modo fur fuerat, subdolo atque fugax.

Ipse fuga & furti certus dare funere panas

Si capitur, trepidus hac ratione latet.

F I N I S.

